

Consultation report for
Indoor paint and varnishes
to version 3.0

5. November 2015

Nordic Ecolabelling

Nordic Ecolabelling of Indoor paint and varnishes – Consultation report

Product group number 096, Version 3.0, Date 5. November 2015

1	Summary	1
2	About the hearing.....	2
3	Comments to the criteria, in detail	5
3.1	General comments	5
3.2	Product group coverage	18
3.2.1	What can carry the Nordic Ecolabel?.....	18
3.2.2	What are the requirements of the Nordic Ecolabelling?	18
3.3	Comments to the individual requirements	18
3.3.1	Requirement chapter 1: General environmental requirements.....	18
3.3.2	Requirement chapter 2: Quality requirements	50
3.3.3	Requirement chapter 3: Consumer information, packaging and take-back systems	52
3.3.4	Requirement chapter 4: Quality management and regulatory requirements	54
3.3.5	Appendix	55
4	Comments to the background document, in detail.....	57
5	Discussions and conclusions.....	57
	Appendix 1: Hearing comments from 1. hearing.....	59

1 Summary

The criteria have been through two hearings. The first draft which was sent to hearing in January 2015 was harmonization with the EU Ecolabel. The harmonization with the EU Ecolabel however proved to give several problems, which also several hearing-responses pointed out. Therefore the criteria was instead harmonized with the Nordic Ecolabel criteria for chemical building product, before sent out in second hearing.

The answers received in the first hearing is to be found in appendix 1 at the end of this document.

In both the first and second hearing Nordic Ecolabelling received many constructive answers.

In the second hearing especially many answers came regarding requirements:

- Definition of ingoing/constituent substance in chapter 1 general environmental requirements:

Many requested that a cut of limit for substances was introduced regardless of they are added or residuals. The definition of ingoing substances is a general definition in the Nordic Ecolabel and was not changed after the hearing.

- 03 Classification of ingoing/constituent chemical substances:

The request regarding cut of limit was also raised here.

Many producers also requested that exceptions for sodium nitrite and glyoxal was made. After the hearing exceptions for sodium nitrite and glyoxal was made in the criteria. And the maximum level in the final product for exception for neutralizing agents with classifications H311 and H331 was raised from 0.5% to 1.0%.

- 04 Environmentally harmful substances regarding the allowed level:

Many producers pointed out that the allowed level was too low. The weighted formula for environmentally hazardous substances is new in the criteria and in addition the transition to CLP have changed classifications of several substances. Therefore an appropriate level is difficult to predict. After the hearing the level was raised.

- 05 Preservatives, especially regarding 2-methyl-2H-isothiazol-3-one (MI or MIT):

The answers were divided in two parts. One part requested that the requirements to preservatives were even tougher, especially regarding MI. On the other hand the producers pointed out that the new requirements are tough and that it may be difficult in some cases to preserve the products.

After the hearing small adjustments were made in the criteria, but the level of the requirements remained the same.

- 07 Residual monomers in polymers:

Many answers were regarding restriction of residual monomers classified as H317 and that there should be an exemption for vinyl acetate.

After the hearing the criteria was changed, so only residual monomers classified as in requirement 03 regarding ingoing substances, are included in this requirement. This means that there is no special requirements to residual monomers classified as H317. An exemption for vinyl acetate was also included

and requirement for the total amount of summed classifications in the final product was deleted.

- 013 Content of Volatile (VOC) and Semi-volatile Organic Compounds (SVOC):

Many answers were regarding that the amount of VOC and SVOC should be tested in the final product and should not be calculated on the basis of the raw materials. Among others also the test method for SVOC was mentioned.

After the hearing the possibility to calculate the amount of VOC and SVOC was included in the criteria. The guidance regarding test method ISO 11890-2 for determination of the content of SVOC in appendix 4 in the criteria is updated after newest guidance from EU Ecolabel. Also an alternative to testing the amount of SVOC was added. Alternatively, the emission of TSVOC (Total Semi-Volatile Organic Compounds) can be tested.

Several others adjustments were also made in the criteria on basis of the hearings answers.

2 About the hearing

The criteria have been through two hearings. The first draft which was send to hearing in January 2015 was harmonization with the EU Ecolabel. The harmonization with the EU Ecolabel however proved to give several problems, which also several hearings responses pointed out. Therefore the criteria was instead harmonized with with the Nordic Ecolabel criteria for chemical building product.

In the hearing letter for the second hearing Nordic Ecolabelling asked for comments especially regarding:

- The harmonization with the Nordic Ecolabel criteria for chemical building product.
- The definition of constituent substances and impurities.
- Classification of the product and exemption for these (O2). Please pay particular attention to H412.
- Classification of constituent chemical substances and exemptions for these (O3)
- Level of limit for environmentally harmful substances (O4).
- Preservatives (O5).
- Regarding that the level of free formaldehyde must be measured for the final product.
- A calculation based on the contents of free formaldehyde in each raw material cannot be done (O6).
- Residual monomers in polymers (O7): level of limit per polymer and level of limit in the final product.
- Other substances excluded from use (O12), especially phthalates.
- VOC and SVOC regarding that calculation from data of the raw materials is not possible (O13).
- Consumer information (O21).

All answers received in the hearing are included in this summary and are sorted in chapters referring to the chapters in the criteria/background document. The answer from Nordic Ecolabel is to be found under the hearing answer. If several hearings answer have the same issues, the hearing answers is grouped and the answer from Nordic Ecolabel is to be found under the hearing answers group.

The answers received in the first hearing is to be found i appendix 1 at the end of this document. Nordic Ecolabel have not answered the hearings answers from the first hearing, because it was decided to change the requirements so the are harmonized with the criteria for Chemical building products instead of EU Ecolabel. However, several hearings answers are still relevant for the revised draft of the criteria send out in the second hearing. The table below shows the requirements that received most answers in the first hearing and which requirement this correspond to in the second draft. Even though Nordic Ecolabel have not directly answered the first hearing, the below table shows where answers from Nordic Ecolabel on second hearing related to the same topics can be found in this document.

Requirement in 1. hearing	Correspond to requirement in 2. hearing
Definition ingoing/constituent substances and impurities	Chapter 1: General environmental requirements
08 VOC and SVOC	013 VOC and SVOC
09 Restrictions to hazard classifications and risk phrases	03 Classification of ingoing/constituent chemical substances
011 Environmentally harmful substances	04 Environmentally harmful substances
014 Preservatives	05 Preservatives
017 Metals and their compounds + 018 Pigments	08 Heavy metals
021 Monomers	07 Residual monomers in polymers
023 Nanoparticles	011 Nanoparticles
025 Take-back systems	023 Take-back systems

Nordic Ecolabel thank you for all the answers, which is important for the development of the criteria.

Compilation of answers received in the second hearing

Land	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.	Totalt
Danmark	4	0	0	2	0	6
Sverige	7	1	0	3	3	13
Finland	3	0	0	4	0	7
Norge	5	0	0	1	0	6
Island						0
Totalt	19	1	0	10	3	33

Tabell 2: Danska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
Dansk Arbejdsgiverforening				X	
Danmarks Farve- og Limindustri	X				
Dow Coating Materials	X				
Forbrugerombudsmanden				X	
Miljøstyrelsen	X				
Det Økologiske Råd	X				
Σ Danska svar:	4	0	0	2	0

Tabell 3: Svenska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
AkzoNobel	X				
Boverket				X	
Dow	X				
Eastman Chemical BV					X
Energimyndigheten				X	
EPDLA (European Polymer Dispersion and Latex Association)	X				
Folkhälsomyndigheten	X				
Videncenter for Allergi, Danmark	X				
Karolinska Institutet					X
Kemikalieinspektionen		X			
Sveriges Färgfabrikanters Förening	X				
Naturvårdsverket				X	
Tikkurila Sverige AB	X				
Kommerskollegium					X
Σ Svenska svar:	7	1	0	3	3

Tabell 4: Finska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förfästar förslaget med motivering.
Celanese	X				
Ministry of Employment and the Economy				X	
Ministry of Justice				X	
Omakotiliitto				X	
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry				X	
Tikkurila OYJ	X				
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)	X				
Σ Finska svar:	3	0	0	4	0

Tabell 5: Norska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förfästar förslaget med motivering.
Folkehelseinstituttet	X				
Jotun	X				
Det Kongelige Landbrugs- og Matdepartement				X	
Landsorganisasjonen	X				
Miljødirektoratet	X				
ZERO – Zero Emission Resource Organisation	X				
Σ Norska svar:	5	0	0	1	0

3 Comments to the criteria, in detail

All comments and answers are regarding the second hearing.
Comments regarding the first hearing can be found in appendix 1 in this document.

3.1 General comments

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Finland

Please note that throughout the document, hazard classes stated often do not match with hazard classes as nominated in the CLP Regulation.

The terms used are fortunately mostly easy to understand but making them match with CLP might eliminate possibilities for misunderstandings or dubiety.

Nordic Ecolabelling comments

The classifications in the criteria should be according to CPL. After the hearing e.g. "airway sensising" is changed to "respiratory sensising".

Landsorganisasjonen, Norge

Hvordan henger disse kravene med EUs REACH regelverk?

Nordic Ecolabelling comments

REACH er lovgivning. Kravene i kriterierne for Nordisk Miljømerking ligger ud over lovgivningen. Det er frivillige om man vil miljømerke sine produkter.

Miljødirektoratet, Norge

Generelt synes vi det er viktig at det oppgis cas.nr. når stoffer og stoffblandinger begrenses. Det er derfor bra at det nå oppgis cas.nr for isotiazolinoner.

Nordic Ecolabelling comments

Tak.

ZERO – Zero Emission Resource Organisation, Norge

Etter det jeg kan se så er det ingenting om krav til fornybare råstoff i malingen, eller i emballasjen. Det er jo merkelig at ikke er med, det bør det være!

Det er bla omtalt krav til polymerer, men ikke at de skal være laget av fornybare og ikke fossile råstoff.

Vet at Jotun jobber med å få til mer fornybart råstoff i malingsproduktene sine. Det bør derfor være et krav som er mulig å oppnå og som vil drive markedet videre på denne utviklingen og bidra til større fokus på å skifte fra fossilt til fornybar råstoff for (bla) maling.

Nordic Ecolabelling comments

I kriteriearbeidet er det vurdert indenfor hvilke områder man vil opnå størst miljøgevinst, sammenholdt med hvor og hvordan det er teknisk muligt at sette krav. Målet med kravene er at ca. den bedste tredjedel af en produktgruppe skal kunne leve op til kravene. Som ansøger må man forvente, at man skal lave visse justeringer af sine produkter for at kunne leve op til kravene, men hvis kravene bliver så skrappe at det kun er muligt for en meget lille andel af produkterne at leve op til kravene, er målet ikke nået. Jo flere flere produkter, som miljøtilpasses til at klare Svanens krav, jo større miljøeffekt. Men det er intressant at se på mulighederne for fornybare råvare i fremtidige kriterier.

AkzoNobel, Sverige

Den nya remissförslaget för kriterierna är generellt mycket bättre än förra remissversionen och genom närmandet till Svanens kriterier för Kemiska byggprodukter är det enklare och tydligare och undviker merarbete i kommunikation med råvaruleverantörer.

Nordic Ecolabelling comments

Tak.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Övergångstid

De stora förändringarna föranleder också en extra lång övergångstid så att licenshavarna har en möjlighet att inhämta nya intyg och eventuella testdata för produkterna.

Nordic Ecolabelling comments

Det nuværende (version 2) kriterie udløber d. 31. December 2016 og efter planen bliver det nye kriterie (version 3) offentliggjort senest d. 31. December 2015. Det vil sige, at der er minimum ét års overlap imellem kriterierne of dermed ét år til at tilpasse sine produkter til de nye krav. Dette er den normale overgangsperiode i Miljømærkning. Det er korrekt, at der er en del ændringer i kriteriet fra version 2 til version 3, dog er det vurderet at ændringerne ikke er så omfattende at dette bør være nødvendigt at forlænge overgangsperioden ved at forlænge version 2 af kriteriet.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Det är positivt att den nya remissen tagit hänsyn till synpunkter ang konserveringsmedel. Kraven på konserveringsmedel i den nya remissen är dock fortfarande på en nivå som kräver omformulering med ökad risk för bakterieangrepp.

Positivt är också att restmonomerkravet nu relaterar bättre till det generella kravet på klassificering av ingående ämnen. Dock rimmar det fortfarande inte helt, då restmonomerkravet innefattar krav på ämnen med klassificeringen H317, som inte finns med bland de generellt oönskade klassificeringarna. Just H317 gör att restmonomerkravet blir omöjligt att klara för merparten av våra befintliga Svanenmärkta inomhusfärger.

Syftet med Svanens kriterier för inomhusfärg och lack torde vara att A: Vägleda konsumenter till ett bra produktval och B: Främja och driva utvecklingen av färg mot produkter som är bättre ur miljö- och hälsosynpunkt. Det finns flera kriterier i förslaget som är tveksamma ur det perspektivet:

1. Noll-nivån för aktivt tillsatta ämnen – i värsta fall leder denna till att de mest ambitiösa producenterna och råvaruleverantörerna inte har samvete att ansöka för sina produkter.
2. Krav på tvättbarhet av takfärg, trots att tvättbarhet enl vår erfarenhet inte efterfrågas för takfärg. Om kunden värderar låg glans, hög täckförmåga och vithet mer än hög tvättbarhetsklass så är sannolikheten stor att han väljer bort miljömärkt produkt vilket då innebär risk för en ökas spridning av ämnen som inte är önskvärda ur miljösynpunkt.
3. Krav på mätning av formaldehyd, VOC och SVOC i ackrediterade laboratorier för varje produkt. Dessa ämnen kommer i större utsträckning som del i råvarorna än direkta tillsatser i färgen. Om syftet är att sänka halterna, bör kravet istället ligga på råvarorna (i bilaga 2), för att uppmärksamma råvaruleverantörerna på detta. Nivåerna för dessa ämnen ligger väl under vad som är relevant ur hälso- och miljösynpunkt, därför bör kriteriets resursfokus inte ligga tungt på just dessa ämnen.

4. Noll-acceptans av ämnen som tillåts i livsmedel – med motiveringen att de är giftiga vid förtäring. I värsta fall leder detta till att kunden väljer en ur miljösynpunkt betydligt sämre produkt (rostskydd) vid målning på metall då svanenmärkta produkter inte kan rekommenderas på metall.

Nordic Ecolabelling comments

Tak for svar. Under hvert krav i nedenstående findes svar på de punkter, som i har listede.

Kommerskollegium, Sverige

Remiss av Nordisk Miljömärknings förslag till nya kriterier för inomhusfärg och -lack
Er ref. 096 Inomhusfärger och -lack, version 3.0 (25 maj 2015)

Sammanfattning

Enligt Kommerskollegiums bedömning bör de föreslagna kriterierna, efter samråd mellan de nordiska länderna, anmälas till Europeiska kommissionen, enligt direktiv 98/34/EG (anmälningsdirektivet). Vidare bedömer kollegiet att rättsläget är oklart om kriterieförslagen bör anmälas till WTO:s sekretariat enligt TBT-avtalet, men att det finns anledning att anmäla kriterierna av transparens skull. Slutligen bedömer kollegiet att det inte är nödvändigt att anmäla kriterieförslagen till kommissionen enligt direktiv 2006/123/EG (tjänstedirektivet).

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Anmälningsskyldighet enligt direktiv 98/34/EG

Av artikel 8.1 i anmälningsdirektivet (98/34/EG) följer att förslag till nya tekniska föreskrifter ska anmälas till Europeiska kommissionen (kommissionen) i enlighet med direktiv 98/34/EG (anmälningsdirektivet)¹. Tekniska föreskrifter, i anmälningsdirektivets mening, innefattar bl.a. tekniska specifikationer, s.k. andra krav samt vissa förbudsbestämmelser².

Kommerskollegium har utrett om förslag till kriterier för Svanenmärkning kan omfattas av anmälningsskyldigheten enligt Anmälningsdirektivet³. Enligt vår uppfattning kan kriterierna för att Svanenmärka varor innehålla tekniska föreskrifter i anmälningsdirektivets mening. Vidare har kollegiet bedömt att kriterieförslagen som sådana kan omfattas av anmälningsskyldigheten enligt anmälningsdirektivet⁴.

Nordisk Miljömärkning föreslår ändringar av kriterierna för Svanenmärkning av inomhusfärger och -lack. De ändrade kriterierna innehåller bestämmelser som, enligt kollegiets bedömning, utgör tekniska föreskrifter i anmälningsdirektivets mening. Exempelvis föreslår Nordisk Miljömärkning att nanopartiklar från nanomaterial, med vissa undantag, inte får ingå i de produkter som omfattas av kriteriedokumentet⁵. En sådan bestämmelse utgör en teknisk specifikation i anmälningsdirektivets Mening⁶. Ett annat exempel på en teknisk specifikation i förslaget är kravet att berörda färger och lacker inte får innehålla några ftalater⁷.

I vissa avseenden motsvarar ändringarna, så vitt kollegiet förstår, EU-blommans krav för märkning vad gäller inomhusfärger och -lack⁸. Enligt kollegiets bedömning omfattas inte dessa ändringar av anmälningsskyldigheten enligt anmälningdirektivet⁹.

Sammantaget bedömer Kommerskollegium att kriterieförslagen bör anmälas till kommissionen enligt anmälningdirektivet. Enligt kollegiets uppfattning bör dock anmälan ske först efter samråd mellan de nordiska länderna. Detta bl.a. eftersom en arbetsordning bör upprättas för den praktiska hanteringen av anmälningarna till kommissionen, exempelvis vad gäller besvarande av eventuella reaktioner från kommissionen och de andra deltagande länderna. Kommerskollegium bistår gärna med information och tips om hanteringen av anmälningar enligt anmälningdirektivet.

Anmälningsskyldighet enligt WTO:s TBT-avtal

Enligt kollegiets bedömning innehåller det remitterade förslaget krav som materiellt sett kan utgöra tekniska föreskrifter i TBT-avtalets mening¹⁰. Det är emellertid, utifrån gällande rättsläge, osäkert om förslag till Svanenkriterier för varor omfattas av anmälningsskyldigheten enligt WTO:s TBT-avtal¹¹. Enligt vår bedömning kan det dock av transparens skull finnas anledning att anmäla kriterieförslagen till WTO:s sekretariat. På så vis kan de nordiska länderna visa god vilja mot övriga handelspartners inom WTO. Anmälan av kriterierna till WTO:s sekretariat kan även vara ett sätt att bidra till utvecklingen av globala standarder och system för miljömärkning. Detta vore, enligt kollegiets mening, positivt eftersom globala normer för miljömärkning underlättar handeln samtidigt som en harmonisering kan bidra till en mer miljöanpassad produktutveckling.

Anmälningsskyldighet enligt direktiv 2006/123/EG

Av 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden, som hänvisar till tjänstedirektivets (2006/123/EG) artiklar 15.7 och 39.5¹², följer att nya och förändrade krav på tjänsteverksamhet ska anmälas till Kommerskollegium.

Kollegiets bedömning är att förslaget inte är anmälningsskyldigt enligt tjänstedirektivet, eftersom det inte innehåller några nya och förändrade krav på tjänsteverksamhet och snarare avser att reglera varors innehåll, märkning m.m.¹³

¹Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37) (anmälningdirektivet).

²Artikel 1.3, artikel 1.4 samt artikel 1.11, anmälningdirektivet.

³Kommerskollegium, Bör kriterier för nordisk miljömärkning av varor (Svanenmärkningen) anmälas enligt direktiv 98/34/EG? (dnr. 2015/00018-2). Utredningen är bifogad till detta yttrande.

⁴Dnr. 2015/00018-2, s. 5-6.

⁵Nordisk Miljömärkning, Remissförslag – Svanenmärkning av Inomhusfärger och -lack (096/3.0) avsnitt 1.011.

⁶Artikel 1.3, anmälningdirektivet.

⁷Remissförslag – Svanenmärkning av Inomhusfärger och -lack, avsnitt 1.012 p. 5.

⁸Europaparlaments och Rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (EUT L 27, 30.1.2010, s. 1).

⁹Artikel 10.1 strecksats 1, anmälningdirektivet; Artikel 11.1, förordning (EG) nr 66/2010.

¹⁰Bilaga 1.1, Agreement on Technical Barriers to Trade(1995) (TBT-avtalet).
Tillgänglig: http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt.pdf; Dnr. 2015/00018-2,
bilaga 2.

¹¹Artikel 2.9.2 TBT-avtalet.

¹²Europaparlaments och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om
tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27122006, s. 36) (tjänstedirektivet).

¹³Jfr. skäl 76 i ingressen till tjänstedirektivet.

Bör kriterier för nordisk miljömärkning av varor (Svanenmärkningen) anmälas enligt direktiv 98/34/EG?

Summary

- According to the analysis of the National Board of Trade; the Nordic countries should notify product specific criteria for labelling goods with the Nord Swan (Svanen) – that go beyond the criteria for the EU ecolabel – to the European Commission, pursuant to directive 98/34/EC (the Notifications Directive). In the Board's view; the fact that the criteria are developed jointly by several EU/EEA-countries, within the co-operation of the Nordic Council of Ministers, does not affect the obligation to notify proposed criteria.
- In the Board's view; notification to the Commission would give the Nordic Swan criteria legitimacy under EU law. The Nordic countries could also utilise the notification procedure to spread their view on appropriate measures for sustainable product development, which *inter alia* could contribute to further development of the criteria for the EU ecolabel.
- If the Nordic countries begin to notify the Nordic Swan criteria, they should adopt rules of procedure to handle notifications. The Board believes that Nordic Ecolabelling would be a suitable organ for handling notifications. Nordic Ecolabelling, or the organ appointed by the Nordic countries, should be listed in the annex of the Notifications Directive as an organ additional to the central governments, which notifies draft technical regulation.

Bakgrund

Den 7 januari skickade Svensk Miljömärkning AB en remiss till Kommerskollegium av Nordisk Miljömärknings förslag till reviderade kriterier för Svanenmärkning av inomhusfärg och –lack.¹ Förslaget föranledde en diskussion inom kollegiet om produktspecifika kriterier för att Svanenmärka varor skulle kunna utgöra tekniska föreskrifter som måste anmälas till Europeiska kommissionen, enligt anmälningsdirektivet (98/34/EG).² Kollegiet konstaterade att frågan krävde närmare utredning.

I denna skrivelse redovisar kollegiet sin utredning i frågan om förslag till produktspecifika kriterier för den nordiska miljömärkningen av varor (Svanenmärkningen) bör anmälas till kommissionen enligt anmälningsdirektivet.³

Skyldigheten att anmäla tekniska föreskrifter till kommissionen

När EU:s medlemsländer, EFTA-länderna som är parter till EES-avtalet, Schweiz och Turkiet tar fram förslag till nationella *tekniska föreskrifter*, måste länderna anmäla förslagen till kommissionen. Tekniska föreskrifter kan vara antingen lagstiftning eller administrativa bestämmelser. Anmälningsdirektivet är därför öppet sett till den rättsliga formen av vilka tekniska föreskrifter som ska anmälas.⁴ Detta är logiskt eftersom alternativet skulle innebära att direktivet skulle behöva utformas med hänsyn till förvaltningsordningen i de 31 stater som tillämpar direktivet.

Det som är styrande för anmälningsskyldigheten är föreskrifternas innehåll,⁵ dvs. att förslagen ska innehålla bestämmelser som ställer krav på *varor* – i direktivet *produkter*.⁶ Kraven kan bl.a. gälla vilka egenskaper eller funktionalitet en produkt har, att produkterna ska vara märkta, krav på att produkterna ska genomgå provning innan försäljning

¹ Kommerskollegium, dnr. 2015/00018-1.

² Artikel 8.1, Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37) (anmälningsdirektivet).

³ Kollegiet har inte i denna skrivelse utrett om kriterier för Svanenmärkning av tjänster bör anmälas enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36) (tjänstedirektivet). Enligt kollegiets bedömning kan det dock även bli aktuellt att anmäla Svanenkriterierna för tjänster enligt tjänstedirektivet: Kommerskollegium, dnr. 2015/00910-2.

⁴ Synthesis Report of the works undertaken by the Working Group on the Functioning of Directive 98/34/EC (Legal and administrative suggestions) (2011) s. 8.

⁵ Mål C-267/03, *Lindberg* (2005) p. 49.

⁶ Artikel 1.1, anmälningsdirektivet.

eller användning,⁷ villkor för produkternas användning⁸ samt vissa förbudsbestämmelser.⁹ De tekniska föreskrifterna ska vara obligatoriska (*rättsligt* bindande) vid försäljning eller användning av en produkt, eller så ska det röra sig om förbud mot försäljning, import, tillverkning eller användning.¹⁰ Anmälningsdirektivet gäller dock även för frivilliga (*faktiskt* bindande) tekniska föreskrifter,¹¹ exempelvis om en medlemsstat uppmuntrar efterlevnaden av frivilliga märkningskrav.¹²

Medlemsländerna måste anmäla föreslagna nationella tekniska föreskrifter till Europeiska kommissionen, oberoende av förslagets eventuella inverkan på den gränsöverskridande handeln.¹³

Medlemsländerna kan vidare inte ställa upp skönsmässiga kriterier för vilka tekniska föreskrifter som ska anmälas.¹⁴ Om nationella förslag till föreskrifter eller administrativa bestämmelser faller inom anmälningsdirektivets tillämpningsområde, och det inte finns någon anledning till undantag,¹⁵ ska förslagen anmälas till kommissionen.

Medlemsländernas centrala statsmakt ska anmäla tekniska föreskrifter

Anmälningsdirektivet innehåller inte någon uttömmande lista av vilka nationella organ som ska anmäla tekniska föreskrifter. Istället framgår av direktivet att medlemsländerna ska anmäla förslag till tekniska föreskrifter som är tillämpliga ”i en medlemsstat eller en större del

⁷ Artikel 1.3, anmälningsdirektivet.

⁸ Artikel 1.4, anmälningsdirektivet.

⁹ Artikel 1.11, anmälningsdirektivet.

¹⁰ Artikel 1.11, anmälningsdirektivet.

¹¹ Artikel 1.11 samt skäl 12 i anmälningsdirektivets ingress; Europeiska kommissionen, *Handledning för ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (2005)* (Kommissionens handledning) s. 29; Kommittén för standarder och tekniska föreskrifter, *Anmälningsförfarande 98/34: Domstolens praxis och kommissionens tolkning* (Dok. 39/98 Rev. 3 - SV) s. 16.

¹² Exempel på anmälningsärenden om frivillig märkning är: 2000/687/B, 2001/0047/DK, 2001/420/D, 2011/0249/F, 2011/0256/F, 2012/0294/I, 2012/387/I, 2013/0601/SK, 2013/705/I, 2015/0145/I, 2015/0253/F. Anmälningsärendena är tillgängliga i kommissionens Tris-databas: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/sv/>.

¹³ Lindberg p. 48-50; Mål C-273/94, *Margarinmålet* (1996) p. 15.

¹⁴ Lindberg, p. 49; Se även analogt: mål C-452/13, *Germanwings* (2014) p. 16; mål C-103/01, *kommissionen mot Tyskland (säkerhetsbälten)* (2003) p. 31 samt mål 53/81, *Levin* (1982) p. 11.

¹⁵ Artikel 10, anmälningsdirektivet. Undantaget i artikel 10.1 kan bli gällande om kriterierna för en viss produkt uppdateras för att stämma överens med kriterierna för märkning med EU-blomman: artikel 11.1, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (EUT L 27, 30.1.2010, s. 1).

därav”.¹⁶ Enligt kommissionens tolkning är anmälningsdirektivet tillämpligt på tekniska föreskrifter som är *hänförliga* till den centrala statsmakten.¹⁷ Den tolkningen ligger, enligt kollegiets uppfattning, i linje med EU-domstolens praxis om vilka nationella organ som omfattas av skyldigheterna i EU-direktiv.¹⁸ Kommissionen har vidare betonat att inte bara lagstiftning utan att också administrativa bestämmelser ska anmälas.¹⁹

Anmälningsdirektivet är också tillämpligt på vissa andra organ, utöver den centrala statsmakten, som antar tekniska föreskrifter. Dessa organ framgår av en lista, som fastställs inom ramen för anmälningsdirektivets kommitté,²⁰ i en bilaga till direktivet.²¹

Den svenska regeringen har gjort tolkningen att anmälningsdirektivet gäller för myndigheternas tekniska föreskrifter, även om dessa inte måste vara i föreskriftsform.²² Regeringens tekniska föreskrifter är däremot inte reglerade i författning, utan endast genom Regeringskansliets administrativa rutiner.²³ Av dessa framgår att Regeringskansliet ska anmäla förslag till lag eller förordningar som innehåller tekniska föreskrifter.²⁴ Regeringen har inte listat några ytterligare anmälande organ i direktivets bilaga.

Kan kriterier för att märka produkter med Svanenmärket utgöra tekniska föreskrifter?

Svanenmärkningen är en gemensam och frivillig nordisk miljömärkning som syftar till att vägleda konsumenter att handla miljömedvetet, samt bidra till utveckling av miljöanpassade varor- och tjänster.²⁵ Märkningen tillämpas i de nordiska länderna parallellt med den EU-gemensamma

¹⁶ Artikel 1.11.

¹⁷ Denna ståndpunkt delade även flera medlemsländer i *Working group on the Functioning of Directive 98/34/EC: Synthesis report* (2011) s. 8

¹⁸ Mål C-6/2005, *Medipac* (2007) p. 43.

¹⁹ Kommissionens handledning, s. 29.

²⁰ Artikel 1.11 st. 3, anmälningsdirektivet.

²¹ EUT C 127, 31.5.2006, s. 14

²² De sistnämnda måste emellertid inte vara i föreskriftsform: 2 § 1 p. a) förordning (1994:2029) om tekniska regler samt regeringens förordningsmotiv (1990:2) s. 9.

²³ Cirkulär 8: Riktlinjer om informationsförfaranden vid framtagande av nya regler inom varu- och tjänsteområdet – direktiven 98/34/EG och 2006/123/EG (17.09.2010). Jfr. 26 b § förordning (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet

²⁴ Cirkulär 8, s. 6.

²⁵ 1-2 §§ Mål och principer för det nordiska miljömärket Svanen (22.10.2014).

Tillgänglig: <http://www.ecolabel.dk/>

[/media/Ecolabel/Files/om%20os/overordnede%20rammer/M%C3%A5l%20och%20principer%20%C3%B6r%20det%20nordiska%20milj%C3%B6m%C3%A4rket%20Svanen%202014.pdf](http://www.ecolabel.dk/media/Ecolabel/Files/om%20os/overordnede%20rammer/M%C3%A5l%20och%20principer%20%C3%B6r%20det%20nordiska%20milj%C3%B6m%C3%A4rket%20Svanen%202014.pdf).

miljömärkningen *Blomman*.²⁶ Det är Nordiska miljömärkningsnämnden, ett organ som inrättades av de nordiska konsumentministrarna²⁷ (men som nu styrs av Nordiska ministerrådet för miljö),²⁸ som fastställer de produktspecifika kriterierna för Svanenmärkning.²⁹ Nämnden fattar beslut efter förslag som de nationella miljömärkningsorganisationerna förbereder genom samarbete i den samnordiska föreningen Nordisk miljömärkning.³⁰

Enligt kollegiets bedömning kan Svanenkriterierna, som statliga frivilliga märkningskrav, innehålla faktiskt bindande tekniska föreskrifter i anmälningsdirektivets mening.³¹ Även de danska och finska kontaktpunkterna för anmälningsdirektivet menar att frivilliga märkningskrav kan utgöra tekniska föreskrifter i anmälningsdirektivets mening.³² Det är dock inte enbart den statliga inblandningen, dvs. att de Nordiska regeringarna aktivt främjar användningen av Svanenmärket,³³ som gör att kollegiet drar slutsatsen att Svanenmärkningen är faktiskt bindande i anmälningsdirektivets mening. En ytterligare faktor som bidrar till Svanenmärkningens bindande verkan, i anmälningsdirektivets mening, är Svanens ställning som ledande miljömärke för flera konsumentprodukter på den nordiska marknaden.³⁴ Svanens ledande

²⁶ Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (EUT L 27, 30.1.2010, s. 1). Se vidare: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm.

²⁷ Ministerrådet konsument 10/89 (10.11.89) godkänt beslutsprotokoll.

²⁸ 3 § Mål och principer för det nordiska miljömärket Svanen.

²⁹ 4 § 3 st. Arbetsordning för Nordiska miljömärkningsnämnden (22.10.2014).

Tillgänglig: [http://www.ecolabel.dk/-](http://www.ecolabel.dk/-/media/Ecolabel/Files/om%20os/overordnede%20rammer/Arbetsordning%20f%C3%B6r%20Nordiska%20milj%C3%B6m%C3%A4rkningsn%C3%A4mnden%202014.pdf)

[/media/Ecolabel/Files/om%20os/overordnede%20rammer/Arbetsordning%20f%C3%B6r%20Nordiska%20milj%C3%B6m%C3%A4rkningsn%C3%A4mnden%202014.pdf](http://www.ecolabel.dk/-/media/Ecolabel/Files/om%20os/overordnede%20rammer/Arbetsordning%20f%C3%B6r%20Nordiska%20milj%C3%B6m%C3%A4rkningsn%C3%A4mnden%202014.pdf).

³⁰ På engelska: *Nordic ecolabelling* (<http://www.nordic-ecolabel.org>); 3 och 5 §§ Mål och principer för det nordiska miljömärket.

³¹ Se t.ex. Nordisk miljömärknings föreslagna kriteriedokument för inomhusfärger och -lackar som innehåller krav som utgör tekniska specifikationer, enligt artikel 1.3, i anmälningsdirektivets mening (Proposal for hearing on the revised criteria for Nordic Ecolabelling of Indoor paints and varnishes, 25.05.2015); Det bör dock inte, enligt kollegiets uppfattning, vara nödvändigt att anmäla kriterier för Svanenmärkning som motsvarar kriterierna för EU-blomman: Artikel 11.1, förordning (EG) nr 66/2010.

³² Kommerskollegium, dnr. 2015/00018-9 samt 2015/00018-14; Kollegiet har även varit i kontakt med den norska respektive isländska kontaktpunkten. Den norska kontaktpunkten har ingen uppfattning i frågan (Kommerskollegium, dnr. 2015/00018-10) och den isländska kontaktpunkten har i skrivande stund inte yttrat sig i frågan.

³³ Svanenmärkningen bygger på en medveten strategi där de Nordiska regeringarna uppmuntrar användningen av Svanen för att främja konsumtion av miljöanpassade varor på den nordiska marknaden, samt förmå tillverkare att utveckla varor som är mindre miljö- eller klimatbelastande än andra likvärdiga varor: 2 § Mål och principer för det nordiska miljömärket Svanen; Jfr: artikel 1.11 samt skäl 12 i anmälningsdirektivets ingress samt Kommissionens handledning, s. 29; Dok. 39/98 Rev. 3 – SV, s. 16.

³⁴ *The coexistence of two Ecolabels – The Nordic Ecolabel and the EU Ecolabel in the*

ställning skapar, enligt kollegiets bedömning, starka incitament för användning av tillverkare som vill profilera sig genom att miljömärka sina produkter.

Vad gäller Svanenkriteriernas rättsliga form så konstaterar kollegiet att det inte med säkerhet går att säga att Svanenkriterierna utgör *föreskrifter* (dvs. lagstiftning) i anmälningsdirektivets mening. Enligt kollegiets bedömning bör dock Svanenkriterierna åtminstone utgöra *administrativa bestämmelser* enligt direktivet.³⁵ Detta eftersom kriterierna och villkoren för licensiera produkter med Svanen fastställs av ett beslutande organ som de nordiska regeringarna inrättat gemensamt. Att Svanenmärkningen inte är hänförlig till enbart en utan samtliga de nordiska regeringarna, genom samarbetet i Nordiska ministerrådet, ser kollegiet inte som något hinder för att anmälningsskyldigheten ska bli gällande.³⁶ Tvärtom skulle en annan tolkning innebära att medlemsstaterna kan undvika anmälningskyldigheten enligt anmälningsdirektivet, genom att fastställa tekniska föreskrifter inom ramen för internationella samarbeten. Detta är dock endast möjligt om samtliga EU-länder är parter till ett internationellt avtal.³⁷

Det är inte heller främmande att de nordiska länderna anmäler gemensamma tekniska föreskrifter. Inom ramen för det Nordiska ministerrådets samarbete kring en gemensam frivillig märkning för näringsinnehåll i livsmedel (Nyckelhålsmärkningen)³⁸ har de nordiska ländernas myndigheter samordnat anmälningar av nationella föreskriftsändringar till kommissionen.³⁹ En liknande samordning bör vara möjlig eftersom utvecklingen av produktspecifika kriterier för Svanenmärkning samordnas genom Nordisk miljömärkning.

Nordic Countries (TemaNord 2014:525). Se i synnerhet s. 35-38; *Nordic ecolabelling, Annual report* (2014) s. 13; *The Nordic Swan and companies – Is it worthwhile to acquire the Swan Label?* (TemaNord 2014:523) s. 31 och 35.

³⁵ Den rättsliga formen är dock, enligt kollegiets uppfattning, inte avgörande för vad som utgör tekniska föreskrifter.

³⁶ Tvärtom är medlemsländerna skyldiga att anpassa sitt agerande i internationella samarbetsorgan för att undvika konflikter med målen enligt EU-fördragen: Mål C-246/07, *Kommissionen mot Sverige (PFOS)* (2007) p. 69-71; Catherine Barnard och Steve Peers (red.), *European Union Law* (2014) s. 740; Jfr. även mål C-3/91, *Exportur* (1992) där EU-domstolen slog fast att ett avtal mellan Frankrike och Spanien om ursprungsbeteckningar för vissa varor omfattades av EUF-fördragets bestämmelser om fri varurörlighet.

³⁷ Artikel 10.1 strecksats 2, anmälningsdirektivet; Dok. 39/98 Rev. 3 – SV, s. 19.

³⁸ För mer info, se: <http://www.norden.org/sv/nordiska-ministerraadet/ministerraad/nordiska-ministerraadet-foer-fiskeri-havsbruk-jordbruk-livsmedel-och-skogsbruk-mr-fjls/livsmedelsmaerkningen-nyckelhaalet>.

³⁹ Anmälningsärende 2014/0306/DK, 2014/0315/S, 2014/9007/N samt 2014/9016/IS. Danmark har även vid ett tillfälle anmält ett författningsförslag om den nationella förvaltningen av Svanen- och det europeiska miljömärket: 97/0325/DK.

Anmälan av kriterier för Svanenmärkning kan stärka den nordiska och europeiska miljömärkningen

Anmälan av föreslagna Svanenkriterier till kommissionen innebär att kriterierna inte enbart kommer genomgå en nordisk utan även en europeisk remissomgång. Eftersom kommissionen och de andra deltagande länderna får en möjlighet att granska föreslagna kriterier och lämna synpunkter blir det möjligt att ändra kriterierna om det under anmälningsproceduren visar sig att kriterierna är handelshindrande eller strider mot EU-rätten.⁴⁰ Detta skulle ge de produktspecifika kriterierna för Svanenmärkning EU-rättslig legitimitet. Därutöver får de nordiska länderna en möjlighet att främja sin syn på lämpliga styrmedel för hållbar produktutveckling, vilket bl.a. skulle kunna bidra till vidare utveckling av kriterierna för EU-blomman.⁴¹

Vilka åtgärder blir nödvändiga för att hantera anmälningar av föreslagna Svanenkriterier?

Enligt kollegiets uppfattning bör de nordiska länderna anmäla Svanenkriterierna gemensamt till kommissionen, på samma sätt som länderna samordnar anmälningar av Nyckelhålsföreskrifterna. En sådan ordning innebär att länderna bör upprätta en arbetsordning för hur den praktiska hanteringen av anmälningarna ska gå till. Eftersom kriterierna utarbetas gemensamt inom Nordisk miljömärkning så utgår kollegiet från att samråd kommer att ske kring svar på eventuella reaktioner från kommissionen eller andra länder. Arbetsordningen bör därför, enligt kollegiets mening, även inkludera riktlinjer för hanteringen av reaktioner.

Ett sätt att hantera handläggningen är att utse Nordisk miljömärkning till ansvarigt organ för underrättelser och besvarande av reaktioner. Enligt kollegiets uppfattning vore detta logiskt eftersom det är Nordisk miljömärkning som utvecklar nya kriterier och redan nu har en samordningsfunktion.⁴² Förslagsvis skulle då hanteringen av anmälningsärenden skrivas in i mål- och principdokumentet för Svanen. Det organ som Nordiska ministerrådet utser att hantera anmälningarna

⁴⁰ Artikel 8.2 samt 9.2, anmälningsdirektivet; Lindberg, p. 50.

⁴¹ Kommerskollegium, Årsrapport 2014: Medlemsländernas anmälningar av tekniska föreskrifter inom EU – En analys av årets ärenden i anmälningsproceduren enligt direktiv 98/34/EG (2014) s. 18f. Tillgänglig: <http://www.kommers.se/Documents/dokumentarkiv/Verksamhetsomr%C3%A5den/Inre%20marknaden/F%C3%B6rmyndigheter/Tekniska%20f%C3%B6reskrifter/Rapport-myndigheters-anmalningar-av-tekniska-regler-inom-eu-2014.pdf>.

⁴² 4 § st. 5 Mål och principer för det nordiska miljömärket.

bör även listas i anmälningsdirektivets bilaga över organ som inte tillhör den centrala statsmakten men som anmäler tekniska föreskrifter.⁴³

Slutsats

Enligt kollegiets bedömning bör de nordiska länderna anmäla förslag till produktspecifika kriterier – som går utöver kriterierna för märkning med EU-blomman – för Svanenmärkning av varor till kommissionen, enligt anmälningsdirektivet. Enligt kollegiets uppfattning påverkar inte omständigheten att kriterierna utarbetas gemensamt av flera EU/EES-länder, inom ramen för samarbetet i Nordiska ministerrådet, skyldigheten att anmäla kriterieförslag. Enligt kollegiets uppfattning skulle anmälan till kommissionen ge EU-rättslig legitimitet till Svanenkriterierna. De nordiska länderna kan även använda anmälningsproceduren för att främja sin syn på lämpliga styrmedel för hållbar produktutveckling, vilket bl.a. skulle kunna bidra till vidare utveckling av kriterierna för EU-blomman. Om de nordiska länderna börjar anmäla Svanenkriterierna bör en arbetsordning upprättas för att hantera anmälningar. Kollegiet tror att Nordisk miljömärkning vore ett lämpligt organ för att hantera anmälningar. Nordisk miljömärkning, eller det organ som de Nordiska regeringarna beslutar, bör även listas i anmälningsdirektivets bilaga över organ, utöver den centrala statsmakten, som anmäler tekniska föreskrifter.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Oscar Wåglund Söderström efter föredragning av Cedric Housset, utredare. I den slutliga handläggningen har även ämnesrådet Olivier Linden och utredarna Karolina Zurek, Amelie Kvarnström, Emanuel Badehi Kullander, Beatrice Tander Gellerbrant samt Tomas Lindell deltagit.

Nordic Ecolabelling comments

Nordisk Miljømærkning takker for høringssvaret. Vi har noteret kommentarerne, men da dette ikke specifikt handler om indholdet af udkastet til reviderede kriterier af Indoor paint and varnishes, vælger Nordisk Miljømærkning ikke at svare i denne høringssammenstilling.

3.2 Product group coverage

3.2.1 What can carry the Nordic Ecolabel?

No comments in hearing.

3.2.2 What are the requirements of the Nordic Ecolabelling?

No comments in hearing.

3.3 Comments to the individual requirements

3.3.1 Requirement chapter 1: General environmental requirements

Dow Coating Materials, Danmark

This chapter provides the following definitions:

“The term constituent substance refers to all substances in the product, including additives in the ingredients (such as preservatives and stabilisers) but does not include impurities from primary production. Impurity refers to residues from primary production which may be found in the finished product at concentrations below 100 ppm (0.0100% by weight, 100 mg/kg), but not substances that have been added to a raw material or the product actively and for a particular purpose, irrespective of quantity.”

This means that all substances added with a particular purpose need to be taken into account independently of its concentration, contrary to the EU Ecolabelling requirements where only substances at concentrations above 0.01% need to be taken into consideration.

We recommend the alignment with the EU Ecolabelling requirements.

Nordic Ecolabelling comments

It is correct that there is a difference between EU Ecolabel and Nordic Ecolabel regarding the requirement to added substances. The definition of constituent/ingoining substances is a general definition and level of setting requiriments in the Nordic Ecolabel. Therefore it is natural to use the same definition and level in the Nordic Ecolabel for Indoor paint and varnishes. The wording in the criteria is changed a little e.g. "constituent substances" is now replaced by "ingoining substances".

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Grænsen for indgående stoffer:

Harmoniseringen med kemiske byggeprodukter er generelt positivt, men når det gælder indgående stoffer er kravet fortsat problematisk. Grænsen, for hvornår man skal tage hensyn til indgående stoffer, er foreslået ændret fra 100 ppm i det

eksisterende kriteriesæt til en 0-grænse. Det er en voldsom stramning, og en 0-grænsen er ydermere helt uhåndterbar i praksis.

En 0-grænse vil også helt uundgåeligt betyde, at den virksomhed, der formår at få de fleste oplysninger fra deres leverandør af råvarer, vil blive dårligere stillet i forhold til virksomheder med leverandører, der er knap så ihærdige og grundige.

Vi mener, at de 100 ppm som generel nedre grænse bør fastholdes, mens der samtidigt er mulighed for at fastsætte lavere grænse for f.eks. CMR-stoffer; grænser bør dog aldrig være 0.

Celanese, Finland

“constituent substance/impurities there is no cut of limit or measurement thresholds for degradation products. Here a limit like for impurities (< 0,01%) or like in the new EU Eco label from 28 May 2014 would be needed and is already challenging taken into account that the VOC method ISO 11980 is currently only valid for concentration down to 0,1% .

Tikkurila OYJ, Finland

The definitions of the terms by clarifying the constituent substances and impurities is a good route of clarifying the situation. Yet in practice the situation is not that clear, and it should also be questioned, what is the difference of two similar materials with same classification in very low concentrations – one being added intentionally and another is formed as a byproduct (impurity) in a process? Our opinion there is no difference from the users’ safety point of view.

A well-known fact is that there is no zero in chemistry and thus there should always be a cut-off limit for everything, the hazardous chemicals makes no difference. Therefore we suggest that instead zero – both for constituent substances and impurities, there will be a cut-off limit instead of zero, as boarder-line from “intentionally added substances” to “impurities” is always difficult to define.

In the past this overall cut-off limit has been 100 ppm and it has also been suggested for the impurities in this version. This 100 ppm limit is acceptable for the impurities, and if a more stringent cut-off limit should be given to the constituent substances 50 ppm should make the criteria more agreeable than the zero.

Some companies ask extra information from suppliers and are thus aware of constituent materials some other companies do not even ask. If these materials are not any more acceptable, those companies – the ones trying to find the safest alternatives – asking for extra information for their own calculations have the most difficult job to achieve the Swan label criteria.

AkzoNobel, Sverige

Ingående ämnen/föroreningar

För ämnen med oönskade klassificeringar som är medvetet tillsatta föreslås i dessa kriterier en nolltolerans. Detta är svårhanterligt och riskerar att missgynna leverantörer som strävar efter noggrann redovisning av alla ingående ämnen i råvaror. I många lägen är det också svårtolkat vad som är medvetet tillsatt; från vilket steg i

råvarukedjan räknas ett ämne som medvetet tillsatt och hur betraktar man ämnen som tillsätts men avses reagera i råvaran? Det är också svårt att inse att bidrag på enstaka ppm av ett ämne skulle göra slutprodukten sämre ur miljö- och hälsosynvinkel. I stället för nolltolerans för medvetet tillsatta ämnen är det bättre att ha en definierad maxgräns. Denna kan möjligen sättas lågt, exempelvis 10 ppm, men inte noll. Vilken haltgräns gäller för kända avspaltningsprodukter?

EPDLA, Sverige

O1 Information about the product

We would request further interpretation of what is to be considered as a constituent chemical substance/mixture. In addition we also believe that a clarification on what is to be considered as an impurity or a degradation product of a constituent chemical substance herein should be included and aligned.

We have noticed that there is no cut-off limit or measurement threshold for degradation products. In these cases we believe that a limit like for impurities (< 0,01%) or like in the new EU Ecolabelling criteria 28 May 2014 would be needed. As an illustrative generic example to stress the importance of introducing such a cut-off limit, we would like to highlight that in e.g. the TDS on non-hazardous emulsions, the following phrases might be found:

"In case of fire, may produce hazardous decomposition products such as carbon monoxide, carbon dioxide, (dense) black smoke, aldehydes, organic acids."

or

"During a fire, irritating and highly toxic gases and/or fumes may be generated during combustion or decomposition"

Thus, if one would strictly apply the criteria as currently drafted, no binder would be accepted.

We would like to draw your attention and to strongly request to also include a cut-off limit in content on % per ingredient product. This is needed for obvious confidentiality reasons. Applying strictly the current requirements, every degradation product or additive would have to be mentioned, which is to our understanding neither needed nor feasible from a practical point of view. An appropriate cut-off limit could be 100ppm.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Harmoniseringen med kemiska byggprodukter är generellt positiv, men när det gäller kraven på ingående ämnen är formuleringen fortfarande problematisk.

Den noll-nivå som föreslås för ingående ämnen i råvarorna är helt orimlig. Tidigare var nivån satt till 100 ppm, och att sänka till 0 ppm är en extrem skärpning samtidigt som det är omöjligt att uppfylla. Det är oundvikligt att den som lyckas få fram mest information från sin råvaruleverantör blir missgynnad. Om det inte finns en specifikt satt nedre gräns så bedömer råvarutillverkarna själva vad som är relevant att ta med, vilket gör att kravet faller olika ut för olika tillverkare. Det finns även gränser för hur låga halter som över huvud taget är mätbara.

Det är även svårt att veta vad som menas med medvetet tillsatt. Hur långt tillbaka i ledet i råvarukedjan ska man titta? Det är även oklart vilken halt som gäller för avspaltningssprodukter. En halt bör specificeras.

Vi föreslår istället att sätta en skarp nedre gräns som ställer samma krav för alla råvarutillverkare och gör att kravet blir rättvist. Det bör vara 100 ppm, i enlighet med EU-blommans krav, med möjlighet att sätta lägre nivåer för vissa kategorier t.ex. CMR-ämnen. Men nivån ska aldrig vara noll.

Vi föreslår att stycket kompletteras med exempel som förklarar vad som är en förorening, eller att man kompletterar avsnittet ”Ordförklaringar och definitioner”.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

The term constituent substance refers to all substances in the product, including additives in the ingredients (such as preservatives and stabilisers) but does not include impurities from primary production. Impurity refers to residues from primary production which may be found in the finished product at concentrations below 100 ppm (0.0100% by weight, 100 mg/kg), but not substances that have been added to a raw material or the product actively and for a particular purpose, irrespective of quantity. Impurities of over 1.0% concentration in the primary product are, however, regarded as constituent substances. Substances known to be degradation products of the constituent substances are also themselves considered to be constituent substances.

- Formuleringen i draft 2 är fortfarande olycklig. Argumentet att formuleringen nu är identisk med den i Kemiska byggprodukter är sant, men gör inte formuleringen bra eller rättvis.
- 0 är inte bara 100 gånger skarpare än tidigare 100 ppm, det är oändligt mycket skarpare. Var ska vi, våra leverantörer och handläggaren dra gränsen och se informationen som tillräcklig?
När det gäller Kemiska Byggprodukters App 2, kan jag konstatera att leverantörerna inte ger information ner till 0,0000%. När det inte finns en stipulerad lägsta nivå bedömer leverantörerna själva var de drar gränsen för vad som relevant att redovisa, och svarar efter sin princip. Det blir olika och orättvist. Dessutom är det tveksamt om det är relevant att titta på så låga halter. Det går att göra kriterierna tuffare än EU Ecolabel utan att ha 0-nivå. Om man specificerar t.ex. 1 ppm för CMR cat 1, så tror jag att man i realiteten får bort mer än vad man får när det inte finns någon gräns.
En ny generell deklaraionsnivå på 50 ppm skulle dubbla skärpan i kriterierna jämfört med dagens, och göra det tydligt hur långt man ska kräva information – för alla inblandade parter.
- Noll-nivån straffar den som har mest information – den som insisterar på information ner till 0.
- Eftersom en noll-nivå inte är helt rimlig, kommer sannolikt råvaruleverantörerna definiera sin egen rimlighetsgräns – som då kommer att variera. Systemet blir orättvist och opålitligt.
EU Ecolabel har en generell gräns på 100 ppm. Detta borde gälla även för Svanens kriterier för inomhusfärg. För specifika egenskaper/risker kan lägre gränser sättas, men det behöver alltid vara en siffra – aldrig noll.
- Det bör finnas exempel som förtydligar vad som kan betraktas som förorening. En monomer är förstås aktivt tillsatt av en anledning – även om den inte fyller

någon funktion i den färdiga färgen. Undvik tveksamheter. Lägg till exempel i avsnittet "Terms and definitions". Se även under O3, O7 och O12. Glyoxal tillsätts också av en anledning, men fyller ingen funktion i den färdiga färgen. Omfattas den av definitionen av förorening? (Om inte, kan sannolikt inga cellulosaförtjockare användas, en råvara som är förnybar till skillnad från alternativa förtjockare). Se även kommentarer under O3.

If a product has the Nordic Swan label for Chemical building products, see appendix 3 in the background document to find out what complimentary information that needs to be collected.

- Det är förstås möjligt att en utomhusprodukt också skulle kunna användas inomhus, och då är detta relevant. Men betydligt mer sannolikt är att en inomhusprodukt skulle ha EU Ecolabel-märket. Att detta är borttaget i den här remissen gör det tydligt hur långt ifrån varandra kriterierna kommer.
- Vad som däremot kommer att vara vanligt, är att råvaror som använts i svanenmärkta utomhusprodukter också används i inomhusprodukter. En synkroniserad Appendix 2 vore därför bra. Specifika frågor för det ena eller andra kriteriedokumentet kan markeras (ex SVOC, se kommentar O13).

Nordic Ecolabelling comments

The definition of constituent substances (now changed to ingoing substances) is a general definition in the Nordic Ecolabel. The Zero limit only apply for added substances (or residuals with more than 1,0% in the raw material) and therefore there is some steerability regarding the addition and the amount of these substances. It is correct that in some cases some raw material suppliers give more detailed information than others. But this is not only the case with added substances, but may also be the case regarding the amount of impurities in a raw material. Basically, it is expected that all fill out the appendixes correctly.

The wording in the criteria regarding the definition is changed a little to: "The term constituent substance are defined as all substances in the product – including additives (e.g. preservatives or stabilisers) in the raw materials, but not residuals from production of raw materials).

Residuals from production of raw materials are defined as residuals, pollutants and contaminants derived from the production of the raw materials, which are present in the final product in amounts less than 100 ppm (0,0100 w-%, 100 mg/kg), but not substances added to the raw materials or product intentionally and with a purpose – regardless of amount. Residuals in the raw materials above 1,0% are regarded as constituent substances. Known substances realised from the raw materials are also regarded as constituent substances". This means that the wording in the criteria is changed from "constituent substances" to "ingoing substances" and the definition of residuals should be more clear.

Dow, Sverige

Definition of constituent substances, impurities and preservatives

Comment: Word "preservative": The requirement is not clear because the word "preservative" is not well defined. The word "Biocidal product" (or "preservative") normally designate the end-use biocidal product which is a chemical mixture containing the biocidal active substance and the co-formulants.

Nordic Ecolabelling comments

Thank you for the information.

”Preservatives” is defined in chapter 4.1.1 and 7 in the background document, and under chapter 1 in the criteria.

After your input the definition is changed a little to ”With the term preservatives is meant all preservatives, biocides and biocidal active substances, including in-can preservatives and dry-film preservatives”

O1 Information about the product

Dow Coating Materials, Danmark

The applicant must give detailed information on the formulation composition including raw materials details:

- The chemical name
- The trade name and CAS# of the ingredient
- The function of each ingredient
- Content in % per ingredient in the product

The specific compositions of Dow products are proprietary, we refrain sharing the CAS# of our non-hazardous polymer directly to our customers.

We recommend the disclosure of classified substances at concentrations above 0.01%.

Nordic Ecolabelling comments

We understand that som information maybe confidential. Ecolabelling Denmark is subject to Danish legislation. Documentation send to us will not be shared with other authorities or with other companies. Therefore it is always possible to send information direct to Ecolabelling, who will keep the information confidential.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

...The description must include...

- *The chemical name*
- *The trade name and the CAS# of the ingredient*
- *The function of each ingredient*
- *Content in % per ingredient in the product*

- Otydligt. Efterfrågas ämnesnamn för ingående kemiska ämnen eller trade name för tillsatta kemikalier (som kan vara blandningar)?
- Här hänvisas till definition i kapitel 1 för ”constituent substance”. Förslagsvis samlas alla definitioner på ett ställe, t.ex. i avsnittet för Definitioner.
- Enl definitionen är en ”constituent substance” ett kemiskt ämne. Därmed bör det inte finnas något ”trade name”.
- Definition av ”ingredient” saknas, är det råvaran/produkten i det skick den köps in för att blandas i färgen? Eller är det samma sak som ”constituent substance”? CAS# finns för ämnen, sällan för kemikalier med ”trade name”.

Nordic Ecolabelling comments

Teksten er ændret noget og tydeliggjort. ”Ingredient” er erstattede med ”raw material” og ændret i afsnit 1 og i afsnit for definitions. Der er tilføjet at CAS-nummer skal oplyses hvis det er muligt. Bilag 3 er desuden opdateret ifølge disse ændringer. Der skal gives information om både råvare og indgående stoffer i råvarene.

O2 Classification of the products

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Finland

Line 1: The sentence looks like advice to be used when determining classification. We wonder whether it would be better to reformulate, into such as "A final product that requires classification and labelling according to table 1 below shall not be awarded a Nordic Ecolabel licence" for example.

Table 1: Airway or skin sensitizing. Change the word airway to respiratory. This comment applies throughout the document wherever "airway" appears.

Nordic Ecolabelling comments

Regarding line 1 and the formulation "The final product shall not be classified and labelled according to table 1 below" we felt that the current phrase is easy to understand.

Regrading "airway" in Table 1 and throughout the document the wording "airway" is changed to "respiratory".

Jotun, Norge

Kravene til klassifisering af det færdige produkt og undtagelserne for kravet. Særlig opmærksomhed på klassifisering med H412.

OK

Nordic Ecolabelling comments

Tak for kommentar.

Miljødirektoratet, Norge

Fint at flere fareklassifiseringer ikke lenger skal være tillatt.

Generelt finner vi det uheldig at det gjøres unntak fra de generelle kravene til Svanemerkede produkter for potente allergifremkallende stoffer, som isotiazolinoner. Disse stoffene kan i h.h.t. kapittel O5 kun inngå i Svanemerkede produkter i konsentrasjoner som trigger særlige merkekrav for allerede sensibiliserte personer, men ikke i konsentrasjoner som innebærer merking av produktene med H317. Spesielt med tanke på at forslagene til tillatt innhold overskrider det som man beregner at allerede sensibiliserte kan reagere på. Se også våre kommentarer om isotiazolinoner under punktet om konserveringsmiddel.

Nordic Ecolabelling comments

Efter de oplysninger Miljømærkning har fået er det meget svært for producenterne at skaffe visse råvare, som ikke indeholder sensibiliserende isothazolinoner f.eks. MI, samt at der på nuværende tidspunkt ikke findes alternative konserveringsmidler med tilsvarende egenskaber og bedre miljø- og sundhedsegenskaber. Det er derfor vurderet at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt helt at udelukke sensibiliserende isothazolinoner, men kravene til konserveringsmidler er strammet i forhold til den forrige kriterieversion.

Se yderligere kommentare vedr. isothazolinoner under punkt 05 Preservatives.

O3 Classification of ingoing/constituent chemical substances

Jotun, Norge

Krav til klassifisering af indgående stoffer og undtagelserne for disse.
Nedre grense for stoffer bør etableres, f.eks. 5ppm.

EPDLA, Sverige

In the draft text it is stated that the supplier has to make sure that the product does not contain constituent substances including degradation products with classification according Table 2.

Similar to our comment above, we strongly believe that also in this case there must be a cut-off limit for the degradation products. It should be noted that it is not possible to make sure that not a single molecule will be created under certain conditions which might have one of the listed H phrases. The producer must be able to analyse degradation products and therefore a limit for the analysis is needed. Also in this case 0,01% as threshold limit would be helpful, but still very challenging to meet.

Furthermore the concentration of degradation products will depend on storage conditions and storage time which will cause problems in practice to specify a certain concentration. Often degradation of substances occurs in several steps, i.e. first-, seconddegradation product, which makes it even more complicated.

Celanese, Finland

The supplier has to make sure that the product must not contain constituent substances including degradation products with classification according Tab.2, Also in this case there must be a cut off limit for the degradation products. It is not possible to make sure that not a single molecule will be created under certain conditions which might have one of the listed H phrases. The producer must be able to analyze degradation products and therefore a limit for the analysis is at least needed. Also here 0,01% as threshold limit would be helpful and already challenging. Furthermore the concentration of degradation products will depend on storage conditions and storage time which will cause problems in practice to specify a certain concentration. Often degradation of substances occurs in several steps (first, second degradation product) which makes it even more complicate.

Nordic Ecolabelling comments

Regarding constituent/ingoing substances please see above under chapter 4.3.1.

Miljødirektoratet, Norge

I teksten står det flere ganger at stoffer «undantas» fra klassifisering. Det er ikke mulig å unnta stoffer fra klassifisering. Vi antar at det tanken med avsnittet er å si at klassifiseringene oppgitt i tabell 2 ikke er tillatt å ha i produktet, men at det gjøres unntak for en del type stoffer. Bakerst forslag til revidert tekst med bakgrunn i denne tolkingen.

Forslag til justert tekst for punkt O3

O3 Klassifisering av ingående kemiska ämnen. Det är produsenten som är ansvarig for korrekt klassifisering. Produkten får inte innehålla ingående ämnen som är klassificerade, eller som kan avge ämnen som är klassificerade enligt tabell 2, som er klassifiseringssystemet som brukes i CLPforordning 1272/2008.

Tabell 2 Klassificering som inngående ämnen inte kan ha.

Undantag:

- Konserveringsmedel som er klassificerade med akut toxicitet 1- 3 (H300, H301, H310, H311, H330, H331) och specifik organtoxicitet vid upprepad exponering (H370, H371, H372, H373) (ytterligare krav på konserveringsmedel anges i O5).
- Formaldehyd (CAS#: 50-00-0) som orenhet i nyproducerad polymer, maximalt innehåll i slutprodukten Jr 10 ppm (0,0010 viktprocent), se separat krav O6.
- Respirabel kristallin silika/kvarts klassificerat som STOR RE 1 med H372. Respirabel kristallin silika kan ingå i produkterna med upp till 1 % i råvaran, se även krav O10 om pulverformiga råvaror.
- Neutraliseringsmedel med klassificeringene H311 och H331 kan inngå upp till en totalhalt av 0,50 viktprocent i slutprodukten.

Nordic Ecolabelling comments

Teksten er omskrevet og tydeligtgjort.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Finland

Table 2: (and "Exemptions" underneath): H370 and H371 refer to single exposure (STOT SE), not to repeated exposure as stated.

AkzoNobel, Sverige

I sista raden i tabell 2 stämmer inte H-fraserna överrens med faroklasserna. Även H-fraser med faroklass STOT SE 1-2 finns listade.

Glyoxal måste undantas. Glyoxal används som tillsats till cellulosaeförtjockare för att glyoxylera cellulosan vilket förhindrar klumpbildning. Då glyoxyleringen inte är fullständig finns en viss mängd fri glyoxal kvar. Erfarenheten från kriterierna för Kemiska byggprodukter är att möjligheten att använda glyoxylerad cellulosa beror på hur olika råvaruleverantörer argumenterar kring glyoxalen vilket snedvrider konkurrensen.

Eftersom glyoxalen är avsedd att inreagera i cellulosan kan den fria glyoxalen ses som en restmonomer men den behöver då undantas i sektion O7 pga svårighet att sänka halten till under 100 ppm i råvaran.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Vi anser att undantagen i O3 behöver kompletteras med glyoxal och natriumnitrit. Om glyoxal inte anses vara en förorening behövs ett undantag för ämnet gällande klassificeringen H341.

Glyoxal tillsätts i cellulosaeförtjockare i råvaruledet i mycket små mängder. Avsikten med tillsats av glyoxal är att den ska reagera med cellulosan och ge en glyoxylerad cellulosa, men en viss rest av fri glyoxal finns kvar i råvaran och kan betraktas som restmonomer. Den fria glyoxalen har med andra ord ingen funktion varken i råvaran eller färdigprodukten. Om man betraktar glyoxal som restmonomer behöver den undantas från Restmonomerkravet O7.

Natriumnitrit används som rostskydd i färgen och behöver undantag för klassningen H301. Det är viktigt för att kunna behålla funktionen hos färgen vid målning av metallytor. Natriumnitrit är ett alternativ till zinkbaserade rostskydd. Natriumnitrit är tillåtet som konserveringsmedel i livsmedel, varför vi anser det fullt rimligt att det även kan användas i färgprodukter.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

- Om glyoxal inte anses som impurity, behövs ett undantag för glyoxal (H341). Se kommentar under "General environmental requirements". Normal glyoxalhalt i färgprodukten är 0,01-0,2 ppm om cellulosaörtjockare används.
- Undantag för natriumnitrit behövs (H301), <0,1%
Natriumnitrit tillsätts för att konservera en vattenburen produkt mot rost: rost från underlag vid målning på metall inkl skruv/spik-skallar, rost från järnutfällningar i kranvatten och rost pga järn i metallemballage. Natriumnitrit är inte listat som konserveringsmedel hos ECHA. Däremot är det godkänt som konserveringsmedel i livsmedel (175 ppm i bacon, www.slv.se).
Att fälla natriumnitrit i målarfärg pga riskfrasen H301: Giftigt vid förtäring samtidigt som motsvarande halter används i charkprodukter blir snett.
Konsekvensen av att inte göra ett undantag för ämnet är att vi måste ta bort rekommendationen för produkten på metallytor om vi vill behålla svanenmärket, vilket leder till att konsumenten inte får guidning vid produktval.
Färger för metallytor är ofta miljöfarliga pga zinkbaserade rostskyddspigment.
- Noterar att H317 inte är listat i den här draften, och att EUH208 inte är ok för andra ämnen än biocider.

Nordic Ecolabelling comments

The text in table 2 is changed and it is now clarified that both single (STOT SE 1-2) and repeated exposure (STOT RE 1-2) of specific target organ toxicity is included. Exemption for sodium nitrite is added and permits below 0.1% by weight totally in the final product. However, requirement O2 must still be fulfilled.

Exemption for glyoxal is added, if the pH in the final product is above 8.

Regarding a cut-off limit of e.g. 5 ppm, please see answer under chapter 4.3.1 regarding ingoing substances.

O4 Environmentally harmful substances

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Det nye niveau på 2,5% er meget lav sat. Hvad er begrundelsen? Det vil give problemer med additivet ADH (adipinsyre dihydrazid), som også drøftes i forhold til EU Blomsten. Eftersom ADH er klassificeret med H411 og giver et relativt stort bidrag til sumformlen, er det nødvendig med en undtagelse. ADH bindes i malingen ved hærkning og bidrager til bedre modstandsdygtighed og styrken af malingsfilmen. ADH kan efter hærkningen ikke frigives fra malingsfilmen, og har dermed heller ingen negativ effekt på miljøet.

AkzoNobel, Sverige

Gränsen på 2,5% är lågt satt och kan innebära problem när fler ämnen, t ex ytaktiva ämnen, får ändrad klassning och blir kroniskt akvatiskt toxiska.

Ett specifikt problem är ämnet ADH (Adipic acid dihydrazide; CAS 1071-93-8) som används som tillsats i vissa bindemedel som tvärbindare. Under härdningsprocessen reagerar ADH med karbonylgrupper i bindemedlet och skapar tvärbindingar i polymerfilmen. Tvärbindingarna ger färgfilmen bättre hårdhet och mekanisk styrka samt bättre motståndskraft mot olika typer av missfärgningar från t ex kaffe, vin, fett etc. Detta är en viktig egenskap för snickerifärger och andra färger som utsätts för spill och där en hårdare yta behövs. Även vidhäftning och blockerande egenskaper förbättras genom tvärbindingen. Alternativ till ADH för tvärbinding är diisocyanater, polyaziridin eller karbodiimid som är mer toxiska och därför inte önskvärda.

ADH klassas H411 och ger därmed ett stort bidrag till summaformeln. Halter upp till 0,5% i den färdiga produkten är normalt och ger ett bidrag på 5% i summaformeln. Med en totalgräns på 2,5% behövs ett specifikt undantag för ADH. Det ska observeras att då ADH tvärbinder under härdningen så blir den kovalent bunden till polymeren och kan alltså inte avges från färgfilmen och har därmed inte längre någon miljöpåverkan.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Den nya nivån på 2,5 % är mycket lågt satt. Vi har bland annat identifierat att det innebär problem förtillsatsämnet ADH, Adipic acid dihydrazide. Eftersom ADH klassas H411 och ger ett relativt stort bidrag till summaformeln så behövs ett undantag för ämnet. ADH binds in i färgen vid härdning och bidrar till bättre härdighet och styrka i färgfilmen. ADH kan efter härdningen inte avges från den färdiga filmen, och inte heller ha någon negativ miljöeffekt. Vi anser att det behövs undantag för ADH i detta kriterium.

Dow Coating Materials, Danmark

The formula limiting environmentally harmful substance is very restrictive. Specially the criteria for substance classified H410 with M factor.

We recommend to reduce formula to: $M \cdot 10 \cdot H410 + 10 \cdot H411 + H412 \leq 2.5\%$

Celanese, Finland

a limit of < 2,5% for substances classified with H 4XX according a formula is requested. A lot of anionic surfactants are classified with the H 412 phrase as pure substance but no as solution how they are added. Furthermore the new Eco label allows up to 3.0% of such surfactants and most of them have a good bio degradability which is the most important criteria in this context.

EPDLA, Sverige

The draft criteria include a provision for a limit of < 2,5% for each substance classified with H4XX according a formula. A lot of anionic surfactants are classified with the H412 phrase as pure substance but not as solution how they are added. Furthermore the new Eco label allows up to 3.0% of such surfactants and most of

them have a good bio degradability which is the most important criteria in this context. A total of 2.5% for the sum of substance classified with H4XX is insufficient.

In addition, we would strongly request to add further clarification in order to properly interpret and apply in practice the formula provided: $M \cdot 100 \cdot H_{410} + 10 \cdot H_{411} + H_{412} \leq 2.5\%$.

Jotun, Norge

Der er indført en ny formel for tilladt indhold af miljøfarlige stoffer i det færdige produkt

Sum av Miljøfarlige stoffer er $\leq 2,5\%$. Dette er for lavt pga innføringen av M faktor. Foreslår 11% som for eksteriør maling- og lakk.

Event. en grense uten brekkfarger og en høyere grense med brekkfarger.

Nordic Ecolabelling comments

The limit of maximum 2,5% is raised to 9,0%, instead of adding exceptions for ADH and surfactants. In this way the requirement is more simple, more in line with the criteria for Chemical building products and more flexible to the new classifications according to CLP.

The limit of maximum 9,0% is still lower than in the criteria for Chemical building products (11%), because preservatives are exempted from the calculation and the requirement.

Dow, Sverige

Exemptions:

Preservatives are exempted from the requirement, as long as the final product is not classified Hazardous to the aquatic environment H400, H410, H411, H412 and/or H413 (requirement O2). See requirement O5 for further requirements on preservatives.

Below is our interpretation

The use of a biocide classified H400, H410, H411, H412 and/or H413 is still allowed as long as 1) the final product is not classified H400, H410, H411, H412 and/or H413. and 2) the biocide fulfill the requirements O5.

We understand that the biocide should not be taken into account within the calculation.

Comment: It is not clear whether the biocide should not be taken into account within the calculation, we would like to need confirmation that the biocide should not be taken into account within the calculation as long as the end product is not classified H400, H410, H411, H412 and/or H413.

Nordic Ecolabelling comments

Biocider ska undantas helt från beäkningen.

Miljødirektoratet, Norge

Bra med en formel som baseres på det som brukes i CLP, og som har en lavere tillatt innhold enn det som gjelder der. Vi tenker at det kan være OK at det av teksten fremkommer at dette er en beregningsformel for kronisk giftighet.

Nordic Ecolabelling comments

I baggrundsdocumentet er der henvisning til at formelen stammer fra CLP, men med en strengere grænse.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Positivt att ändra modell från ett absolut krav med undantag till en beräkningsmodell.

Nordic Ecolabelling comments

Tack

O5 Preservatives

Det Økologiske Råd, Danmark

1. Vi mener det er nødvendigt at Svanemærket maling og lak til indendørs brug er fuldt deklareret, så forbrugeren har en chance for at vælge maling med uønskede indholdsstoffer fra.
2. Vi mener konserveringsmidlet MI ikke bør være tilladt i maling og lak til indendørs brug, da eksperter på området påpeger at der p.t. er en vækst af epidemisk karakter i allergi over for MI.

Ad 2: der findes alternativer til MI – vi har kendskab til to producenter af MI-fri maling – Keim samt Naturmaling. Vi er klar over at disse i dag ikke dækker så stor en del af markedet, som man normalt ønsker for Svane-kriterierne. Såfremt vores forslag afvises af denne grund bliver pkt. 1 så meget desto vigtigere, idet brugere med allergi så kan undgå MI – og ikke fejlagtigt tror de er beskyttet ved at købe Svanemærket maling. Men det løser ikke problemet ift. de brugere, som ikke er klar over at de er allergiske.

Folkehelseinstituttet (FHI), Norge

FHI har konsentrert seg om isothiazolinonene og da spesielt methylisothiazolinone (MI). Man begynte å tilsette MI i en rekke industrielle produkter, inkludert maling, fra 2000-tallet. Fra 2005 ble det også tillatt å bruke MI i kosmetiske produkter i en konsentrasjon på inntil 100 ppm. De første rapportene på allergisk kontaktdermatitt (ACD) etter yrkeseksponering begynte å komme rundt 2004. Rapporter på ACD etter bruk av kosmetiske produkter begynte å komme rundt 2009-2010.

ACD mot MI har blitt testet fortløpende hos dermatittpasienter i flere Europeiske land, bl.a. Sverige, Danmark, Tyskland, Finland, Storbritannia Frankrike og Belgia. Dataene fra alle disse landene viser en kraftig økning i forekomsten av ACD mot MI. I Danmark ble det sett en økning fra 1,4 % i 2009 til 3,1 % i 2011. I Tyskland ble det funnet en økning fra 0,5 % i 2009 til 4,4 % i 2011. I Frankrike økte forekomsten fra 1,5 % i 2010 til 5,5 % i 2012, mens det i Belgia økte fra 3,1 % i 2010 til 7,2 % i 2013.

Hos malere er isothiazolinonene methylchlorisothiazolinon (MCI)/MI, MI alene, octylisothiazolinone og benzisothiazolinone (BIT) noen av de viktigste årsakene til yrkesmessig ACD. I en dansk studie undersøkte de innholdet av isothiazolinoner i 19 ulike malingstyper. Det viste seg at alle malingene inneholdt MI. Konsentrasjonen varierte fra 10 til 300 ppm. Isothiazolinonene er flyktige. I en kammertest hvor de undersøkte avdampning, fant de at det var en topp innen noen timer etter påføring av

maling, en deretter fortsatte MI og avdampe i mer enn 42 dager. Det er flere kasusrapporter som viser at avdampning av MI, spesielt fra maling, har ført til kraftig systemisk ACD. Dette er observert hos pasienter som er direkte eksponert mens de har malt, men også hos personer som ikke selv har malt men som har flyttet inn i et nymalt hus/leilighet.

FHI har ikke lyktes å finne ut i hvilke konsentrasjoner i maling som kan forårsake kontaktdermatitt, men når det gjelder kosmetiske produkter publiserte EUs vitenskapskomite (SCCS) en risikovurdering i desember 2013. Der konkluderte de med at de ikke kunne sette en trygg grense for MI i leave-on produkter, mens de anså 15 ppm i rinse-off produkter for å være trygt med tanke på induksjon av ny allergi.

Personer som allerede har utviklet ACD mot MI, vil derimot kunne få reaksjoner ved lavere nivåer enn det som er nødvendig for induksjon av ny allergi. Personer som har utviklet allergi mot MI vil kunne få store problemer med å unngå eksponering i sin hverdag da MI benyttes i en lang rekke ulike produkter, både industrielle, husholdnings og kosmetiske produkter.

Med tanke på den kraftige økningen i forekomst av MI de siste årene, og at personer kan få allergiske reaksjoner også pga avdampning fra maling, bør vi sette et spørsmålstegn ved om malingsprodukter som inneholder MI i det hele tatt bør kunne svanemerkes.

Konklusjon

Helsedirektoratet deler FHI bekymring for en trygg grense for MI i maling og lakkprodukter og setter spørsmålstegn ved om produktene som inneholder MI bør svanemerkes.

Videncenter for Allergi, Danmark, Sverige

Videncenter for Allergi er en national institution, som indsamler viden og forsker i allergifremkaldende stoffer og rådgiver om forebyggelse. Videncenter for Allergi ligger sammen med Danmarks største Allergicenter i Hud-og Allergiafdelingen på Gentofte Hospital. I afdelingen ses 55.000 patienter om året, heriblandt mange med MIT-allergi opstået efter erhvervsmæssig eller privat kontakt med blandt andet maling.

Kontaktallergi over for konserveringsmidlet methylisothiazolinon (MIT) er i hastig stigning i Europa. Flere videnskabelige undersøgelser har vist at tilsætningen af MIT i kosmetiske produkter og maling er særdeles problematisk (Aerts et. al. 2015, Uter et al. 2013).

Børn udvikler også MIT allergi og får svære eksemforandringer i ansigt og på krop, som følge af ophold i nymalede rum malet med MIT-holdig maling (Madsen et al. 2014, Bregnbak et al. 2014). MIT-molekylerne afdamper fra nymalede overflader og er målt i indeluften i mindst 1 måned efter rummet er malet (Lundov et al. 2014).

Forslaget om konserveringsmidler (preservatives) i maling savner en hver form for fagligt grundlag. Det vil i fremtiden betyde, at et svanemærket produkt kan være et meget mere risikofyldt og dårligere valg end et ikke miljømærket produkt. Dette harmonerer meget dårligt med den proaktive profil miljømærkerne ellers har.

En indholdsgrænse på 100 ppm (0.01%) for MIT udgør en betydelig risiko for allergiudvikling. Dette er dokumenteret ved de mange tilfælde af allergi ved brug af andre forbrugerprodukter, som indeholder max. 100 ppm.

I et større europæisk studie har man netop undersøgt udbredelsen af MIT i maling (Schwensen et. al. 2015). Det viste at 93 % af alle analyserede malinger indeholdt MIT i koncentrationer varierende fra 0,7-180 ppm. Imidlertid havde fx 19 ud af 21 (90 %) malinger købt i Sverige et indhold af MIT på 100ppm eller under-og ville kunne Svanemærkes, hvis man kun så på MIT indholdet.

Grænseværdien for BIT og OIT er fjernet i det nye forslag. Begge konserveringsmidler er allergifremkaldende og årsag til mange tilfælde af allergi blandt malere. Der er tale om en betydelig forringelse i forhold til sikkerheden for brugeren.

Forbrugere med allergi har brug for viden om hvilke konserveringsmidler, der er i produkterne, så de kan undgå produkter, de ved, de ikke tåler. Det er trist, at der overhovedet ikke er tænkt forbrugeroplysning ind i disse nye forslag til miljømærkningen. Det stiller mange forbrugere i en meget vanskelig position.

Alle konserveringsmidler inkl. MIT bør fremgå af indholdsdeklarationen enten på beholderen eller i sikkerhedsdatabladet uanset koncentration. Dette burde være et helt grundlæggende kriterier for miljømærkning. Mængderne som tillades for MIT er for høje og bør sættes ned. Ligesom der bør genindføres grænser for BIT og OIT.

Karolinska Institutet, Sverige

Förslagen om konserveringsmedel i remissomgång nr 2 innebär betydande försämring ur allergisynpunkt jämfört med remissomgång nr 1. Det är anmärkningsvärt och mycket olyckligt att Svanen gör undantag angående innehåll och informationskrav för konserveringsmedel och andra ämnen som är klassificerade som allergiframkallande vid hudkontakt (H317, tidigare R43). Den individ som har utvecklat kontaktallergi måste undvika fortsatt hudkontakt med ämnet för att inte riskera att få kroniskt eller återkommande eksem. Detta gäller såväl isothiazolinoner, formaldehydavgivare och andra konserveringsmedel som andra allergiframkallande ämnen.

De flesta konserveringsmedlen som används i målarfärg är mycket starkt allergiframkallande vid hudkontakt. Det är välkänt att allergi mot konserveringsmedel, och i synnerhet MIT, under de senaste åren har ökat dramatiskt i Europa och Nordamerika och att målarfärg är en viktig orsak till allergiökningen.

Haltbegränsningar och informationskrav används i betydande omfattning för att minska risken för allergi och eksem av kemikalier. Enligt detergentförordningen måste alla konserveringsmedel i tvätt- och rengöringsmedel anges på förpackningen oavsett halt. Enligt kosmetikaförordningen måste alla konserveringsmedel anges på förpackningen oavsett halt och flera konserveringsmedel är haltbegränsade eller förbjudna på grund allergirisken.

Koncentrationsgräns:

Den föreslagna koncentrationsgränsen 100 ppm för MIT är för hög för att skydda mot allergi och eksem. En betydande andel av målarfärger på den nordiska och europeiska markanden innehåller nu mellan 25 och 150 ppm MIT (1) Det är också känt att MIT 50 ppm innebär stor allergirisk vid hudkontakt (2).

Informationskrav:

Vi menar att information om samtliga konserveringsmedel bör ges på förpackningar och i säkerhetsdatablad, oavsett halt. Alla konserveringsmedels namn, CAS-nummer och klassificering som allergiframkallande (H317 och/eller H334) måste anges, för att målare och konsumenterna ska ha möjlighet att minimera oönskad och hälsoskadande kontakt.

Vägledning för anmälare:

Vi föreslår att Svanen anger vilka konserveringsmedel (namn och CAS-nummer) som avses med begreppet formaldehydavgivare, eftersom det inte framgår av produktnamn, kemiska namn, säkerhetsdatablad osv.

I övrigt hänvisar vi till synpunkterna i vårt svar i remissomgång 1.

Nordic Ecolabelling comments

Der er ikke stillet specifikke krav til BIT (1,2-Benzisothiazol-3(2H)-one) og OIT (2-Octyl-2H-isothiazol-3-one), men der er en grænse for det totale indhold af isothiazolinoner. Dette gør kravet mere fleksibel for ansøgeren, samtidig med at der er en begrænsning for det totale indhold af isothiazolinoner.

Miljømærkning er meget opmærksom på problemer med allergi og konserveringsmidler, især MI. Det er vores indtryk, at malingsbranchen også har meget fokus på dette. Men ifølge de oplysning, som vi har fået, er det problematisk for producenter at skaffe visse typer råvare, som ikke indeholde MI. Derfor er det på nuværende tidspunkt meget svært for producenter helt at undgå MI, også selv om at de ikke selv tilsætter MI aktivt til deres produkter.

På nuværende tidspunkt er meget få tilgængelige malinger totalt MI-frie. Målet med kravene er at ca. den bedste tredjedel af en malingerne på markedet skal kunne leve op til kravene. Som ansøger må man forvente, at man skal lave visse justeringer af sine produkter for at kunne leve op til kravene, men hvis kravene bliver så skrappe at det kun er muligt for en meget lille andel af produkterne at leve op til kravene, er målet ikke nået. Jo flere produkter som er miljømærkede jo større påvirkninger af miljøet. Miljømærkning mener ikke at det på nuværende tidspunkt er hensigtsmæssigt at stille krav til deklaration af konserveringsmidler, som fx MI.

Da det ikke er lovpligtigt at deklarere MI, vil alle malinger, som ikke er Svanemærkede, ikke deklarere MI. Derfor kunne forbruger blive misledt til at tro, at Svanemærkede malinger indeholder mere MI end ikke mærkede produkter, når det modsatte ofte er tilfældet. I de fremtidige kriterier vil niveauet for indholdet af konserveringsmidler igen blive vurderet.

Miljøstyrelsen, Danmark

Miljøstyrelsen støtter en grænse på 100 ppm for MI.

Miljøstyrelsen opfordrer Nordisk Miljømærkning til at være opmærksom på udviklingen af lovgivningen på dette område, idet det kan forudses, at grænsen for den harmoniserede klassificering og mærkning kommer væsentligt længere ned i løbet af det næste års tid.

Der vil nok også i overskuelig fremtid komme en begrænsning af MI (og flere andre isothiazolinoner) i bl.a. maling/lak i medfør af biocidforordningen.

Såfremt Svanen vil fremstå som foran lovgivningen, bør kriterierne revideres jf. sådanne ændringer.

Miljødirektoratet, Norge

Vi mener fortsatt at teksten bør omformuleres til: "Kun konserveringsmidler som er godkjente eller tillatte for aktuelle produkttyper i h.h.t. forordning (EU) nr. 528/2012 kan benyttes". En tilsvarende endring må gjøres i engelsk tekst. Vi registrere her at begrepet "authorised" benyttes, og ikke det i denne sammenheng mer korrekte begrepet "approved". Se begrunnelse i våre kommentarer til 1. versjon av kriteriedokumentet.

Under tabell 5 står det - Observera att 2,2'-ditiobis(N-metyl)bensamid (DTBMA) ska ingå i den totala mängden isotiazolinoner. Det kan være OK å få med informasjonen om at dette er fordi stoffblandingen inneholder en isotiazolinon.

Flere av isotiazolinonene har per i dag en harmonisert klassifisering (CMIT/MIT, OIT og BIT med SCL for hudsensibilisering på hhv 15 ppm, 500 ppm og 500 ppm). Imens andre er under vurdering, for eksempel, DOIT. Det kan være hensiktsmessig å ha et generelt krav om at ingen av isatiazolinonene skal finnes tilstede i konsentrasjoner over grensen for hudsensibilisering. Da reduserer man at produktene inneholder enkeltstoffer i konsentrasjoner over det som er vurdert som sterkt allergifremkallende gjennom CLP, men likevel under 500 ppm som er satt som totalgrense.

I forbindelse med evaluering av flere isotiazolinoner i stoffevalueringsprogrammet under Biocidforordningen (CMIT/MIT, MIT, OIT, BIT, DCOIT), kan klassifiseringer kunne revideres. Som konsekvens av dette vil det kunne bli aktuelt å endre kravene til Svanemerkete produkter.

Nordic Ecolabelling comments

"Authorised" er blevet erstattede med "compliant".

Tekst tilføjet vedr. at krav 02 dog forsat skal overholdes og har fortrin over krav 05, for at gøre det klart hvilke klassifikationer, der er tilladt for slutproduktet. Med den tilføjet tekst er der mulighed for at til en vis grad at tage højde for mulige fremtidige klassificeringsændringer.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Det är positivt att Svanen har ändrat kraven för konserveringsmedel från den första remissomgången, enligt våra tidigare synpunkter, även om de fortfarande är mycket svåra att klara.

Nordic Ecolabelling comments

Tak

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Det er ikke helt klart, om grænsen på 600 ppm (0,06%) gælder for maling, lak og basefarve, som det fremgår af parentesen i kriteriet, eller om det gælder det tonede produkt.

Der vil kunne rejses spørgsmål om dette, så en præcisering vil være fint.

AkzoNobel, Sverige

I tabell 4a är det otydligt om gränsen på 0,06% för in-can gäller basfärg eller färdigbruten färg.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Det är oklart om gränsen på 0,06 % gäller för basen eller för den brutna färgen. Det vore bra om det förtydligas då det ger upphov till frågor.

Nordic Ecolabelling comments

Teksten er tydeliggjort, så det klart fremgår at grænsen på 600 ppm gælder for det tonet produkt. Beregningen skal laves for det tonet produkt, som indeholder mest konserveringsmiddel.

Desuden er der tilføjet tekst vedr. at kravet for det totale indhold af konserveringsmidler på 600 ppm kun gælder for konserveringsmidler som er klassificeret ifølge krav 03 samt konserveringsmidler fra tabel 4b..

Dow Coating Materials, Danmark

We have noticed limits for isothiazolinones are lower than the level permitted under the EU Ecolabelling criteria. We propose to be aligned with the EU Ecolabelling.

Nordic Ecolabelling comments

The criteria is simplified compared with the EU Ecolabel criteria by setting requirements to fewer specified preservatives, but have instead a lower limits for some preservatives.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

<i>Preservatives total max 600 ppm Isothiazolinones total max 500 ppm</i>

- Båda kraven är svåra att klara, och vi är osäkra på att vi kommer att få tillräcklig konservering i våra produkter med dessa nivåer. Vi testar för närvarande sänkta halter. Får vi problem måste vi avstå Svanenmärket för våra vägg- och takfärger.
- Det vore olyckligt om svanen-märket kopplas ihop med ruttnande produkter. Får vi in rapporter om att produkter har ruttnat, kasseras hela batcher för att

undvika att dåliga produkter når kund. Stort svinn, negativ belastning på miljön med destruktion av kemikalier.

- Ytterligare en sannolik konsekvens blir ökad frekvens på rengöring i produktionsanläggningen med ökade mängder kemiskt avfall som följd. Ur miljösynpunkt blir det sannolikt ingen vinst att sänka halten konserveringsmedel.

Nordic Ecolabelling comments

Niveauet for konserveringsmidler skal være passende, således at produkterne ikke rådner inden brug. Kravet til det totale indhold af isothiazolinones og CMIT/MIT er uændret fra forrige kriterieversion. Herudover er der tilføjet specifik krav til indholdet af MIT, samt krav til det totale indhold af konserveringsmidler. Desuden er det tilføjet krav vedrørende at konserveringsmidlerne ikke må være bioakkumulerbare.

Kravet til det totale indhold af konserveringsmidler er efter remiss blevet ændret lidt således at kravet nu kun omfatter konserveringsmidler klassificeret ifølge krav 03 samt konserveringsmidler fra tabel 4b.

Vi mener, at disse stramninger forsat gør det rimelig fleksibelt for producenter at konservere deres produkter med forskellige konserveringsmidler på en effektiv måde. Desuden er kravene på niveau med EU Ecolabels krav, dog er kravene i Nordic Ecolabel simplificeret med færre krav til specifikke konserveringsstoffer, mens kravet til MIT er strammere.

DOW Sverige

Page 24: O5 Preservatives .

We think the first sentence should be replaced by:

Only preservatives active substance compliant with Regulation(EU) No 528/2012 authorized by Directive 98/8/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EU) No 528/2012 can be used.

Because the sentence is not clear.(Does preservative means active substance? The active should be compliant also with Art 95 list).

Table 4a.

We understand the final product concentration limit is 600ppm. It means that our customer should consider not only our biocide in their products, but any other biocides added within their end product for which they apply for the Nordic ecolabel. We understand that 600 ppm can be the max of all type of chemical family (isothiazolinones, IPBC etc) as long as the other criteria are fulfilled (classification of end product, Fa content, preservative not bioaccumulative etc)

Comment: The requirement is not clear because the word “preservative” is defined as below: “Preservatives means all preservatives and biocides, including in-can preservatives and dry-film preservatives.” It is not clear if the word “preservatives” refer to “biocidal products” or to biocidal “active substances” under table 4a. We understand it refers to the level of active substance.

600ppm is too low for dry film preservation

The limit for total preservative content seems too low if this is intended (as stated in the document) to include both in-can preservatives as well as film preservatives. Typically 600ppm would be an appropriate maximum limit for in-can preservation. Film preservatives (to protect the paint film from degradation during the life of the paint film) would be added to paint in addition to this level. The maximum use levels for the combined classes of preservative should be clarified and re-defined.

- Table 4b.
- 500ppm too low for dry film preservation
- Comment: It is not very clear if the listed isothiazolinones substances are the exhaustive list of isothiazolinone permitted or if these are the isothiazolinones for which a specific concentration limit apply in addition to the general concentration limits. Our interpretation is that the list of isothiazolinones is not exhaustive and that other isothiazolinones can be used provided they meet the limit listed in table 4a, and that the sum total of isothiazolinones in the final product also meets the maximum concentrations (500 ppm). There is no valid regulatory, scientific, or toxicological justification for an exclusion of the other isothiazolinone substances supported under the BPR in product type 6 and 7, namely:
 - 4,5-Dichloro-2-octylisothiazol-3(2H)-one (DCOIT) (CAs Nr 64359-81-5)
 - 2-Butyl-1,2-benzisothiazol-3(2H)-one (BBIT) (CAS Nr 4299-07-4).Additionally, if the list was exhaustive, it would be clearly expressed in the text, which is not the case.

Jotun, Norge

Skærpelse af kravene til konserveringsmidler

En grense for total konsentrasjon av konserveringsmidler bør fjernes eller være høyere enn 600 ppm. Dersom f. eks CIT/MIT eller MIT erstattes for å gjøre et produkt mer allergivennlig trenger man en langt høyere konsentrasjon av erstatningsstoffet. Dvs. at total konsentrasjonen lett overstiger 600 ppm. Normal mengde CIT/MIT i en råvare vil være 10-30 ppm, dersom det erstattes vil typisk mengde være 150-300 ppm. Vi forslår at grensen for total konsentrasjon fjernes, event. gjenspeiler at total konsentrasjon konserveringsmidler øker betraktelig dersom CIT/MIT eller MIT erstattes i råvaren.

Nordic Ecolabelling comments

- *The wording "authorized" has been replaced by "compliant".*
- *The definition of preservative is changed a little and is now "With the term preservatives is meant all preservatives, biocides and biocidal active substances, including in-can preservatives and dry-film preservatives".*
- *The limit for total preservative content of 600 ppm include both in-can preservatives and film preservatives.*
The limit is the same as in EU Ecolabel, except that there is no special limit for paint for use in high humidity areas in the criteria for Nordic Ecolabel.
The requirement to the total limit of preservatives is changed and now specifies that the requirement is only for preservatives classified with one or more classifications listed in requirement 03. The requirement limit of 600 ppm is the sum of all preservatives classified as in requirement 03 together with preservative from table 4b.

- *The total limit of isothiazolinones of 500 ppm is unchanged from the previous criteria version and similar with the EU Ecolabel.*
- *The listed isothiazolinones substances in table 4b is the isothiazolinones for which a specific concentration limit apply. It is correct that that the list of isothiazolinones is not exhaustive and that other isothiazolinones can be used provided they meet the limit listed in table 4a, the sum total of isothiazolinones in the final product is maximum 500 ppm and requirement 02 is fulfilled.*

O6 Formaldehyde

Tikkurila OYJ, Finland

Tikkurila welcomes several positive points in the second draft of the revised criteria for Nordic ecolabelling for indoor paints and varnishes. These are e.g. the revised concentration limits for preservatives now being on a more achievable and realistic level. We also welcome the costly testing of each paint limited to the representative examples, yet we still see that the testing of VOC, SVOC and formaldehyde should be avoided fully on the product level, and that the calculations from the information given by suppliers should be enough for the Swan application.

Jotun, Norge

Kravet om, at indholdet af fri formaldehyd skal måles i det færdige produkt og ikke kan baseres på beregning ud fra indholdet i råvarerne

Vi tilsetter ikke formaldehyd i formuleringen.

Vi ønsker forøvrig at også emisjonsmålinger ihht. f. eks M1 også kan aksepteres.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

... The level of free formaldehyde must be measured for the final product. A calculation based on the contents of free formaldehyde in each raw material cannot be done.
... Formaldehyde is permitted as an impurity in newly produced polymers at a concentration of no more than 200 ppm (0.02% by weight)**; on condition that the content of free formaldehyde in the end product does not exceed 10 ppm (0.001% by weight, 10 mg/kg)*.

Declaration in line with Appendices 1 and 2 from the manufacturer of the product and the manufacturer of each raw material.

- Analys bör ej krävas för varje produkt – detta är både dyrt och resurskrävande. Formaldehyd är trots allt en naturligt förekommande förening, som finns i de flesta frukter i högre halter än 10 ppm (äpple 6-22 ppm, banan 16 ppm, päron 38-60 ppm. Länk.). Beräkningar baserade på information från appendix 2 bör accepteras. Analyser av ett motiverat urval av produkter kan användas för att säkerställa att beräkningarna är riktiga.
- Ologiskt att både kräva analys av färdig produkt och deklARATION i appendix 2.

Nordic Ecolabelling comments

It is difficult to predict under which circumstances formaldehyde is formed.

Therefore, the final product shall be tested and not be calculated on the basis of the ingredients.

It is not the intention that all the paints shall be tested. As stated in the criteria for tinting systems the colour with the tinting paste and the base paint predicted to contain the highest theoretical amount of formaldehyde (worst case) shall be determined and measured.

The text in appendix 2 is changed and now is only regarding if the raw material contain added formaldehyde.

AkzoNobel, Sverige

Formaldehydavgivande ämnen är ett diffust begrepp. Ett tydligare sätt att uttrycka detta är ämnen avsedda att avge formaldehyd.

I sista stycket anges att vid mätning av bindemedel med VdL-03 är gränsen 100 ppm. Tidigare i texten står 200 ppm.

Dow, Sverige

comments about the VdL-RL 03 method.

It is not clear for us whether Bronopol is approved or not as a preservative in Nordic ecolabel, indoor paint and varnishes.

Need to clarify name of BDA.

Nordic Ecolabelling comments

The sentence regarding formaldehydereleasing substances have been deleted. In addition the requirement regarding formaldehyde from newly produced polymers (and with it test method Vdl RL 03) have also been deleted.

07 Residual monomers in polymers

Dow Coating Materials, Danmark

This chapter provides the following definitions:

For each polymers the quantity of residual monomers and its classification have to be stated and may be no more than 100 ppm of each classification in table 5.

In proposed draft, each residual monomers with the same classification will be limited to 100ppm. We would like to draw your attention that such limit is very difficult and needs additional steps in production processes which increase the energy and resources uses. The EU Ecolabelling limit is 500 ppm in the final product, we would propose to align the proposed level with the EU criteria.

In addition, the Nordic Ecolabel for Chemical Building Products exempts Vinyl Acetate from residual monomer with 1000ppm. For consistency we would request to align the two Nordic Ecolabelling criteria and allow also in this case a limit of 1000ppm from residual monomer for Vinyl Acetate.

Celanese, Finland

the residual monomer limit will be more or less impossible to fulfil for example for pure acrylic emulsion because all the commercially available acrylic monomers are classified beside others H phrases with the H 317 phrase. That means for those the entire residual monomer has to be < 100 ppm. Here at least for each single monomer 100 ppm should be the limit and the total limit should be 500 ppm. In the new eco

label 500 ppm residual monomer on paint is the limit. Furthermore residual monomers like Vinyl acetate hydrolyzes in paint at high pH values. Therefore it would be better to define a limit for the paint rather than for the emulsion as it was the case in the past. This makes also sense due to the fact that different quantities of binders are used in different kind of paints. If there is an emulsion where only small quantities in the formulation is needed for example to adjust properties a higher residual monomer content could be acceptable without having a significant negative impact on the entire formulation.

Tikkurila OYJ, Finland

After having thorough discussions with our binder suppliers we are convinced that they cannot supply us the polymer emulsions fulfilling the criteria O7. Our opinion is that it may be possible to lower the monomer levels from the level given in the existing criteria (500 ppm) but the lowering should be done in slow pace, e.g. lowering in this time the maximum level of each monomer from 500 ppm to 300 ppm and aiming at an even lower level of each monomer in the next upgrade of the criteria, and the cost and environmental advantages/disadvantages of the changes in the manufacturing processes in binder companies should be carefully monitored during the change.

Making lower monomer content paints should not cause extensive harm to the production process of one raw-material group. We need several polymer types for various technical properties of different paint types but it is also necessary commercially to have several suppliers, so that the price level of binders stays on a realistic level. And we need to secure the availability of binders by having alternative sources for raw-materials in case of emergency.

We cannot support the idea of combining the classifications of different monomers together as there are many monomers typically used together which are classified with H317 (such as methyl methacrylate, ethyl acrylate, butyl acrylate etc.). According to our suppliers, combining the classifications of different monomers together makes it impossible to provide some of the most used and technically best performing binder types to products with Swan label.

We agree that the monomer levels could be calculated from the data of freshly produced binder, but the restrictions should always be estimated in the readymade paint formulation as it is the final formulation for which the Swan label is applied – not the polymer itself or its supply form (emulsion). This would also make possible to modify the properties of paints more suitable for different purposes by e.g. including a special polymer in small quantity for improving/changing the technical properties of the paint, and thus providing a bigger variety of Swan labeled paints to the customers.

AkzoNobel, Sverige

Faroklasserna för sensibilisering måste tas bort. Det är inte rimligt att begränsa monomerer med denna typ av klassificering ytterligare än de generella gränserna i O2/O3. Många vanliga monomerer är sensibiliserande, t ex akrylater, men i de halter som finns i slutprodukten utgör de inte någon hälsorisk. H317-ämnen begränsas

generellt av att slutprodukten inte får märkas med EUH 208 men har ingen begränsning i O3. Att därför specifikt begränsa monomerer klassade H317 är inte rimligt.

Faroklasser och H-fraser för STOT stämmer inte överrens. H372 är STOT RE 1.

I kriterierna för Kemiska Byggprodukter har man en högre tillåten halt för vinylacetat eftersom denna ligger över 100 ppm i vinylacetatpolymerråvaror. Samma sak bör gälla i kriteriet för inomhusfärger eftersom polymerer baserade på vinylacetat är vanliga i väggfärger inomhus.

EPDLA, Sverige

We would like to bring to your attention that the proposed residual monomer limit will be extremely difficult – if possible at all - to fulfil, given that most of the widely used monomers do fall under the categories listed in O7- Table 5. In addition to that we would request the limits to be applied on the final paint and varnish, as it was the case in the past, rather than on the emulsion itself.

Non-exhaustive list of illustrative examples:

- All commercially available acrylic monomers are classified beside other H phrases with the H 317 phrase and therefore all acrylic emulsions will be impacted, it this would imply that in those cases the entire residual monomer has to be < 100 ppm.
- Residual monomers like Vinyl acetate hydrolyse in paint at high pH values.

Therefore it would be most appropriate to define a limit in the paint rather than in the emulsion. This makes also sense due to the fact that different quantities of binders are used in different kind of paints. If there is an emulsion where only small quantities in the formulation are needed for example to adjust properties, a higher residual monomer content could be acceptable without having a significant negative impact on the entire formulation.

In the light of the arguments above and given that in the EU Ecolabelling the limit is 500 ppm in the final product, we would propose to align the proposed level with the EU criteria.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Positivt är också att restmonomerkravet nu relaterar bättre till det generella kravet på klassificering av ingående ämnen. Dock rimmar det fortfarande inte helt, då restmonomerkravet innefattar krav på ämnen med klassificeringen H317, som inte finns med bland de generellt oönskade klassificeringarna. Just H317 gör att restmonomerkravet blir omöjligt att klara för merparten av våra befintliga Svanenmärkta inomhusfärger.

For each polymers the quantity of residual monomers and its classification have to be stated and may be no more than 100 ppm of each classification in table 5.
In the final product the total level of residual monomers must be no more than 500 ppm* total for the sum of the classifications in table 5.*

**The quantity of residual monomers is to be stated for newly produced polymers.*

<i>Carcinogenic</i>	<i>Category Carc 1A/1B/2</i>
<i>Mutagenic</i>	<i>Category Mut 1A/B/2</i>
<i>Toxic for reproduction</i>	<i>Repr 1A/1B/2</i>
<i>Acute toxicity</i>	<i>Acute Tox 1-3</i>
<i>Specific target organ toxicity with repeated exposure</i>	<i>STOT SE 1</i>
<i>Respiratory and skin sensitization</i>	<i>Category 1/1A/1B</i>

- H317 (skin sens) är inte angivet med restriktioner under krav O3 – varför här? Restmonomerkravet bör inte omfatta H317.
- 100 ppm per klassificering är för lågt satt. Vid kontakt med flera leverantörer meddelar de inte kan leverera produkter som uppfyller kraven.
- Det är dessutom en ovetenskaplig modell för beräkningen: varken carcinogena, mutagena, reproduktionsstörande, STOT SE eller sensibiliserande egenskaper räknas additivt vid bedömning av en blandningsklassificering (CLP). Nivån bör gälla per substans och inte klassificering.
- 100 ppm per klassificering innebär att samtliga monomerer med klassificeringar enl ovan måste anges av varje leverantör för att blandaren ska kunna beräkna totalen. Detta blir ny information i sammanhanget och vi kan inte veta hur leverantörerna kommer att svara – om de ens är villiga att ge oss informationen i så låga halter.
Normalt har vi monomerhalten i polymeren som den levereras till oss, dvs blandad med vatten. Vilken halt som den nytillverkade polymeren (innan vattentillsats) har vi få uppgifter om.
- Om kravet behålls behövs undantag:
 - o Vinylacetat (H351) 1000 ppm i slutprodukten (jämför kemiska byggprodukter)
 - o Akrylatmonomerer (H317): Ex: Metylmetakrylat, Etylakrylat, Butylakrylat, Tert-butylakrylat. Totalt 1000 ppm i slutprodukten.
Obs att inte 100 ppm inte är en rimlig nivå för monomerer med H317 ens om de inte ska räknas ihop.
- Vad gäller för monomerer som också faller under någon av punkterna i O12? Finns en accepterad haltgräns? Ex: styren, akrylamid

Nordic Ecolabelling comments

The requirement regarding the total limit of the total level of residual monomers in the final product have been deleted.

The requirement for the classifications of the residual monomers are now correlated to requirement O3. Requirement regarding classification of H317 is deleted.

An exemption for Vinyl acetate up to 1000 ppm is added.

If monomers fall under requirement O12 other substances excluded from use, then they are treated as any other ingoing substances.

The limit of 100 ppm residual monomers is to be determined on the basis of the content in the raw material.

Jotun, Norge

Et nytkrav, der begrænser indholdet af klassificerede monomerer
OK

Nordic Ecolabelling comments

Ingen kommentare.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

De generella gränserna gällande sensibilisering i O3 räcker för att även kontrollera eventuella restmonomerer. De restmonomerer som finns kvar i den färdiga färgen regleras av O3, och det är inte motiverat från hälsosynpunkt att införa ytterligare krav. Se även O3 gällande glyoxal.

Vi anser att detta krav ska tas bort ur kriterierna.

Nordic Ecolabelling comments

Forureningsgrænsen i krav 03 er på 1,0% for råvare, hvorimod der er 100 ppm i krav 07 for restmonomerer, dvs. 100 gange lavere i krav 07. Kravet er ikke kun tænkt som beskyttelse af slutforbrugeren, men også de ansatte som arbejder med produktionen af polymerråvarene. Der findes teknikker til at nedbringe mængden af restmonomerer og derfor bør kravet tilstræbe større anvendelse af disse polymerråvare.

O8 Heavy metals

No comments in hearing.

O9 Titanium dioxide

No comments in hearing.

O10 Constituent powdered substances

No comments in hearing.

O11 Nanoparticles

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Finland

Line 5: "Appendix V" should probably be changed into "Annex V" (REACH includes both annexes and appendices and we assume that you mean Annex V here).

Nordic Ecolabelling comments

"Appendix" is changed to "Annex".

Jotun, Norge

OK. Vi har pr. definisjon ikke nano.

Nordic Ecolabelling comments

Inga kommentarer

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Nanoparticles (from nanomaterials*) are not permitted in the product.

- Vi ser utveckling av förnyelsebara material i nanostorlek, t.ex. cellulosa-fibrer. Dessa skulle kunna ersätta klassificerade ämnen, men inte vara accepterade för Svanen. Är det i linje med ambitionerna för Svanen?

Nordic Ecolabelling comments

Miljömärkning använder försigtighedsprincippet og er derfor restriktive overfor nanopartikler, da deres sundheds- og miljøpåvirkninger oftes er ukendte. Men Miljömärkning vil altid gerne modtage ny viden, som kan anvendes til at sætte fremtidige krav til dette område.

O12 Other substances excluded from use

Dow Coating Materials, Danmark

We propose to be aligned with the EU Ecolabelling derogation and integrate some specific concentration limits (i.e. 0.01% or lower).

Jotun, Norge

En række specifikke stoffer er blevet udelukket fra at indgå i svanemærket maling. Udelukkelse af stoffer på kandidatlisten, listen over potentielt hormonforstyrrende stoffer, vPvB- og PBT-stoffer.

Vi foreslår en nedre grænse på 5 ppm for stoffer i produktet. Det skyldes at det kan være små mængder ikke-godkjente stoffer i råvarene som inngår med <5 ppm i det søgte produktet og er å anse som en forurensning.

Udelukkelse af en række stoffer, især phthalater
OK

EPDLA, Sverige

The present draft lists some group of substances that are excluded from use, e.g. substances on the candidate list, Substances evaluated by EU as PBT or vPvB, etc. Similar to our comment and arguments above in relation to O1, we believe that also in these cases a cut-off limit like for impurities (< 0,01%) or like in the new EU Ecolabelling criteria 28 May 2014 would be needed.

Otherwise it might happen that the presence of very tiny amounts of e.g. an SVHC substance may not be allowed in the future.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Se kommentar under O7 (monomerer) och General requirements – constituent substances (orimlig noll-gräns).

Nordic Ecolabelling comments

Please see answer under chapter 4.3.1 regarding ingoing/constituent substances.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Finland

Line 2 or 22: We suggest that the Candidate List is introduced in more detail to account for a situation where the web address might change for example. A

suggestion: The Candidate List is the list of Substances of Very High Concern established according to article 59 of REACH.

Line 3: We propose that "*Substances evaluated by EU as PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) or vPvB (very persistent and very bioaccumulable), in accordance with the criteria in appendix XIII in REACH.*" is either deleted or reformulated.

A substance is formally identified as PBT/vBvP according to REACH only when it is included in the Candidate List due to PBT/vPvB properties.

In case of substances not included in the Candidate List, the PBT/vPvB status can vary from one registrant to another. It would seem reasonable to us to not include this criterion (in order to enhance equal treatment of different enterprises).

At the very least we suggest that "by EU" will be deleted as ambiguous.

Please note that the comment applies to all occurrences in the document, including appendices.

Line 4: "bioaccumulable" could be changed into "bioaccumulative" (the latter one has even been used in most parts of the document). This comment applies throughout the document wherever "bioaccumulable" appears.

Line 5: "Appendix XIII" should probably be changed into "Annex XIII" (REACH includes both annexes and appendices and we assume that you mean Annex XIII here).

Line 25: In case considered relevant, it could be added that also a proposal to restrict uses of PFOA and PFOA-related substances throughout the EU is currently being investigated.

Nordic Ecolabelling comments

Additional text is added to describe the Candidate List.

The definition/description of PBT and vPvB is unchanged, as it is a general text used by the Nordic Ecolabel.

"Bioaccumulable" is replaced by "bioaccumulative".

"Appendix" is replaced by "Annex".

The proposal for additional text regarding EU's investigation of PFOA and PFOA-related substances is not added, to make the requirement text as short and simple as possible.

Folkhälsomyndigheten, Sverige

Folkhälsomyndigheten har inga generella synpunkter på förändringarna i kriterierna och ser positivt på Nordisk Miljömärknings skärpning gällande ftalater.

Nordic Ecolabelling comments

Ingen kommentare

O13 Content of Volatile (VOC) and Semi-volatile Organic Compounds (SVOC)

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Man har valgt, at ændret kriteriet O13 (tidligere O8) siden 1. høringsrunde, således at det ikke længere er mulig at beregne et produkts VOC indhold, men at produktet skal analyseres. Dette mener vi både er overflødigt og stiller virksomhederne overfor unødige ekstra udgifter. Virksomhederne beregner i forvejen VOC-indholdet i forhold til VOC produktreglerne, ligesom beregning er tilladt i forbindelse med EU Blomsten.

Videre mener vi som udgangspunkt, som vi også skrev i forbindelse med 1. høringsrunde, at en analysemetode, der ikke i dag er egnet til at måle SVOC med, er et for usikkert grundlag at bygge et kriterie på.

Desuden mener vi, at både VOC og SVOC indhold kan beregnes for produkterne. Oplysninger til beregningerne gives bl.a. i de omfattende råvaredeklarationer, der skal leveres ved en ansøgning om Svanen ansøgning. Ved beregninger får man klarlagt, hvad der er tilsat i hele pipeline og det giver i sidste ende "worst case" værdien, så man dermed er sikker på, at indholdskravene er overholdt, hvis beregningen viser det.

En laboratorieanalyse giver ikke yderligere eller mere sikre oplysninger. Der er desuden erfaringer for, at analyse giver usikre resultater; at der f.eks. fås resultater, der kan variere fra laboratorium til laboratorium. Efter vores vurdering tilføjer analyse i denne forbindelse ikke noget til set ud fra et sundheds- eller miljømæssig perspektiv.

Derudover vil vi endnu engang påpege, som vi også gjorde i vores høringssvar fra 1. høringsrunde, at der bør være en generel bevidsthed om, at der ikke kræves analyser, hvor resultatet lige så godt kan fremkomme ved beregning. Analyser er dyre og ressourcekrævende for virksomhederne og dermed fordyrende for de miljømærkede produkter.

Dow Coating Materials, Danmark

It should be kept in mind that the test method ISO 11890-2 is not developed for the measurement of SVOC and the determination of the SVOC content by calculation seems not to be allowed. We propose the calculation to be taken into account.

Tikkurila OYJ, Finland

Tikkurila welcomes several positive points in the second draft of the revised criteria for Nordic ecolabelling for indoor paints and varnishes. These are e.g. the revised concentration limits for preservatives now being on a more achievable and realistic level. We also welcome the costly testing of each paint limited to the representative examples, yet we still see that the testing of VOC, SVOC and formaldehyde should be avoided fully on the product level, and that the calculations from the information given by suppliers should be enough for the Swan application.

Our opinion is that the calculation method should be accepted as the method of determining the VOC and SVOC content, yet we welcome the reduction of examples into minimal number of examples.

In table 6 the VOC and SVOC limits are listed. In most cases the SVOC for tinted paint is 10 grams / litre (incl water) higher than for the white paints and varnishes. In

one subcategory – f interior trim varnishes etc. – the numbers in both columns are same indicating in practice that all colorants used should be zero SVOC for this type of colorants. Normally the same colorants are used for all types of indoor products.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Vi anser det mycket olyckligt att man infört ett obligatoriskt testkrav avseende VOC-halten i den färdiga produkten. Detta blir mycket dyrt för färgtillverkaren och onödigt administrativt.

Vi anser att både VOC- och SVOC-halten ska kunna beräknas för produkterna. Stöd för beräkningarna ges också i de omfattande råvaru- och produktintyg som delges Svanen vid ansökan. Beräkningarna är konservativa eftersom råvaruleverantörerna anger maximalt värde. Frågan är vad ett laborativt test kan ge för ytterligare nödvändig information. De tester som vi har tagit del av visar dessutom mycket osäkra resultat som varierar från laboratorium till laboratorium. Vi bedömer att ett test inte tillför något ur hälso- eller miljöskyddssynpunkt. Även för EU-blomman är beräkning tillåtet.

Vi önskar även att man anger totalhalt för VOC och SVOC för att undvika att man går från SVOC till VOC.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

The applicant shall provide for the VOC content of the ready to use product a test report using the method given in ISO 11890-2 that demonstrates compliance.

The applicant shall provide for the SVOC content of the ready to use product a test report using the method given in ISO 11890-2 that demonstrates compliance.. The test should be carried out as specified in appendix 4 (NOTE: Awaits EU revision of ISO 11890-2) in this criteria document

- VOC och SVOC måste kunna beräknas baserat på uppgifter i Appendix 2. Orimligt att kräva analyser av produkter som inte ens ligger nära kravnivåerna: resurskrävande, miljöpåverkande och dyrt. VOC- och SVOC-nivåerna är så pass låga att de utgör ringa risk för såväl hälsa som miljö, särskilt som de flesta är oklassificerade. Såväl VOC som SVOC bör efterfrågas i Appendix 2. Möjligen kan ett svarsalternativ ”vet inte” läggas till, som då skulle kräva analys.

Begränsa antalet nödvändiga tester genom att specificera vilka produkter i en familj som ska analyseras, t.ex. vit eller färglös bas eller en representativ kulör. Analyserna är inte tillförlitligt reproducerbara (VOC), onödigt att lägga resurser på detta

AkzoNobel, Sverige

VOC-direktivet definierar VOC-gränserna enligt ISO-metoder men det företagen i praktiken gör är att beräkna VOC-halter utifrån ingående ingredienser eftersom det är orimligt att genomföra praktiska mätningar på alla produkter. Beräkning av VOC-värde förutsätter givetvis god kännedom om VOC-värden i alla ingående råvaror. Beräkning av VOC ger generellt ett högre värde eftersom många råvaruleverantörer anger en max halt VOC som kan vara högre än faktiskt värde. Vid beräkning tar man inte heller hänsyn till eventuella VOC-förluster under tillverkningsprocessen.

Även för uppfyllande av Svanens kriterier måste det vara tillräckligt att förlita sig på beräkningar av VOC-värde. Om ”Intyg från producenten av råvaran/ingrediensen” innehåller en sektion om VOC/VAH säkerställs att ingående VOC i råvarorna är kända. Mätning av VOC innebär en omotiverad kostnad för leverantörerna. Resultat från VOC-analyser varierar ofta mellan olika lab och är svårt att utföra korrekt om man inte är van vid analys av färg. Med tanke på variationen i resultat när man mäter VOC är det mer rättvist att gå efter beräknad VOC. Kommer VOC-mätningar som visar en lägre VOC-halt än vad som framgår av nedbrutna recept att accepteras?

Även för SVOC måste det vara tillåtet att beräkna denna om man har kännedom om SVOC-halt i ingående råvaror. För EU Ecolabel är beräkning tillåtet.

I tabell 4a hade det varit bättre att ange en totalhalt VOC+SVOC i stället för en separat gräns för SVOC. I annat fall kan man tänka sig att man i produkter som idag har ett lågt VOC men högre SVOC-värde tvingas byta ut SVOC mot VOC, vilket knappast är önskvärt.

För snickerifärger är dagens VOC-gräns på 90 g/l redan svår att nå. En sänkning till 80 g/l är inte möjlig utan en avsevärd försämring av de egenskaper som nordiska kunder är vana vid. Risken finns att kunderna då istället väljer lösningsmedelsburna alternativ.

Eastman Chemical BV, Sverige

We would like to submit our comments on your proposal for the new Ecolabel criteria. It concerns Requirement O13 Content of VOC and SVOC. The Nordic Ecolabel said it awaits the EU Ecolabel revision of ISO 11890-2, which is scheduled to be finished before June 2015. At this point, we have only seen the CEPE analytical guidance document of 13 April 2015, which is a guidance and not an analytical method, nor a revision of ISO 11890-2 as such. It causes a lot of confusion, since ISO 11890-2 does not accommodate SVOC's and on the other hand, there is no proven analytical method. The practicality and validity of any method that follows the CEPE guidance has also not been established and/or published yet. We have observed misclassifications when following the CEPE guidance. The ISO technical committee no.35 on paints and varnishes has unanimously taken a resolution on 12 June 2015 to revive Working Group 1 on VOC (determination) in order to revise ISO 11890-2. I can send you the official documentation of the resolution decision. ISO Working Groups exist of experts in the field that follow a scientific protocol to develop a method that is accurate and precise. We therefore propose that you postpone the clause that the VOC level may not be calculated based on ingredients and that the final product must be tested until the next revision of the Nordic Swan. During this period the ISO Working Group has the time to develop a science based method. You will then be able to smoothly phase-in a validated and proven method rather than referring to non-validated methods. I will remain at your disposal for further explanation. Please let me know if you wish to receive the official ISO documentation on the revival of the ISO working group that will revise ISO 11890-2.

EPDLA, Sverige

We welcome the note included in the draft text stating that “Nordic Ecolabel awaits EU Ecolabel regarding modifications and harmonised test parameters for ISO 11890 - 2, which is scheduled to be finish before June 2015”. We however understood that discussions in the technical committee are currently still on-going and that further revision of this standard is needed. As a matter of fact, we understood that the ISO technical committee no.35 on paints and varnishes has unanimously taken a resolution on 12 June 2015 to revive Working Group 1 on VOC (determination) in order to further revise ISO 11890-2.

We therefore propose that this provision in the draft criteria is postponed until the next revision of the Nordic Swan criteria, rather than including reference to a method which has not been finalized and validated yet. This would allow the ISO Working Group to finalise a science-based method, which would be then smoothly phased-in in the new criteria as a validated and proven method.

Nordic Ecolabelling comments

- *The requirement is changed, so now calculation based on ingoing raw materials in addition to testing of the final product is possible.*
- *The guidance to test method ISO 11890-2 for SVOC is updated after newest (July 2015) proposed guidance from EU Ecolabel. Deadline for comments to EU regarding the new guidance is 11th September 2015. After deadline Nordic Ecolabel may change the guidance according to any possibly updates from EU Ecolabel.*
- *The levels of VOC and SVOC in tabel 6 will be maintained and is the same levels as in the EU Ecolabel criteria.*
- *We understand the arguments for having a requirement for the total level of VOC and SVOC together, indstead of separate level for each of VOC and SVOC. But it might also means that the level of VOC would rise in the products, which is not desirable. Therefore the separate levels for VOC and SVOC are kept in the requirement.*

Dow, Sverige

O13 Content of Volatile (VOC) and Semi-volatile Organic Compounds (SVOC) : we agree that the end product should be tested.

Nordic Ecolabelling comments

The requirement is changed, so now calculation based on ingoing raw materials in addition to testing of the final product is possible.

Jotun, Norge

Kravet om, at indhold af VOC og sVOC skal måles og ikke kan beregnes. Krav til VOC er OK. Vår analyselab er ikke GLP sertifisert. Vi vurderer en ISO 17025 sertifisering (vil da evt gjelde både Analyse og Instrument) men dette er ikke implementert. Vi tror ikke det skal by på analytiske problemer å inkludere SVOC dersom vi evt skulle sette i gang med egne analyser innenfor en ISO 17025 sertifisering.

Nordic Ecolabelling comments

The requirement is changed so now calculation based on ingoing raw materials in addition to testing of the ready to use product is possible.

The requirements on the analysis laboratory is changed, so now if your laboratory is certified according to standard EN ISO 17025 or have official GLP status it is possible to do the test yourselves. But it is also possible to do the tests yourselves if your laboratory:

- The manufacturer has a quality management system encompassing sampling and analysis and has been certified to ISO 9000.
- The test method for performance test is part of the quality system.
- Nordic Ecolabelling shall have access to all raw data from performance testing.

Also an alternative to testing the amount of SVOC was added. Alternatively, the emission of TSVOC (Total Semi-Volatile Organic Compounds) can be tested. Testing of emission of TSVOC must be done by a laboratory which is certified according to standard EN ISO 17025 or have official GLP status.

O14 Volatile Aromatic Hydrocarbons - VAH

Dow, Sverige

Volatile Aromatic Hydrocarbons - VAH : why the end product could not be tested for VAH as well as for VOC?

Nordic Ecolabelling comments

The requirement 013 for VOC and SVOC is changed, so now calculation based on ingoing raw materials in addition to testing of the ready to use product is possible. Our assessment is that declarations from raw material manufacturers is sufficient dokumentation regarding VAH.

3.3.2 Requirement chapter 2: Quality requirements

O15 White pigment content

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Table 7a Relationship between wet scrub resistance and TiO2 content for indoor paints with claims of wet scrub resistance

- Förtydliga genom att ändra tabellrubriken till:
Relationship between wet scrub resistance and TiO2 content for indoor wall and ceiling paints with claims of wet scrub resistance

Nordic Ecolabelling comments

We have clarified the text.

O16 Minimum requirements for claims of Wet Scrub Resistance

Tikkurila Sverige AB, Sverige

All wall and ceiling paints (finishes) for which claims of class 1 or 2 in wet scrub is made shall achieve the claimed class according to class 1 or class 2 in wet scrub resistance (WSR) according to EN 13300 and EN ISO 11998. For tinting systems this requirement is only relevant for the tinting bases (base paints). Only WSR class 1 and 2 ecolabelled paints may claim wet scrub resistance on the label or other marketing documentation.

- Förtydliga genom att flytta den kursiva texten först.
- Förtydliga: All indoor wall and ceiling paints (finishes) for which claims of class 1 or 2 in wet scrub is made shall achieve the claimed class according to

class 1 or class 2 in wet scrub resistance (WSR) according to EN 13300 and EN ISO 11998. For tinting systems this requirement is only relevant for the tinting bases (base paints).

Tillägg: (Väggfärger och) Takfärger som **inte** marknadsförs som hårdiga mot våtnötning motsvarande klass 1 eller 2 måste uppnå klass **3** i hårdighet mot våtnötning (WSR) enligt EN 13300 och EN ISO 11998.

- Vad betyder "For tinting systems this requirement is only relevant for the tinting bases (base paints)"? Om man har en produktfamilj med standardkulörer och baser, behöver bara baserna testas för WSR?

O16 Forsättning

- Vår erfarenhet är att tvättbarhet inte efterfrågas på takfärg på den Nordiska marknaden. Oavsett vilken WSR-klass takfärgen har så rekommenderar vi inte tvättning av tak eftersom en helmatt färg, som takfärg är, inte klarar den mekaniska bearbetningen som tvättning innebär utan att glansen riskerar att blir ojämn efteråt (flammig).

Dilemma:

- Om vi väljer att uppfylla WSR-klass 2, som inte har någon kvalitetshöjande funktion i takfärg, så kan vi tvingas till att ge avkall på andra egenskaper som i sin tur upplevs mer kvalitetshöjande, t.ex. underglans.
- Om vi väljer att inte uppfylla WSR-klass 2 och ändå vill miljömärka takfärgen så får TiO₂-halten inte överstiga 25 g/m² vilket försämrar täckförmåga och vithet i takfärgen vilket är egenskaper som i hög grad upplevs som kvalitetshöjande.

Konsekvens:

- Om kunden värderar låg glans, hög täckförmåga och vithet mer än hög tvättbarhetsklass så är sannolikheten stor att han väljer bort miljömärkt produkt vilket då innebär risk för en ökad spridning av ämnen som inte är önskvärda ur miljösynpunkt.

Nordic Ecolabelling comments

Krav 016 gäller kun hvis man claimer at produkterne er wet scrub resistance (WSR).

Hvis man ikke claimer dette, så skal man ikke leve op til krav 016.

Kravet for loftmaling (ceiling paint) uden claim om wet scrub resistance (krav 015) er blevet ændret fra maximalt TiO₂-indhold på 25 g/m² til 36 g/m².

O17 Spreading rate

Tikkurila Sverige AB, Sverige

- Kravet är svårt att förstå.
Produktbeskrivningarna i tabellen är oklara, och de svenska och engelska texterna är olika:
Vilka produkter omfattas av "White paints and light-colored paints (including finishes and intermediates)* *Tinting systems?"
Hur ska spreading rate bedömas för "transparent and semi-transparent primers and undercoats"? Bygger det enbart på rekommenderad produktåtgång?
Varför är kravet 8 m² för semi-transparent?

Nordic Ecolabelling comments

- *Teksten er tydeliggjort, således at det bl.a. fremgår at der også er krav til visse transparente produkter.*
- *For White paints and light-coloured paints (including finishes and intermediates) er det præciseret at dette vil sige når Tri-stimulus (Y-value) > 70%.*
- *Krav til transparent primers er fjernet fra krav 017. Der er krav til transparent primers under krav 019. Kravet på 8 m2 for semi-transparent primers med opacitet er identisk med kravet i EU Ecolabel.*

O18 Resistance to water

No comments in hearing.

O19 Adhesion

Tikkurila Sverige AB, Sverige

- Svårt att förstå vad som gäller:
 - o Masonry primers är översatt till fasadgrundfärg för inomhusbruk ..?
 - o ..."for which claims are made that they protect or bind the surface"...
Gäller det bara första punkten dvs "Pigmented masonry primers"?
 - o I stycket med vanligt typsnitt används både Primers och Undercoats. I stycket med kursiv text används bara Primer. Vad är skillnaden?

Nordic Ecolabelling comments

Vi ändrar översättningen och förtydligar texten i kravet.

O20 Abrasion

No comments in hearing.

3.3.3 Requirement chapter 3: Consumer information, packaging and take-back systems

O21 Consumer information

Jotun, Norge

Vi sender inn etikett

Nordic Ecolabelling comments

Ingen kommentare

O22 Packaging

Jotun, Norge

Mange av våre produkter har 0,75 lter. Denne emballasjen har god gripevennlighet pga. mindre emballasje, samt et enkelte produkter trenger ikke så mye maling og man vil da ikke sitte igjen med så mye rester. Miljøbesparende at man ikke kaster så mye rester.

Nordic Ecolabelling comments

I kravet er der mulighed for at godkende metalemballage på under 1 liter, hvis der er sundhedheds eller miljø argumenter som taler for dette.

O23 Take-back systems

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Dette er ikke umiddelbart relevant for DK, men derudover mener vi principielt ikke, at miljømærkekriterier skal fastlægge, hvilke aktører inden for genanvendelse, der skal modtage brugte emballager. Kriteriet bør slettes.

AkzoNobel, Sverige

I Sverige finns även TMR AB.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Vi anser att Svanen inte ska rekommendera någon specifik aktör när det gäller återvinning av förpackningar.

Det är en fri och konkurrensutsatt marknad för återvinning, varför meningen med vilka relevanta system som finns bör strykas. Däremot kan man ställa krav på att förpackningen ska gå till återvinning.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Relevant national regulations, legislation and agreements within the sector regarding take-back systems for products and packaging shall be complied with in all the Nordic countries where the Nordic Ecolabelled products are marketed. Relevant take-back systems are PYR (Fi), Grønt punkt (No) and FTi AB (Sw).

- I Sverige finns fler aktörer än FTi AB. Kriterierna bör inte utesluta någon. Dessutom finns en laglig möjlighet för en förpackningsproducent att upprätta ett eget system för förpackningsinsamling. Finns det anledning till att kriterierna ska utesluta den möjligheten?

Nordic Ecolabelling comments

Det er vurderet at i de lande, som har take-back systemer at kravet er relevant. I krav teksten er systemet TMR AB tilføjet for Sverige og der er desuden tilføjet teksten "Other relevant take-back systems may also be approved, if it is documented that the system is equivalent to the above mentioned systems".

Jotun, Norge

Grønt Punkt - OK

Nordic Ecolabelling comments

Ingen kommentare

3.3.4 Requirement chapter 4: Quality management and regulatory requirements

O24 Laws and regulations

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Love og regler skal altid følges på alle produktionssteder, uanset om der produceres miljømærkede produkter eller ej. Redegørelse for lovpligtige bestemmelser bør ikke være et krav i miljømærkekriterier. Kriteriet er unødvendigt og bør slettes.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Lagar och förordningar ska alltid följas på alla tillverkningsställen oavsett om man hanterar miljömärkta produkter eller inte. Kravet är onödigt att ha med i Svanens kriterier.

Nordic Ecolabelling comments

Kravet findes for at have mulighed for at inddrage licensen, hvis lovgivning ikke overholdes. Teksten i kravet vedrørende dokumentation er blevet ændret, således at eneste dokumentationskrav er underskrevet Svaneansøgning.

AkzoNobel, Sverige

Vad menas med redogørelse för tillsynsmyndigheten? I Sverige sker kontroll av att lagar och bestämmelser följs genom tillsyn från respektive myndighet men vi skickar inga rapporter.

Nordic Ecolabelling comments

Teksten vedrørende redegørelse fra myndighederne er blevet slettede, således at eneste dokumentationskrav er underskrevet Svaneansøgning.

O25 Licence administrators

No comments in hearing.

O26 Documentation

No comments in hearing.

O27 Product quality

No comments in hearing.

O28 Planned changes

No comments in hearing.

O29 Undoreseen non-conformities

No comments in hearing.

O30 Traceability

No comments in hearing.

3.3.5 Appendix

Appendix 1

Tikkurila Sverige AB, Sverige

- O11: Här finns endast möjlighet att kryssa ja/nej. Saknar referens till undantagen i själva kravet O11, hur ska man svara om det ingår nanomaterial i produkten som faller under något av undantagen?
- O12: Ange en lägsta gräns för vad som ska deklarerars.
- O13: ... VOC: eller beräknad halt, styrkt med analyser enl ISO 11890-2
SVOC: eller beräknad halt, styrkt med analyser enl ISO 11890-2
- O23: Fler möjliga alternativ än FTi, se kommentar O23.

Nordic Ecolabelling comments

O11: Definition og undtagelser er tilføjet i appendix 1 og 2.

O12: Definition af hvad der deklarereres findes i toppen af appendix 1 og 2.

O13: Krav er ændret så det nu er muligt både at teste slutproduktet og lave en beregning baseret på råmaterialerne. Testrapport eller beregning skal medsendes.

O23: Se svar under krav O23. Appendix 1 og 2 er opdateret ifølge ændringer i kravtekst.

Appendix 2

AkzoNobel, Sverige

O4 andra gången: ” Uppfyller produkten.....” . Denna fråga är inte relevant för en råvara, måste tas bort.

O7, se tidigare kommentar om sensibiliserande ämnen. Måste tas bort.

Nordic Ecolabelling comments

O4: I appendix 4 i den engelske (originale) version står ”Does the raw material contain any substances classified as ... ”. Vi vil sikre at det også står korrekt i den svenske udgave.

O7: Kravet er ændret, se under O7. Appendix 2 er tilsvarende ændret.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Enligt vår skrivning under de generella kommentarerna anser vi att det endast ska finnas en bilaga 2 att fylla i för råvaruleverantörer. Samma bilaga bör användas för inomhusfärg som för kemiska byggprodukter.

O4 förekommer två gånger i bilagan. Vi förutsätter att det är O4 nr 2 som ska strykas. Råvaruleverantören kan inte ange några detaljer om den färdiga produkten.

Nordic Ecolabelling comments

Hensigten er at appendix 2 kan anvendes af råpvareproducenter, som levere råvare til både indendørs og udendørs maling (kriteriet for Kemiske byggeprodukter).

O4: Forekommer kun en gang i den engelske (originale) version. Vi vil sikre at det også står korrekt i den svenske udgave.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

- Bra att varje fråga följs av möjlighet att redovisa ämnen.
- O4: Om H410 bör även M-faktor efterfrågas.
- O6: Analogt med att FA efterfrågas, bör VOC och SVOC efterfrågas.
Dessutom bör informationen om FA, VOC och SVOC från Appendix 2 utgöra tillräcklig information för beräkning av halterna i slutprodukten. Eftersom det inte finns legala krav för SVOC, kan det finnas en möjlighet att råvaruleverantören inte känner till halten. Möjliggör ett "vet ej" alternativ, som kan utgöra fog för analyskrav, om komponenten ingår med så pass mycket att gränsvärdena i O13 kan överskridas.
- O7: Se kommentar O7.
H317 är inte ett krav i O3, bör inte vara med här heller.
Halter bör anges per ämne, inte per klassificering.
- O11: Här finns endast möjlighet att kryssa ja/nej. Saknar referens till undantagen i själva kravet O11, hur ska man svara om det ingår nanomaterial i produkten som faller under något av undantagen?
- O12: Ange en lägsta gräns för vad som ska deklarerars.
- O13: Saknas, bör ingå, se kommentarer ovan.

Nordic Ecolabelling comments

O4: M-faktor efterspørges ikke, da information til bestemmelse af M-faktoren oftes fremgår af sikkerhedsdatabladet. I tilfælde at dette ikke fremgår af sikkerhedsdatabladet, er det ansøgers opgave at kontakte deres råvareleverandøre for at få dette oplyst og dokumenteret, således at beregningen i krav O4 kan udføres.

O6: Da det er svært at forudse i hvilke tilfælde formaldehyd vil blive dannet, er kravet at formaldehydindholdet i slutproduktet skal testes.

O7: Kravet er ændret, se under O7. Appendix 2 er tilsvarende ændret.

O11: Undtagelser er tilføjet i appendix 1 og 2.

O12: Definition af hvad der deklarerer (ingoing substances) findes i toppen af appendix 1 og 2.

O13: Krav er ændret så det nu er muligt både at teste slutproduktet og lave en beregning baseret på råmaterialerne. I appendix 2 for råvare er der tilføjet VOC og SVOC. For SVOC er der desuden note om at hvis SVOC er ukendt, så skal dette oplyses. Testrapport eller beregning skal medsendes.

Appendix 3

No comments in hearing.

Appendix 4

No comments in hearing.

Appendix 5

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Vi mener ikke, man bør indføre krav om certificerede laboratorier til at udføre analyser.

Certificering er ingen garanti for, at analyserne bliver mere korrekte og det vil blot være endnu et fordyrende element for de miljømærkede produkter.

AkzoNobel, Sverige

Det är inte rimligt att kräva att analyser av VOC/SVOC och formaldehyd måste utföras vid ett ISO-certifierat eller GLP-godkänt laboratorium. Detta innebär en avsevärd merkostnad för tillverkarna och kan också skapa problem pga dålig tillgång på certifierade lab. Certifiering är ingen garanti för att analyserna blir pålitligare, erfarenhet av analys av färg är en viktigare parameter. Vi har sett att certifierade lab har problem att utföra VOC-analyser i färg på ett korrekt sätt pga bristande erfarenhet av denna typ av analys.

Sveriges Färgfabrikanters Förening, Sverige

Vi anser inte att man ska införa krav på certifierade laboratorier för att göra analyser av VOC och formaldehyd. Det innebär ytterligare fördyrande process till ingen nytta. Certifiering är tyvärr ingen garanti för att analyserna blir mer korrekta.

Nordic Ecolabelling comments

Appendix 5 er ændret således at alle test kan udføres af ansøgers laboratorie, hvis det lever op til beskrivelse i appendix 5.

4 Comments to the background document, in detail

No comments in hearing.

5 Discussions and conclusions

In the hearing especially many answers came regarding requirements:

- Definition of ingoing/constituent substance in chapter 1 general environmental requirements:
Many requested that a cut of limit for substances was introduced regardless of they are added or residuals. After the hearing the text was changed to make it more clear, but the definition is unchanged and is the general definition in the Nordic Ecolabel.
- 03 Classification of ingoing/constituent chemical substances:
The request regarding cut of limit was also raised here.
Many producers also requested that exceptions for sodium nitrite and glyoxal was made. After the hearing text was change a little and exemptions for sodium nitrite and glyoxal was added. The maximum level in the final product for exception for neutralizing agents with classifications H311 and H331 was raised from 0.5% to 1.0%.
- 04 Environmentally harmful substances regarding the allowed level:
Many producers pointed out that the allowed level was to low. The weighted formula for environmentally hazardous substances is new in the criteria and in addition the transition to CLP have changed classifications of several substances. Therefore an appropriate level is difficult to predict. After the hearing the allowed level was changed from 2.5% to 9.0%.
- 05 Preservatives especially regarding 2-methyl-2H-isothiazol-3-one (MI or MIT):

The answers was divided in two parts. One part requested that the requirements to preservatives were even tougher, especially regarding MI. On the other hand the producers pointed out that the new requirements are tough and that it may be difficult in some cases to preserve the products.

After the hearing small adjustments were made in the criteria, but the level of the requirements remained the same. Text was added specifying that the total amount of preservatives only applies for preservatives classified as in requirement 03.

- 07 Residual monomers in polymers:
Many answers were regarding restriction of residual monomers classified as H317 and that there should be an exemption for vinyl acetate.
After the hearing the criteria was changed, so only residual monomers classified as in requirement 03 regarding ingoing substances, are included in this requirement. This means that there is no special requirements to residual monomers classified as H317. An exemption for vinyl acetate was also included and requirement for the total amount of summed classifications in the final product was deleted.
- 012 Other substances excluded form use:
After the hearing the text was adjusted a little, but the requirements are unchanged.
- 013 Content of Volatile (VOC) and Semi-volatile Organic Compounds (SVOC):
Many answers were regarding that the amount of VOC and SVOC should be tested in the final product and should not be calculated on the basis of the raw materials. Among others also the test method for SVOC was mentioned.
After the hearing the possibility to calculate the amount of VOC and SVOC was included in the criteria. The guidance to test method ISO 11890-2 for SVOC is updated after newest guidance from EU Ecolabel.
Guidance regarding test of SVOC was updated in appendix 4. Also an alternative to testing the amount of SVOC was added. Alternatively, the emission of TSVOC (Total Semi-Volatile Organic Compounds) can be tested.

Several others adjustments were also made in the criteria on basis of the hearings answers.

Appendix 1: Hearing comments from 1. hearing

Land	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget.	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.	Totalt
Danmark	6		1	4	1	12
Sverige	5	3		3	2	12
Finland	4		1			5
Norge	2		2		1	5
Island						0
Totalt	17	3	4	7	4	35

Tabell 2: Danska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förkastar förslaget med motivering.
BASF	X				
Dansk Arbejdsgiverforening				X	
Danske Regioner				X	
Danmarks Farve- og Limindustri					X
Dow Coating Materials	X				
Energistyrelsen				X	
Eurocolor	X				
Eurofins Product Testing A/S	X				
Forbrugerombudsmanden				X	
Københavns Kommune			X		
Miljøstyrelsen	X				
Astma-Allergi Danmark	X				
Σ Danska svar:	6	0	1	4	1

Tabell 3: Svenska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
Sveriges kommuner och Landsting				X	
Naturvårdsverket		X			
Energimyndigheten				X	
Kemikalieinspektionen		X			
SIS AB				X	
Dep. dermatol-allergology, Gentofte hospital	X				
Folkhälsomyndigheten		X			
Institutet för miljömedicin, Karolinska Institutet					X
EPDLA	X				
Tikurilla Sverige AB	X				
Sveff	X				
Akzo Nobel Decorative Coatings AB					X
Avfall Sverige	X				
Σ Svenska svar:	5	3	0	3	2

Tabell 4: Finska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
Ministry of the Interior	X				
Teknos			X		
Tikkurila Oyj	X				
Finnish Safety and Chemicals Agency (Tukes)	X				
The Finnish Commerce Federation and the Finnish Grocery Trade Association	X				
Σ Finska svar:	4	0	1	0	0

Tabell 5: Norska remissvar.

Remiss-instans	A. Bara kommentarer.	B. Stöder förslaget .	C. Stöder förslaget med kommentarer.	D. Avstår från yttrande.	E. Förförkastar förslaget med motivering.
Akzo Nobel Coatings AS	X				
Jotun	X				
Miljødirektoratet			X		
Norges Astam-Allergiforbund					X
Helsedirektoratet			X		
Σ Norska svar:	2	0	2	0	1

General comments

Kemikalieinspektionen, Sverige

Kemikalieinspektionen stödjer Miljömärkning Sveriges reviderade förslag till kriterier och bakgrundsdokument för inomhusfärg och —lack. Kemikalieinspektionen anser att förslaget är väl genomarbetat.

Tikurilla Sverige AB, Sverige

För din information vill jag bara meddela att:

- Inte en enda av våra befintliga inomhusprodukter skulle gå igenom kriteriedokumentet som det är skrivet idag. De flesta produkterna faller på allergiframkallande monomerer, ppm-halter av klassade ämnen som ligger i våra system, och biocidhalter (både isothiazolinon-totalgränsen och in-can totalgränsen).
- Remiss-svaret är baserat på att vi är beredda att justera många av produkterna, men det kommer inte att räcka hela vägen.

Sveff, Sverige

Det är positivt att Svanen tar fram kriterier som inte är motsägelsefulla jämfört med EU-blomman. Men en viktig aspekt är att inte skapa en tredje kravnivå med ytterligare dokumentation som ska skrivas under av råvaruleverantörer. Vi vill hellre se att Svanen väljer mellan kraven i kemiska byggprodukter eller kraven i EU-blomman, för att på så sätt inte skapa ytterligare kravnivåer och för att kunna nyttja de intyg som redan har skrivits på från råvaruleverantörer. Endast en Bilaga 2 ska behöva fyllas i av råvaruleverantören oavsett vilket kriterium som avses.

Inom färgbranschen diskuterar vi ofta vad som gäller för spårämnen och ämnen som förekommer i produkterna i mycket låga halter, ofta tillsatta redan i råvarorna. Vi upplever att den låga gränsen vid 100 ppm på råvarunivå missgynnar de företag som har god kontroll på sina råvaror. Ju mer man vet om råvarorna desto mer begränsningar tillkommer. Ofta är det mycket svårt att få reda på innehåll i råvarorna ner på dessa nivåer. Vi anser att en generell nedre gräns ska införas i alla Svanens kriterier för kemiska produkter eftersom diskussionen återkommer vid alla revideringar där kemiska produkter ingår. Eftersom man tillämpar 100 ppm på produktnivå när man bedömer enligt EU-blommans kriterier bör detta kunna tillämpas även för Svanens kriterier. I vissa fall kan en lägre gräns behövas men det bör i så fall specificeras med ett värde och aldrig vara noll.

Vi anser det viktigt att det är slutprodukten som ska bedömas och att t.ex. brytpastor ska lämnas utanför detaljreglering i kriterierna. Brytpastor används inom många olika produkttyper och kan inte specialanpassas till Svanens kriterier för inomhusfärg. Eftersom det är mycket stora förändringar som föreslås i kriterierna anser vi att en andra remissomgång är nödvändig för att säkerställa att kriterierna blir användbara. Vi vill gärna ta del av och bidra i en andra remissomgång.

De stora förändringarna föranleder också en extra lång övergångstid så att licenshavarna har en möjlighet att inhämta nya intyg och eventuella testdata för produkterna.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

EU Ecolabels nya kriterier för inom- och utomhusfärg är starkt kritiserade för att de är inkonsekventa och otydliga och har problem att följa utvecklingen när klassificeringar ändras. Svanen har valt att utgå från EUs kriterier men har försökt göra dem tydligare. Tyvärr har man ändå fått med sig en del av problemen med EUs kriterier. Detta gäller framförallt i definitionen av SVOC och problem med EUs undantagslista som inte fungerar när många ämnen nu får ändrade klassificeringar i övergången till CLP och i REACH/BPR-processerna.

Svanens kriterier för Kemiska byggprodukter är generellt tydligare och enklare att förstå. Vi hade önskat att man hade tagit fler delar från dessa kriterier i stället för de ändringar man nu gjort i EU Ecolabels kriterier. Det hade underlättat både för tillverkare och råvaruleverantörer om man hade kunnat känna igen kraven antingen från EU Ecolabel eller från Kemiska byggprodukter.

Övergångstid

Svanen brukar tillämpa en övergångstid på ett år för anpassning till nya kriterier. Med tanke på de stora förändringar som gjorts i kriterierna, den tid det tar att få in alla råvarudeklarationer för att därefter kunna omformulera och att Svanen vill ha in ansökningar 4 månader innan de gamla kriterierna går ut så behövs i detta fall en längre övergångstid.

Remissförfarande

Med tanke på att de nya kriterierna för inomhusfärg och –lack skiljer väsentligt från den föregående versionen är det önskvärt att få möjlighet att lämna kommentarer i en andra remissomgång.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Indledningsvis skal vi gøre opmærksom på, at vi finder det meget uheldigt, at der findes to sæt kriterier for samme produkttype. Både Svanen og Blomsten er officielle miljømærker i DK og flere steder på Miljømærkning DK's hjemmeside kan man finde udsagn som "... det er lige meget, hvilket mærke du vælger, for de har det samme formål og er lige gode".

Men hvordan forventer Miljømærkning DK den fremtidige markedsføring skal udmønte sig, når kriterierne ikke er ens og derfor ikke "lige gode". Hvad vil I sige til den forbruger, som gerne vil vælge det "det bedste"?

For virksomhederne vil det uden tvivl give ulemper, især de som i dag har valgt både at have både Svanen og Blomsten, men også dem, der f.eks. pga. markederne, de sælger på, har valgt Blomsten, der nu på sin vis devalueres.

Høringsproceduren

Hvis der sker væsentlige ændringer i forbindelse med høringen, ville det være ønskeligt, hvis vi fik mulighed for at se det endelige udkast inden det vedtages med henblik på eventuelle supplerende kommentarer. På forhånd tak.

Københavns Kommune, Danmark

Københavns kommune kan anbefale det fremlagte forslag og vil hermed fremhæve et par elementer: 1. Svanemærkets hovedregel om risikominimering og forsigtighed er væsentlig for mærkets miljømæssige virkning og troværdighed. Dette princip skal være styrende for Svanemærkets valg. Dernæst er det vigtigt at kriterierne faktisk kan

omsættes i brugbare og relevante produkter, dvs. at der skal indgås visse kompromisser for at drive udviklingen frem.

Tikkurila Oyj, Finland

More overall comment on the Swan criteria for paints and varnishes:

As both indoor and outdoor paint criteria require us to ask our suppliers the “Appendix 2” – it would be good to have the documents in line so that we do not have to ask our suppliers twice the same data if the raw-material is used in several product types. Is there a possibility of supplying a GAP-analysis for listing what extra information is necessary for the indoor paint criteria if the Chemical building products information has already been given to the competent body? And vice versa?

Finnish Safety and Chemicals Agency (Tukes), Finland

General comments (for the whole criteria):

In addition to name the identification of the substances should include EC and/or CAS number . (eg. O8)

The Finnish Commerce Federation and the Finnish Grocery Trade Association

General aspects

Promotion of environmentally friendly products is important and we appreciate different efforts towards development of less hazardous chemical products. However, we also see that transparency, scientific soundness and uniformity of evaluation criteria of similar labelling systems are important in reaching the goal in a broader context. We think that although being a voluntary system, ecolabelling, should not hinder free movement of products. Also unnecessary burden and costs are faced by companies as a result of certain differences in the basic definitions between two systems.

More stringent environmental and health criteria and difference between EU and Nordic requirements

In our view the Nordic ecolabelling criteria for indoor paints and varnishes should be as harmonized as possible compared to the corresponding EU Ecolabelling criteria. Especially the use patterns of this particular group of products is pretty similar around Europe. Thus, there is hardly any need for tighter health-based criteria in Nordic countries. In principle, any deviation to more stringent requirements should be evidence-based.

Secondly, as CLP and the “old” classification and labelling system have certain differences in the classification thresholds, the inclusion of hazard classes should be considered at category level and avoid automatic inclusion of more stringent criteria if not justified for other reasons. We hope that this has been taken into account.

Miljødirektoratet, Norge

Vi har tatt utgangspunkt i det svenske bakgrunnsdokumentet da dette omfatter både kriteriene og bakgrunnen for at disse er satt. Et par steder har vi foreslått en endring av svensk tekst. Justert tekst er på norsk og må derfor oversettes.

Cas.nr. bør nevnes for de aktuelle isotiazolinonerne:

1,2-benzisotiazol-3(2H)-on (BIT) – CAS.nr: 2634-33-5

2-oktyl-2H-isotiazol-3-on (OIT) – CAS.nr: 26530-20-1

5-klor-2-metyl-4-isotiazolin-3-on/2-metyl-2H -isotiazol-3-one (3:1) (CMIT/MIT) – CAS.nr: 55965-84-9

4,5-diklor-2-oktyl-2H-isotiazol-3-on (DCOIT) - CAS.nr: 64359-81-5

2-metyl-2H-isotiazol-3-on (MIT) – CAS.nr: 2682-20-4

Helsedirektoratet, Norge

Dokumentene omfatter miljømerking av innendørsmaling og lakk. Hensikten med miljømerkingen er å merke de produkter som er mindre miljøbelastende og mindre helseskadelige enn andre tilsvarende produkter. Vi tror at det nå eksisterer en god forståelse blant forbrukerne om hensikten med merkingen; at folk derfor uansett vil forsøke å redusere eksponering for maling og lakk via både hud og luftveier, og at maling oppbevares utilgjengelig for barn slik at disse unngår eksponering via mage/tarm. På generell basis kan det se ut til at påføring av maling uansett kan skape ubehag og ha helseeffekter for særskilte enkeltindivider som har helseproblem knyttet til luftveiene som astma, allergi og KOLS. Vi tror imidlertid også at disse individene er klar over sin overfølsomhet og uansett vil ta forholdsregler ved påføring av maling, og lufte godt ut etter maling.

Folkehelseinstituttet (FHI) stiller seg derfor positivt til muligheten for svanemerking i denne produktgruppen, og spesielt til at det stilles en rekke nye og strengere krav. Det er positivt at grenseverdien for hvit pigment, isothiazolinoner og metall er redusert, forslagene knyttet til SVOC og formaldehyd virker også akseptable.

Requirements chapter 1

EPDLA, Sverige

This chapter provides the following definitions:

“The term constituent substance refers to all substances in the product, including additives in the ingredients (such as preservatives and stabilisers) but does not include impurities from primary production.

“Impurity refers to residues from primary production which may be found in the finished product at concentrations below 100 ppm (0.0100% by weight, 100 mg/kg), but not substances that have been added to a raw material or the product actively and for a particular purpose, irrespective of quantity.”

This means that all substances added with a particular purpose need to be taken into account independently of its concentration, contrary to the EU Ecolabelling requirements where only substances at concentrations above 0.01% need to be taken into consideration.

We would like to draw your attention that with these proposed requirements, downstream users would need to collect from their suppliers a much higher level of details in terms of product composition. In addition to the increased resources required from suppliers and customers for providing and collecting this information, it

should be kept in mind that the product composition is to be regarded as confidential business information.

In order to avoid to unnecessarily increasing the burden on industry we would request to align this requirement with the one found in the EU Ecolabelling scheme.

We have noted that contrary to the previous Nordic criteria, there is no longer a general derogation for constituent substances < 100ppm. We would request to include again this former general derogation.

Tikurilla Sverige AB, Sverige

The zero-level is very tough, in several ways. As a comparison, drinking water would not pass, and the level is not reasonable. The consequence will probably be that each supplier would find their own reasonable level - varying as much as their principles. Second, given that different suppliers will give information to different extent, the level of information at the paint companies will depend upon how far information has been insisted upon. The paint company with the most detailed information will have bigger difficulties to pass the criteria.

The EU Ecolabel has a general level of 100 ppm. This should be the general practice also for the Nordic Swan. For special properties lower limits could be established, but always with a figure - never zero.

- Should monomers be considered to be "impurity"? Also comments under O9, O10, O11 and O13.
- Can glyoxal be considered to be "impurity"? Also comments under O9 and O10.

“If a product already has the EU Ecolabel for indoor paints and varnishes see appendix 2 in the background document to find out what complimentary information that needs to be collected.”

If a material is already in use in products labeled with the Nordic Swan under Chemical Building Products, a document called "Appendix 2 for the Nordic Swan" has already been filled out.

- 1) It will be confusing with two different documents with the same "name", it is likely that suppliers will think that they have already completed the form. This is an unnecessary confusion.
- 2) In parallel with the above "GAP-analysis", there should be one to enlighten what extra information is necessary for the Indoor paint criteria if the Chemical building products information has already been handed in. And vice versa.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

I EUs kriterier tas inte hänsyn till ämnen i halter under 100 ppm medan Svanen föreslår att alla medvetet tillsatta ämnen, oavsett halt, ska tas med. När undantagslistan till EU-kriterierna togs fram listades ett stort antal ämnen, inklusive deras normala slutkoncentration, som ansågs nödvändiga att kunna använda som ingrediens i färg. När listan var klar ströks alla ämnen i halter under 100 ppm eftersom det inte ansågs att undantag behövdes för de ämnena. Att som Svanen nu föreslår kombinera EUs lista med specifika undantag baserat på ämnenas funktion och samtidigt tillämpa nolltolerans fungerar inte. Antingen tillämpar man EUs undantag och har en gräns på 100 ppm eller så behöver man ha mer generella undantag som i Svanens kriterier för kemiska byggprodukter där man ser till totalmängden av vissa typer av klassade ämnen (t ex begränsning av miljöfarliga ämnen).

Dow Coating Materials, (Danmark)

Page 6, chapter 1: General Environment requirements

This chapter provides the following definitions:

“The term constituent substance refers to all substances in the product, including additives in the ingredients (such as preservatives and stabilisers) but does not include impurities from primary production. Impurity refers to residues from primary production which may be found in the finished product at concentrations below 100 ppm (0.0100% by weight, 100 mg/kg), but not substances that have been added to a raw material or the product actively and for a particular purpose, irrespective of quantity.”

This means that all substances added with a particular purpose need to be taken into account independently of its concentration, contrary to the EU Ecolabelling requirements where only substances at concentrations above 0.01% need to be taken into consideration.

We recommend the alignment with the EU Ecolabelling requirements.

Tikkurila Oyj, Finland

The definition of the substances included into the product

Some companies ask extra information from suppliers and are thus aware of materials some other players do not even ask. Therefore the most responsible companies are in worse position when listing the minimal levels of impurities, if there is no overall restriction. As boarder-line from “intentionally added substances” to “impurities” is always difficult to define, there should be cut-off limits (e.g. toxic or sensitizing components) instead of zero.

Jotun, Norge

“Som ingående ämnen räknas alla ingående ämnen i produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserverings-medel eller stabilisatorer) i råvarorna, men inte föroreningar från råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen som ingår i den färdiga produkten i koncentrationer under 100 ppm (0,0100 viktprocent, 100 mg/kg), men inte ämnen som har tillsatts en råvara eller produkt medvetet och med syfte, oavsett mängd.

Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1,0 % räknas dock som ingående ämnen. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen räknas också som ingående ämnen.”

OK

01 White pigment content (EU Ecolabel 1a and 1b)

Tikurilla Sverige AB, Sverige

Clarify by changing the headline to:

Relationship between wet scrub resistance and TiO₂ content for indoor wall and ceiling paints with claims of wet scrub resistance

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Det är otydligt vad som gäller för grundfärger för väggar och tak i kriterierna. I EUs dokument specificerar man i punkt 1(b) att detta gäller för toppfärger men vad gäller för Svanen i tabell 1ii? Våtnötning är inte relevant för grundfärger.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Kriterium er ok, men det bør tydeliggøres, at wet scrub ikke er relevant for grundmalinger til væg og loft, men kun for 'top-coats'.

Jotun, Norge

O1 Halten av vita pigment (EU Ecolabel 1a och 1b) - OK

02 Minimum requirement for claims of Wet Scrub Resistance (for indoor paints only) (EU Ecolabel 1b)

Tikurilla Sverige AB, Sverige

Clarify by moving the italic text to the top.

- Clarify: All indoor wall and ceiling paints (finishes) for which claims of class 1 or 2 in wet scrub is made shall achieve the claimed class according to class 1 or class 2 in wet scrub resistance (WSR) according to EN 13300 and EN ISO 11998. For tinting systems this requirement is only relevant for the tinting bases (base paints).

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Dette kriterium er også ok - kunne dog tydeliggøres.

03 Titanium Dioxide pigment (EU Ecolabel 2)

No comments in hearing.

04 Titanium Dioxide pigment (EU Ecolabel 2)

No comments in hearing.

05 Resistance to water (EU Ecolabel 3b)

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Här önskas ett förtydligande om vilka lacker som omfattas. Det finns även lacker som är avsedda för användning på väggar och tak och där är inte vattenhärdighet relevant. Denna typ av lack bör alltså undantas.

06 Adhesion (EU Ecolabel 3c)

Teknos, Finland

In the criteria is said that pigmented masonry primers for interior use shall score a pass in the EN 24624 pull of test.

In the TERMS AND DEFINITIONS section MASONRY COATING produces a decorative and protective film on concrete, brickwork, blockwork, rendering, etc. Many "normal", universal interior primers can be applied on concrete, brickwork or on plaster surfaces. Does this mean that these "normal" interior primers should be tested according to the standard EN 24624 (ISO 4624)?

There are also primers which are intended for its primary use on concrete and masonry surface to protect and bind the surface. These in our point of view should be tested according EN 24624, but is this necessary for the universal "normal" interior primers?

07 Abrasion (EU Ecolabel 3d)

No comments in hearing.

08 Content of Volatile and Semi-volatile Organic Compounds (VOCs, SVOCs) (EU Ecolabel 4)

Folkhälsomyndigheten, Sverige

Ser positivt på de nya kriterierna och särskilt skärpningen av gränsvärdena för VOC och SVOC

EPDLA, Sverige

Provisions on Semi Volatile Organic Compounds (SVOC) have been added to the requirements where Volatile Organic Compounds (VOC) are limited according to O8 foreseeing more stringent limits on VOC. According to O8, the VOC content shall be determined either by calculation or by using testing methods given in ISO 11890-2. The SVOC content shall be determined using test method given in ISO 11890-2. It should be however kept in mind that the test method ISO 11890-2 is not developed for the measurement of SVOC and the determination of the SVOC content by calculation seems not to be allowed. We would request this to be taken into account and re-drafted accordingly.

Please see further comments related to VOC/SVOC at the end of this document.

Comments on background

Requirements:

- We would like to draw your attention to the fact that the scope of ISO 11890-2 and ISO 17895 are different. We therefore believe that practices cannot be used alternatively for paints with VOC contents above or below 1.0 g/l (1000 ppm w/w).
- We would like to point out that ISO 11890-2 has never been tested by the responsible ISO WG for the use to determine the SVOC content of paints and varnishes.

Definitions for VOC and SVOC:

- Definitions for the VOC and SVOC content of paints and varnishes:
Up to now, a boiling point scheme has been used for the definition of VOC's for paints and varnishes: compounds are considered VOC's with boiling points of less than or equal to 250°C. SVOC's having boiling points of more than 250°C. An upper limit has not been set.
- Definitions for the determination of VOC and SVOC emissions of paints and varnishes:
Compounds with carbon atoms C6 – C16 are considered VOC's, compounds C16 – C22 are considered SVOC's.
We have noted that boiling point and emission definitions of VOC's and SVOC's are mixed, leading to confusion of the different tests of VOC and SVOC content versus emission testing.
- Due to different scopes of ISO 11890-2 (VOC content $\geq 0,1\%$ w/w) and ISO 17895 (VOC content $\leq 0,1\%$ w/w), practices are dedicated to paints and varnishes with different ranges of VOC's and can therefore not be used as go/no-go type methods.

Specifying the test methods:

We wondering on which industry stakeholders were consulted during the EU Ecolabel revision process, which agreed on ISO 11890-2 to be a suitable interim method for the determination of SVOC's, and that highlighted the need for additional guidance and

modifications to ISO 11890-2. In particular, to our knowledge, no members of the responsible ISO standardization WG have been involved for this issue, and believe it would have been helpful to also liaise with them in this specific case.

Test methods and instructions:

In our opinion, ISO 17895 cannot be superseded by ISO 11890-2, since the later method has not yet been tested for the use of VOC nor SVOC content of paints and varnishes in the range of 0,1% w/w and below.

It is assumed, that "ISO 11890-2 is likely to be revised for the use to determine the SVOC content during the validity period" and recommended modifications to ISO 11890-2 are considered as an interim guidance. Under these circumstances we are wondering about the relevance of reported SVOC contents would have when determined by this interim method.

In the light of the information and arguments above, we would request these to be taken accordingly into consideration for finalizing the revision of the present Nordic Ecolabelling criteria.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

Good that it is clear that the VOC-content can be calculated.

The SVOC content should also be possible to calculate, in analogy with the requirements for the EU Ecolabel. If information from Appendix 2 should be possible to use, it is necessary that the information also is requested in the form; information about SVOC content is not requested in Appendix 2. Add an SVOC request to the form. Limit the amount of tests necessary by specifying what products in a family that should be analyzed (i.e. white or colorless base product, or a representative shade, which should be motivated - largest sales volume or similar). Analyses cost money, chemical resources and time. The standard for the analysis is not well reproducible (VOC), the same samples have been analyzed with a wide spread of results.

Sveff, Sverige

Vi anser att halten SVOC ska kunna beräknas precis på samma sätt som för VOC-halten. Detta är speciellt viktigt då standarden för mätmetoden, ISO 11890-2, inte är anpassad för SVOC. En mätning är dyr att genomföra och ger dessutom mycket osäkra resultat.

För de fall där beräkning inte kan göras anser vi att det ska skrivas in att det räcker med ett representativt test för den produkt som ska licenseras, t.ex. en typprodukt eller att det räcker att basen testas. Det är viktigt att det framgår att inte alla kulörer behöver testas.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Kravet om SVOC har diskuterats mycket för EU Ecolabel och är fortfarande inte fullt klargjort. Det är svårt att ta ställning till Svanens förslag när testmetoden inte är färdigspecificerad.

Enligt EU Ecolabels kriterier kan SVOC visas genom beräkning, detta saknas i Svanens version. Om man har tillräcklig information om SVOC i ingående råvaror finns det ingen anledning att inte få använda beräkning. Det kan inte vara ett krav att företagen ska lägga resurser på mätning av alla produkter.

I tabell 4a hade det varit bättre att ange en totalhalt VOC+SVOC i stället för en separat gräns för SVOC. I annat fall kan man tänka sig att man i produkter som idag

har ett lågt VOC men högre SVOC-värde tvingas byta ut SVOC mot VOC, vilket knappast är önskvärt.

För snickerifärger är dagens VOC-gräns på 90 g/l redan svår att nå. En sänkning till 80 g/l är inte möjlig utan en avsevärd försämring av de egenskaper som nordiska kunder är vana vid. Risken finns att kunderna då istället väljer lösningsmedelsburna alternativ.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Testmetoden nævnt i kriteriet har vist sig ikke at være egnet til måling af SVOC (jf. Drøftelser i forbindelse med kriterier for EU Blomsten). Det er derfor et temmelig usikkert grundlag at bygge et kriterie på - og vurdere et kriterie på.

Videre bør SVOC bør i lighed med VOC og i lighed med kriterierne for EU Ecolabel kunne beregnes for produkterne. Hvis man via leverandørerne har oplysninger om råvarenes indhold af SVOC, bør produktets SVOC indhold kunne beregnes.

Der bør være en bevidsthed om, at der ikke bør kræves analyser, hvor resultatet lige så godt kan fremkomme ved beregning. Analyser er dyre og ressourcekrævende for virksomhederne.

Dow Coating Materials, (Danmark)

It should be kept in mind that the test method ISO 11890-2 is not developed for the measurement of SVOC and the determination of the SVOC content by calculation seems not to be allowed. We propose the calculation to be taken into account.

The mentions “non-polar systems” and “polar system” correspond to the chromatographic system and especially the type of capillary column (non-polar or polar column) used to analyze the VOC or SVOC. However the references “non-polar systems” and “polar system” cannot correspond to respectively “water-borne coating products” and “solvent-borne coating products” as mentioned in table 4b.

We propose to remove “(water-borne coating products)” & “(solvent-borne coatings products)” references from table 4b and recommend the use in all cases a non-polar column for chromatography with tetradecane and n-docosan as marker.

Eurofins Product Testing A/S, Danmark

Jeg har nu kigget bestemmelse af VOC/SVOC igennem, og jeg har ikke mange bemærkninger at komme med.

- Definition på VOC defineres som stoffer med et kogepunkt under 250 grader. Der mangler angivelse af nedre grænse, her kunne med rimlighed anvendes 60 grader.
- Der henvises til øvre grænse tilsvarende retentionstid for C14 på kapilarkolonne. Her bør tilføjes at der er tale om en HP-5 eller lignende kolonne, da det ellers bliver meget bredt.
- SVOC defineres som stoffer over 250 grader. Her mangler en øvre grænse og der kan anvendes 370 grader ca tilsvarende C22 på HP-5
- Kvantitativt kan ISO 17895 være meget svær at anvende korrekt overfor en ukendt matrix, da alle komponenter skal bestemmes specifikt og helst med standard addition metoden. Der anvendes headspace GCMS, hvilket gør at

kvantificeringen i høj grad afhænger af partionen mellem matrix og luft, og denne kan variere meget alt efter komponent og matrix. Umiddelbart kunne man derfor sætte krav til detektionsgrænse på 1 g/L og fjerne henvisning til ISO 17895.

- Der henvises til prCEN/TS 16516. Denne er nu ude og kan henvises til rent som CEN/TS 16516. Det ville i øvrigt være en glimrende metode at måle VOC og SVOC på, og den vil falde i trit med gældende lovgivning i Tyskland, Frankrig og Belgien, da CEN/TS 16516 i høj grad basere sig på ISO 16000. Der er en mere reel analyse, da man måler de reele emissioner i et simuleret referencerum. Modsat ISO 11890-2 måler man derfor ikke alle VOC/SVOC med det samme, men man måler hvor meget VOC/SVOC malingen bidrager til indeklimaet med. Det er givet et mere realistisk udtryk for, hvor farlig malingen kan være.
- Der henvises til CEN/TC 351 – denne kan nu henvises til rent som CEN/TS 16516.

Jeg håber ovenstående kan bruges. Hvis I gerne vil vide mere om analyse af VOC så må du endelig skrive. I skal også være velkomme forbi vores laboratorie, hvor vi udfører emissionsanalyse af et bredt udvalg af produkter i henhold til gældende lovgivninger samt diverse miljømærker jvf ISO 16000 (der ligger til grund for den harmoniserede CEN/TS 16516)

Astma-Allergi Danmark, Danmark

O8, O9: ”Astma-Allergi Danmark ser positivt på, at der stilles krav til stoffer, der er sensibiliserende i miljømærket maling. Da nogle af de problemer, der ses i forhold til maling og allergi skyldes luftbåren eksponering af allergene stoffer, mener vi, at der burde stilles krav til mængden af allergene stoffer, der afdamper fra malingen udover eller i stedet for mængden i malingen. Dette gør sig især gældende for methylothiazolinone, men kan også være relevant for andre VOC/SVOC”

Tikkurila Oyj, Finland

It is good that the VOC-content can be calculated but also the SVOC-content should be able to be calculated (thus a new field in Appendix 2 is needed for asking this from the suppliers) – and only in rare cases (e.g. an example representing the product family) SVOC content should be tested analytically so unnecessary cost can be avoided. The method of SVOC analysis is still under construction and we would like to see the validity of the test method before the SVOC limits are agreed. Unfortunately we think the method is still very preliminary, and it will take some time to establish it.

Jotun, Norge

Vi må måle

- 1) Se på ISO17895
- 2) ISO11890-2 (SP) ANALYSE

Det kreves at analyse laboratoriet skal være ISO 17025 sertifisert eller generell GLP lab. Dette er ikke vi pr i dag så sann sett kan vi ikke gjøre dette selv.

Grenser SVOC (g/l inkl. vann)

SVOC: Texanol. Sjekk om det kan benyttes gasskromatografi.
Testlab må oppfylle krav i bilag 4.

09 Restrictions to hazard classifications and risk phrases (EU Ecolabel 5a)

Kemikalieinspektionen, Sverige

Synpunkt angående Konserveringsmedel; Kriterium 09, 010, 011, 012 og 014

Kemikalieinspektionen anser att kriterierna för vad som gäller kring användandet av konserveringsmedel är svåröverskådliga. Konserveringsmedel är undantagna vissa klassificeringsbegränsningar både på ämnes- och produktnivå (09-12) og har dessutom ett eget kriterium (014). Det blir otydligt hur dessa olika kriterier og undantag hänger ihop og därmed blir det otydligt vilka kriterier som gäller för användning av konserveringsmedel. Eventuellt skulle informationen bli överskådligare om den samlades på ett ställe.

Kemikalieinspektionen anser att det generellt sett är viktigt att sträva efter att minska användningen og förekomsten av allergiframkallande ämnen, inklusive konserveringsmedel, för att minska risken för allergier både hos konsumenter og yrkesverksamma. Kemikalieinspektionen ser därför positivt på att Miljömärkning Sverige AB successivt skärper kraven kring innehåll av allergiframkallande ämnen inklusive konserveringsmedel, samt kontinuerligt bevarar rimliga alternativ.

EPDLA, Sverige

We would like to highlight that some H-phrases are missing for in-can preservatives, taking into account the biocidal active substances listed under O14 table 9b. These concern for instance H330 in connection with MIT, H372 in connection with IPBC, etc.

In addition, we would like to point out that also for film preservatives some H-phrases would need to be included: e.g. H372 in relation to IPBC, H311 for OIT or H331 for Zn-pyrrhion.

In the light of that we would request these H-phrases to be accordingly included in the corresponding exemptions.

Comments on background

According to the EU Ecolabelling criteria, solvents are exempted from classification H304 up to 2%. This criterion has not been taken over in the present draft of the Nordic Ecolabelling. There is a remark in the background document O9 page27 "The exemption for solvents that exempts 2% H304-classified solvents has been deleted from this document after discussions concerning the relevance of it when it comes to waterborne products." Solvents (whether classified H304 or not) are used in production of binders og polymeric additives used in paints og varnishes which are used for outdoor og indoor applications. During the manufacturing of these binders/ polymeric additives, solvents are often used as processing aids. At the final stage of

the production these solvents are distilled, however always a residual will remain in the final product which is likely to be more than 100 ppm but below the 2%. In the light of that we kindly request to take over the EU Ecolabelling requirement on this regard.

In the EU Ecolabelling, UV protectors are exempted from classification H317, H411, H412 and H413 up to 2%. This criterion has not been taken over in the present draft of the Nordic Ecolabeling. We were wondering the reason for that and would request also this criterion to be aligned with the EU Ecolabelling scheme.

- The maximum allowed level for neutralizing agents is 0.5%. It should be noted that for technical reasons such limit might be very difficult to meet. For instance the EU Ecolabel criteria allow for 1% for varnishes and floor paints. Also in this case we would request this criterion to be aligned with the EU Ecolabelling scheme.

Finally, we would like to announce that we have just discovered a further issue in relation to 100 ppm limit and a given substance which is to be regarded as a by-product in a specific polymer dispersion family. We are currently in the process of gathering additional information from our members, and are confident you will understand that we get back to you in due time with further details in order to discuss how to best address the issue in the framework of the revision of the present Nordic Ecolabelling criteria.

Tikurilla Sverige AB, Sverige

Should monomers be considered to be "impurity"? There is a separate criterion O21, that derogates Acute tox 1-4, but no other classifications for monomers. (Acute tox 4 is not included in table 7, this seems reasonable.) Ref comment on O21.

- The exemption for film preservatives should also cover colorants, as these are used both in outdoor and indoor products. Ref Table 9a.

- Derogation for rust inhibitor sodium nitrite should be added. Classification is H310, Toxic if swallowed. The purpose of the substance is to prevent rust from metal in contact with waterborne paint (metal cans, but also nails and screws). Sodium nitrite has been considered an in-can preservative before, as it has preserved the paint in the can. The substance is not listed in the ECHA Article 95-list.

Sodium nitrite is accepted as food additive (175 ppm in bacon, www.slv.se). Sodium nitrite is also produced in the body from sodium nitrate, naturally occurring in fruit and vegetables. Given that the restricted classification of the substance (Toxic if swallowed) and that the substance is accepted as food additive, we hope for a derogation for sodium nitrite in paint.

Sveff, Sverige

Undantagen för klassificering av biocider är inte tillräckliga. Undantagen måste skrivas så pass generöst att färgtillverkaren inte blir styrd till en viss leverantör. Vi förväntar oss dessutom skärpningar i klassificeringarna av biocider allteftersom de genomgår översynsprogrammet inom biocidlagstiftningen. Undantaget för filmkonservering bör även gälla brytpastor. Ett undantag bör även införas för monomerer som ofta har klassningen H317.

Vi anser att kravet ska formuleras enligt samma sätt som i kemiska byggprodukter

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

- In can preservatives

De föreslagna undantagen för in can preservatives är otillräckliga och är inte heller konsekventa med de biocider som listas i tabell 9b. Undantagen behöver utökas med minimum H330 (exempelvis MIT har enligt flera (stora) biocidleverantörer denna klassning), H372 (IPBC får denna när den nya harmoniserade klassificeringen träder i kraft; IPBC används in can i pastor) och H373 (N-(3-aminopropyl)-N-dodecylpropane-1,3-diamine har denna klassning enl. joint submission). Eftersom olika leverantörer tillämpar olika klassificeringar behöver undantagen utökas så att biociderna kan användas oberoende av leverantör.

Ett mer generellt formulerat undantag för klassificering med akut toxicitet 1-3 och specifik organotoxicitet vid upprepade exponering som i kriteriet för Kemiska byggprodukter med tillägg av H317 hade varit mer konsekvent och tydligt och undvikit diskriminering av de biocidleverantörer som tillämpar hårdare klassificeringar. Man kan dessutom förvänta sig ytterligare ändringar i klassificering i samband med BPR-processen.

- Film preservatives

Tyvärr finns det inga film preservatives som klarar kriteriet om bara H317 undantas. Exempelvis klassas IPBC med H372 (se ovan); OIT med H331, H311 och Zn-pyrithion med H301, H331 av många biocidleverantörer. Motsvarande generella undantag som ovan i linje med kriteriet för Kemiska byggprodukter borde användas.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

De foreslåede undtagelser for in can konserveringsmidler er utilstrækkelige og ikke konsistente med de biocider nævnt i tabel 9b.

F.eks. bør H330 også undtages, idet MIT ifølge flere store leverandører klassificeres med H330. H330 er også en del af det klassificeringsforslag for MIT, Slovenien lige har indsendt til ECHA. Videre bør H372 undtages, i det IPBC får en H372, når den harmoniserede klassificering træder i kraft. IPBC anvendes in can i tonepastaer. H373 bør ligeledes undtages. N-(3-aminopropyl)-N-dodecylpropane-1,3-diamine har en H373 ifølge en joint submission under REACH.

Udtagelse vedr. film konserveringsmidler

Desværre findes der ingen film konserveringsmidler, der klarer kriteriet, såfremt kun H317 undtages. Eksempelvis klassificeres IPBC med H372 (se ovenfor), OIT med H331 og H311 og Zn-pyrithion med H301 og H331 af mange leverandører. Disse bør også anføres som undtaget i forbindelse med film konservering.

Alternativt kunne man anvende en mere generel formuleret undtagelse for klassificeringerne Acute toxicity og Specific Target Organ Toxicity i lighed med Svankriterierne for Kemiske Byggeprodukter: "Preservatives that are used to preserve the product are exempted from the requirement of classification as acute toxic 1-4 and specific target organ toxicity with repeated exposure." Det ville være mere konsekvent og tydeligt. Videre vil man undgå diskriminering af de biocidleverandører, der anvender de strammeste klassificeringer for stoffer uden en harmoniseret klassificering og man ville tage højde for de yderligere ændringer, der forventes at komme i takt med at BPR-processen og REACH skrider frem.

Astma-Allergi Danmark, Danmark

Astma-Allergi Danmark ser positivt på det generelle forbud mod sensibiliserende stoffer i miljømærket maling, men finder det problematisk, at der laves undtagelser for de stoffer, hvor problemet med allergi er størst. Det gælder her især konserveringsmidlet methylisothiazolinone.

010 Restrictions to substances classified as carcinogenic, mutagenic or toxic for reproduction on constituent substances (EU Ecolabel 5a)

Tikurilla Sverige AB, Sverige

Should monomers be considered to be "impurity"? Otherwise, there should be an exemption.

- Can glyoxal be considered to be "impurity"? Glyoxal is used in cellulosic thickeners in low amounts to prevent the powder from lumping. If glyoxal cannot be considered as an impurity, other types of thickeners will be necessary for Nordic Swan-label paints, as there is no general 100ppm-level. The cellulosic thickeners are among the few raw materials from a renewable source, and I think it would be missing the target to exclude these from the indoor paints. The alternative is to use polyurethane thickeners, IMO a worse environmental choice. A normal level for glyoxal in the final paint is 0,01-0,2 ppm, and the restricted classifications are H317 and H341.

Indoor alkyd paints contain dryers, and the ones we are using got classified with H361 during 2014. These are also used in outdoor products, and to gain time for substitution an exemption was added to the Chemical building product criteria version 2.2. The situation for indoor products is similar, and a corresponding exemption is necessary to enable the Nordic Swan on high gloss lacquer products until a substitution has been found.

Sveff, Sverige

Sveff har noterat ett ämne som t.ex. glyoxal, som är klassat CMR kat 2, och är avsiktligt tillsatt i små mängder i många cellulosaförtjockare. Hur kommer det att hanteras i förhållande till kravet på 100 ppm-nivå för ingående substanser? Att slutprodukten inte ska vara klassade som CMR är förståeligt, men att sätta noll-nivå på ingående ämnen med avsiktligt tillsatta ämnen är inte görligt. Enligt vår skrivelse under generella synpunkter måste en nedre gräns sättas även för råvaror.

011 Restrictions to constituent classified as hazardous to the aquatic environment and hazardous to the ozone layer (EU Ecolabel 5a)

EPDLA, Sverige

- Driers in alkyd paints are exempted from classification H410, H412 and H413 up to maximum of 0.05% totally in the final product. In the EU Ecolabelling, driers may be used in all paints and are exempted from classification H301, H317, H373, H412 and H413. We were wondering the reasoning and background for fact that only driers may be used in alkyd paints and that those driers classified as H317 may not be used. We would ask for alignment of these provisions with the EU Ecolabelling criteria.
- Anti-skinning agents are exempted from classification H412 and H413 up to maximum of 0.04% totally in the final product. In the EU Ecolabelling anti-skinning agents are exempted from classification H412, H413 and H317 up to a maximum amount of 0.4% totally in the final product. We were wondering the reasoning and background for such different in the amount and the fact that anti-skinning agents

classified as H317 may not be used. We would ask for alignment of these provisions with the EU Ecolabelling criteria.

- Table 7 - H411: We would like to bring to your attention the current on-going activities at EU level from EPDLA in relation to the Commission Decision EU 312/2014 EU Ecolabel criteria for indoor and outdoor paints and varnishes. As a result of the REACH registration, Adipic acid dihydrazide (ADH, CAS 1071-93-8) has been very recently classified as “toxic to aquatic life with long lasting effects (H411)”, according to the CLP regulation (EC) No1272/2008. This would imply that without an explicit derogation under the EU Ecolabelling criteria, paints containing this substance will no longer qualify for an Ecolabelling. However in order to achieve durability in paints and varnishes the use of ADH is essential. This substance not only acts as an adhesion promoter but also acts as a crosslinker upon drying of the coated substrate; it is incorporated in the paint film in an irreversible way and is not present anymore in the free form. In this sense it can be considered a monomer, albeit in the form of a second stage polymerization.
- Without the use of ADH, the paint will have inferior properties and it will significantly increase the frequency of the need for re-painting, with increasing paint demand over the total life span of the painted article, which ultimately goes against the spirit of the Ecolabelling scheme.
- EPDLA has requested to the EU Commission a derogation allowing the presence of this substance under the EU Ecolabelling framework. We understood that this potential derogation is going to be discussed with the EU Commission and the National Competent Bodies on Ecolabelling at the upcoming EU Ecolabelling Board Meeting in April. We would therefore request to take this information and update into account and include a derogation allowing the use of this substance also in the present draft of the Nordic Ecolabelling criteria.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

The criterion is written in a way that will not allow any amounts of substances with Hstatements H4####, unless mentioned in the exemptions. Substances from suppliers are not always easy to categorize and therefore not easy to assess in comparison with the exemptions. There is no logic in allowing 1% of environmentally hazardous surfactants, but not 0,00001% of a substance with the same classification but with another purpose. A criteria set-up more like in Chemical building products would be fairer. - Surfactants of H400 should also be derogated. (Apparently, this is also discussed for EU Ecolabel)

- Monomers should be derogated.

- Sodium nitrite should be derogated also for H400. Further comments, se under O9 above.

Sveff, Sverige

Undantagen för ämnen som klassas som miljöfarliga är inte konsekventa och blir svåra att utläsa och följa. Det är märkligt formulerat att man tillåter t.ex. miljöfarliga tensider i högre halter (1 %) än andra ämnen med samma klassificering. Undantaget bör utökas till H400 för tensider. Ett generellt undantag behövs även för monomerer. Vi anser att man bör välja samma krav som i kriterierna för kemiska byggprodukter.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Detta kriterie kommer att skapa enorma problem framöver då betydligt fler ämnen som tidigare varit oklassade för miljön nu får klassificering som miljöfarliga. De föreslagna grupperna av undantagna ämnen som listas är redan otillräckliga och med

fler ändrade klassificeringar kommer problemen att öka. EUs undantagslista baseras på ett underlag som togs fram innan nya klassificeringar enligt CLP var kända och EU har redan uppvaktats exempelvis av bindemedelsleverantörer om en utökning av undantagen. EU-listan är dessutom baserad på att ämnen i halter <0,01% inte behöver undantag.

Andelen ämnen som blir klassade som miljöfarliga ökar i takt med att fullständiga ekotoxikologiska studier utförs. Med de föreslagna kriterierna utesluter man ämnen från råvaruleverantörer där fullständiga studier gjorts medan ämnen där motsvarande studier ännu inte är gjorda fortsatt kan användas. Det är ett rättvisare system att titta på totalhalten av miljöfarliga ämnen som i kriterierna för kemiska byggprodukter. Svanen har tagit bort några undantagna grupper som finns på EUs lista. Jämfört med övriga undantagna grupper finns det inga argument för att just dessa grupper inte skulle tillåtas i Svanenmärkta färger. Ämnen för att förhindra ärgbildning (klassning H412, H413) används i vissa färger för att förhindra grön missfärgning från mässing/koppar och har alltså inte med rostskyddsfärger att göra. Utan denna tillsats krävs ommålning med kortare intervall. Ämnen för optisk reflexion (klassade H413) ger ökad ljusspridning vilket gör att målade rum upplevs ljusare och kräver mindre belysning (=energibesparing).

Många bindemedel innehåller ämnet adipohydrazid (ADH) i låga halter. Detta har nyligen omklassats till H411 och behöver läggas till i undantagslistan eftersom det inte går att undvara i dessa bindemedel.

De undantagna klassificeringarna i respektive grupp verkar inte konsekventa. För torkmedel anges H410, H412 och H413. Ska H410 vara med? För ytaktiva ämnen tillåts kroniskt toxiska ämnen, borde då inte akut toxiska ämnen också tillåtas? För neutraliserande ämnen verkar H412 saknas.

Ett mer generellt undantag av miljöklassade ämnen motsvarande det som gäller för Kemiska byggprodukter där man istället begränsar totalhalten enligt en beräkningsformel hade varit ett bättre alternativ.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Dette kriterie kan komme til at skabe problemer fremover, da mange flere stoffer end tidligere forventes at blive klassificeret for miljøfare i takt med, at de i REACH gennemgår fuldstændige økotoksikologiske studier. De foreslåede undtagelser er allerede utilstrækkelige og med flere ændrede klassificeringer i udsigt, vil problemerne kunne blive større.

Vores forslag til at rette op på dette er også her at skelne til Svanekriterierne for Kemiske Byggevarer, hvor man ser på totalindholdet af miljøfarlige stoffer.

Dow Coating Materials, (Danmark)

Anti-skinning agents are exempted from classification H412 and H413 up to maximum of 0.04% totally in the final product. In the EU Ecolabelling anti-skinning agents are exempted from classification H412, H413 and H317 up to a maximum amount of 0.4% totally in the final product. We propose for alignment of these provisions with the EU Ecolabelling criteria.

Tikkurila Oyj, Finland

Derogated classifications for surfactants: H411 (R51/53), H412 (R52/53), H413 (R53)
– It is illogical that the acute tox H400 classified surfactants are forbidden when the

chronic classified (H411, H412, H413) are derogated in certain concentrations. The H400 should be included into the list.

Akzo Nobel Coatings AS, Norge

Det ville være bedre å bruke den same generelle begrensningen av miljøfarlige stoffer som i kriteriene for "Kjemiske byggprodukter" I stedet for å utelukke spesifikke grupper. Mange stoffer får i forbindelse med REACH/CLP endret klassifisering og bliver nå klassifisert som miljøfarlige. Det innebærer at ytterligere utelatte grupper må legges til i etterkant, noe som er administrativt tungvint for både produsenter og Svanen. Råvareleverandørene har allerede bedt EU Ecolabel om ytterligere unntak for stoffer som har fått endret klassifisering.

012 Restrictions to classification of the final product (EU Ecolabel 5a)

Sveff, Sverige

Svanens nya kemikaliepolicy som är under framtagande bör beaktas. En hänvisning till den bör införas gällande klassificering H412.

Finnish Safety and Chemicals Agency (Tukes), Finland

Specific comments

O12 line 3: the word "or" is missing . The sentence should read: "The final products shall be classified and labelled as being toxic for reproduction or hazardous to the environment..."

O12 Table 8 "Specific target organ toxicity (STOT) with single and repeated exposure". Should there be "or" instead of "and"?

O12 Table 8 Airway or skin sensitizing. Change the word airway to respiratory

Miljødirektoratet, Norge

Et unntak fra det generelle kravet til klassifisering av sluttproduktet er gitt for in can konserveringsmidler som medfører særlige merkekrav for allerede sensibiliserte personer for det ferdige produktet.

Kravet slik dette er utdypet på side 30 i bakgrunnsdokumentet er noe uklart: "Kriteriedokumentet undantar konserveringsmedel för burkförpackade produkter som exempelvis isotiazolinoner, som klassificeras med H317 eller kräver varningstexten "Innehåller xxx,kan orsaka en allergisk reaktion", eftersom dessa ämnen anses nödvändiga konserveringsmedel för denna typ av produkt". Det bør vel her presiseres at unntaket kun gjelder konserveringsmidler som er til stede i en slik konsentrasjon at særlige merkekrav for allerede sensibiliserte personer er påkrevet. Forslag til modifisering av tekst: "... som klassifiseres med H317 og medfører at produktet må merkes med "Inneholder..."

Det ser ut til å være et manglende samsvar mellom endepunkter nevnt i innledende tekst i kravstillingen, endepunkter nevnt i bakgrunnen til kravet og den klassifiseringen som er gitt i tabell 8.

Svensk og engelsk innledende tekst er heller ikke helt i tråd med hverandre.

013 Other substances excluded from use (EU Ecolabel 5b)

Miljøstyrelsen, Danmark

Svanens Hormonforstyrrende stoffer, krav 13:

Ingen specifikke kommentarer.

Når EU kriterier for hormonforstyrrende stoffer forhåbentlig engang er vedtaget, vil det være relevant at revidere Svanens krav vedr. hormonforstyrrende stoffer i de forskellige kriteriedokumenterne.

014 Preservatives (EU Ecolabel 5c i-iv, appendix 1)

Dep. dermatol-allergology, Gentofte hospital, (Danmark)

Methylisothiazolinone will be permitted in 100ppm. Many people have problems with methylisothiazolinone evaporating from paints, causing systemic eczema and respiratory problems. this is also seen in children. an eco labeled product should not contain methylisothiazolinone due to the magnitude of the problem an severity. There are other ways to preserve paint

EPDLA, Sverige

In relation to the maximum permitted levels for preservatives, we were wondering what is the background for setting specific separated limits for isothiazolinones. In addition, we have noticed these are lower than the level permitted under the EU Ecolabelling criteria. EPDLA together with other relevant stakeholder have been actively contributing during the development of the EU criteria, and provided technical reasoning for levels permitted in the final formulation. We would therefore request to align the maximum permitted levels with the ones allowed under the EU Ecolabelling scheme.

Institutet för miljömedicin (IMM), Sverige

Bakgrund

Institutet för miljömedicin (IMM) har fått Nordisk miljömärknings "förslag till reviderade kriterier för Svanenmärkning av inomhusfärg och –lack" för synpunkter. IMM är ett nationellt miljömedicinskt expertorgan, och samtidigt en utbildnings- och forskningsinstitution vid Karolinska Institutet. IMMs kompetensområde är hälsoeffekter av miljöfaktorer, epidemiologi, toxikologi och hälsoriskbedömning. Vi vill ge följande synpunkter på förslaget. Våra kommentarer begränsar sig till området allergisk med konserveringsmedel.

Synpunkter

Vi delar uppfattningen som framförs om att användningen av konserveringsmedel och särskilt isothiazolinoner är mycket problematisk, och att det finns behov av skärpta krav för att skydda människors hälsa på grund av den stora allergirisen. Vi menar att de tillåtna halterna vid Svanenmärkning måste sänkas och att kraven på information om innehåll av konserveringsmedel måste skärpas. Majoriteten av målarfärgerna på marknaden innehåller redan lägre halter av isothiazolinoner än de föreslagna koncentrationsgränserna för Svanenmärkning (Schwensen et al. 2015). Det är välkänt att rådande halter av isothiazolinoner i målarfärger orsakar allergi och hudsjukdom hos både målare och konsumenter. Därmed innebär det nya förslaget till Svanenmärkning av målarfärg ingen minskad risk för allergi orsakad av konserveringsmedel i målarfärg.

Vi föreslår följande:

Koncentrationsgräns för isothiazolinoner: En betydande sänkning av koncentrationsgränsen för Svanenmärkning för den totala mängden isothiazolinoner och för respektive isothiazolinon. Koncentrationsgränsen bör inte överskrida vad som är vanligt förekommande i produkter på marknaden. Uppmätta halter i målarfärg kan tjäna som vägledning (Schwensen et al 2015). Orsak: Halter i produkter på marknaden idag är inte säkra ur allergisynpunkt.

Information på förpackningar: Alla konserveringsmedel måste anges på förpackningen oavsett halt med enhetlig och vedertagen terminologi. Orsak: Detta är nödvändigt för att den som vet att den är allergisk mot ett konserveringsmedel ska kunna undvika kontakt. Kosmetikaförordningen och förordningen om tvätt- och rengöringsmedel föreskriver att alla konserveringsmedel oavsett halt måste anges på förpackningen enligt INCI.

Säkerhetsdatablad: Alla konserveringsmedel måste anges i säkerhetsdatablad oavsett halt. I det fall harmoniserad klassificering saknas måste självklassificering (notifiering) göras seriöst och ta hänsyn till vetenskaplig publicerad kunskap om allergi mot ämnet. Orsak: Koncentrationsgränserna för H317 enligt harmoniserad klassificering av konserveringsmedel är i allmänhet allt för höga för att skydda mot sensibilisering.

CAS-nummer: Det måste klargöras i kriterierna att det finns tre olika CAS-nummer för MIT, CMIT, CMIT/MIT (3:1) och att CAS-nummer och substansnamn måste användas korrekt. CAS-nummer bör även inkluderas i samtliga tabeller som beskriver kemiska ämnen för att öka tydligheten. Orsak: Idag används CAS-numren och substansnamnen ofta felaktigt och vilseledande (Schwensen et al. 2015, Produktregistret).

En vetenskaplig publikation bifogas separat till stöd för våra synpunkter: Schwensen JF, Lundov MD, Bossi R, Banerjee P, Gimenez-Arnau E, Lepoittevin JP, Lidén C, Uter W, Yazar K, White IR, Johansen JD. Methylisothiazolinone and benzisothiazolinone are widely used in paint: a multicentre study of paints from five European countries. *Contact Dermatitis* 2015;72(3):127-38, och Supplemental Table S1.

Professor Carola Lidén och med. dr. Kerem Yazar har medverkat vid framtagande av detta remissvar.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

The total amount of isothiazolinones at 0,0400% is a high-risk level. There is a real risk for rotting in paints, which will require withdrawal of batches from the market for destruction. The consequences of this are waste of resources, annoyance and lower confidence in ecolabelled products.

- The levels are lower than the levels in the EU Ecolabel criteria, and will most likely make it necessary to add other biocides (zinc pyrithione and N-(3-aminopropyl)-N-dodecylpropane-1,3-diamine) to the products. The allowed additions are substances that we have actively been trying to avoid for environmental reasons.

- The total level of in-can: 0,0600% is also too low.
- Suggestion: Raise total amount of isothiazolinones to 0,0500%, same level as EU Ecolabel. Also, remove or raise the limit of 0,06% for in-can preservatives in total.

Sveff, Sverige

Vi anser inte att Svanen ska skärpa kraven på konserveringsmedel mer än vad som är gjort i EU-blommans kriterier. De nivåer som beslutades i EU-blommans kriterier är svåra nog att uppnå och vi ser en stor risk i att tillåtna halter för konserveringsmedel nu är så låga att produkterna riskerar att förstöras redan i burken. EU-blommans totalhalt biocider i färdigbruten färg är en väsentlig begränsning jämfört med tidigare kriterier och kommer att innebära en minskad nivå även för isothiazolinoner. Ytterligare begränsningar är inte möjliga. Vi vill framföra att det är absolut nödvändigt att vattenbaserade färger tillåts konserveras tillräckligt, annars blir produkterna obrukbara. Vi anser att tillåten halt för total mängd isothiazolinon måste höjas till 0,05 %. Detsamma gäller för tillåten halt BIT som också bör höjas till 0,05 % för att kunna vara användbar och för att kunna hålla nere halten av MIT.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Tabell 9a/Preservatives in colourants.

Halten konserveringsmedel för brytpastor är halverad jämfört med EUs kriterier, från 0,2% till 0,1%. Detta är fullständigt orimligt eftersom brytpastor kräver extremt bra konservering med både baktericider och fungicider för att undvika att de angrips av mikroorganismer i brytmaskinerna.

De biocider som tillsätts ska skydda pastan under tillverkningsprocessen, under lagerhållning och framförallt när de står i brytmaskinen. Brytpastor förs manuellt över till kanistrar i brytmaskinerna. Där står de i en delvis öppen miljö och för de pastor som används sällan kan de bli stående upp till 2 år. De utsätts här för ett mycket större infektionstryck än vad som gäller för färg i burk och förutom bakterier är mögelsporer en vanlig infektionskälla.

För att säkerställa ett fullgott skydd för pastorna i brytmaskinerna krävs en kombination av ett flertal baktericider och fungicider med effekt mot ett brett spektrum av mikroorganismer och man når då totalhalter över Svanens föreslagna gräns på 0,1%. Redan EUs gräns på 0,2% är lågt satt och kräver omfattande utvärdering av olika biocidkombinationer för att kunna nås. En ytterligare sänkning är inte möjlig för moderna, VOC-fria pastor.

Infektion i en brytpasta får mycket stora konsekvenser. En infekterad brytpasta i en brytmaskin leder till kontaminering av mycket stora mängder bruten färg. Ofta har infektionen också hunnit spridas till övriga pastor i maskinen vilket ytterligare ökar konsekvensen. Förutom de hälsoproblem som kontaminerad färg kan ge upphov till får det även ekonomiska konsekvenser när stora mängder färg måste destrueras. Ur miljösynpunkt är det också ett stort problem när färgen inte kan användas som avsett utan måste gå till destruktion.

Just för brytpastor är det mycket viktig att olika kriterier både på Nordisk och EU-nivå är harmoniserade eftersom samma brytpasta måste kunna användas i inom- och utomhusfärger med både Svanen- och EU Ecolabelmärkning. Butikerna kan inte ha

olika brytmaskiner för varje kriteriedokument. EU Ecolabel styr med sina specifika gränser för olika biocider vilka kombinationer som kan användas och detta är inte förenligt med Svanens föreslagna totalhalt. Svanens utomhuskriterier har inga specifika begränsningar på brytpastan utan tittar på totalhalter i den brutna färgen vilket borde vara det väsentliga även för inomhusfärg. EU Ecolabel tillämpar en totalhalt biocid i färdigbruten inomhusfärg på 0,06%, vilket är en avsevärd begränsning jämfört med tidigare kriterier. EU Ecolabels gräns på 0,2% biocid i brytpasta och 0,06% biocid i den färdiga färgen bör vara tillräckligt även för Svanen.

Tabell 9a/In-can preservatives totally

Vad gäller gränsen på 0,06% för in-can är det otydligt om detta gäller basfärg eller färdigbruten färg.

Tabell 9b

Totalhalten isotiazolinoner är sänkt jämfört med EU Ecolabels kriterier från 0,05 till 0,04%. Redan dagens gräns på 0,05% är svår att upprätthålla i vissa färgprodukter. Beroende på råvarusammansättning och förekomsten av andra ämnen som kan hjälpa till att motverka mikroorganismer, såsom monomerer och lösningsmedel, varierar behovet av konserveringsmedel för olika färgtyper.

De konserveringsmedel som finns tillgängliga för in-can konservering om man vill undvika formaldehyd i färgen är isotiazolinoner. Det är också dessa ämnen som används av bindemedelstillverkare (och för andra vattenburna råvaror) för att förhindra tillväxt av mikroorganismer under transport och lagring. När isotiazolinoner utövar verkan mot mikroorganismer sker samtidigt en nedbrytning av isotiazolinonerna. Isothiazolinoner är generellt känsliga både för pH och temperatur och ytterligare nedbrytning av isotiazolinoner från råvarorna kan därför ske under färgtillverkningsprocessen. Färgtillverkare kan därför inte förlita sig på att de isotiazolinoner som kommer från bindemedel och andra råvaror finns kvar i den tillverkade färgen utan måste själva tillsätta en viss mängd för att säkerställa en tillräcklig halt för skydd av slutprodukten. Det får som konsekvens att den teoretiska halten av isotiazolinoner om man summerar bidrag från bindemedel och andra råvaror med tillsats under färgtillverkning är högre än den verkliga halten pga att viss nedbrytning skett. För att få tillräckligt skydd mot mikroorganismer i alla färgtyper är en teoretisk totalhalt av 0,05% isotiazolinoner nödvändig.

Ett försämrat skydd mot mikroorganismer leder till att en större andel produkter kommer att behöva destrueras pga kontaminering innan de når kunden. Tillsätta isotiazolinoner ska även skydda mot tillväxt av mikroorganismer i förpackningen efter det att kunden har öppnat den och börjat använda produkten. Ett försämrat skydd kommer att innebära att färg som finns kvar i förpackningen inte håller för lagring, vilket innebär att en större andel av den sålda färgen inte kan användas och detta är inte önskvärt ur ett miljömässigt helhetsperspektiv.

När BIT kombineras med MIT får man en synergistisk effekt som innebär att totalhalten isotiazolinoner kan hållas lägre. Om det ska vara möjligt för färgtillverkare att undvika att själva aktivt tillsätta MIT kan man inte samtidigt ytterligare begränsa tillåten halt BIT och därmed totalhalt isotiazolinoner. För att kunna hålla nere halten

MIT måste det vara tillåtet att använda upp till 0,05% BIT. Risken är annars avsevärd att man tvingar fram en ökad användning av MIT.

Det ska också påpekas att användning av isotiazolinoner i otillräcklig halt riskerar att selektera fram mikroorganismer som är toleranta mot ämnena, vilket kan få mycket allvarliga konsekvenser i en färgfabrik. I synnerhet om man inte tillsätter MIT är det nödvändigt att man kan tillsätta tillräcklig halt BIT för att undvika toleransutveckling.

Det framgår inte tydligt om begränsningen av specifika konserveringsmedel gäller i basfärg eller färg med tillsats av brytpasta. Om även isotiazolinoner från brytpastor ska räknas in blir konsekvenserna av den föreslagna gränsen på 0,04% ännu värre.

EU Ecolabels gräns på 0,06% totalhalt biocid i färdigbruten inomhusfärg är en avsevärd begränsning jämfört med tidigare kriterier och kommer att driva både isotiazolinoner och andra konserveringsmedel mot generellt lägre nivåer. Ytterligare specifik begränsning av totalhalt isotiazolinoner och BIT jämfört med EU Ecolabel är inte rimligt.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Tabel 9a Preservatives in colourants/tinting pastes dispensed from tinting machines:

Gränsen för konserveringsmidler i tonepastaer er halveret i forhold til Blomstkriterierne. Det er risikabelt, da tonepastaer kræver ekstrem god konservering med både konserveringsmidler, der er virksomme over for skimmelsvamp og bakterier for at undgå råd i tonemaskinerne. Konserveringsmidlerne, der tilsættes, skal beskytte tonepastaer under fremstillingen, på lager og under opholdet i selve toningsmaskinerne. De tonepastaer, der anvendes mindst af, kan risikere et ophold i tonemaskinerne op til 2 år, hvor de er mere udsatte end malinger i lukkede emballager.

Selv EU kriterierne med en grænse på 0,2% er udfordret her, mens nærværende forslag bliver vanskelig at opfylde for de moderne VOC-frie tonepastaer. Som konsekvens opfordrer vi til, at Svanekriterierne adopterer Blomstkriteriernes grænse på 0,2% for tonepastaer.

Tabel 9b:

Totalindholdet af isothiazolinoner er foreslået nedsat fra 0.05% w/w til 0.04% w/w.

Afhængig af råvaresammensætning og mængden af andre stoffer, såsom monomerer og opløsningsmidler, der kan være med til at modvirke mikroorganismer, varierer behovet for konserveringsmidler. Men det er vigtigt at vide, at i dag, hvor formaldehyddonorer er uønskede, er man afhængig af isothiazolinonerne som in can konservering. Der er også de konserveringsmidler, der anvendes af bindemiddelleverandører (og andre leverandører af vandige råvarer) for at sikre, at bindemidlerne ikke angribes af mikroorganismer under transport og opbevaring.

Når isothiazolinoner virker mod mikroorganismene sker der samtidig en nedbrydning af konserveringsmidlet. Da isothiazolinoner endvidere generelt er følsomme over for

f.eks. pH, temperatur, vil en yderligere nedbrydning af isothiazolinoner fra råvarerne ske under selve fremstillingen af maling. Malingsproducenterne kan derfor ikke altid forlade sig på, at den fulde mængde isothiazolinoner fra bindemidler og andre råvarer er tilbage i færdige maling, men må selv tilføje ekstra for at sikre et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau for det endelige produkt.

Det har som konsekvens, at det teoretiske indhold af isothiazolinoner (der omfatter bidrag fra bindemidler og andre vandige råvarer samt den mængde konservering tilsat under fremstillingen) er større end det faktiske indhold på grund af den løbende nedbrydning.

For at få tilstrækkelig beskyttelse mod mikroorganismer i alle typer af maling er en teoretisk totale indhold af 0,05% isothiazolinoner nødvendigt.

Vi foreslå derfor, at grænsen for den totale mængde af isothiazolinoner hæves til 0,05% w/w.

Videre har vi konstateret, at man ønsker at sænke grænsen for mængden af 2-methyl-2H-isothiazol-3-one (MIT) i forhold til grænsen fastsat i Blomstkriterierne. Den er forslået til 0,01% w/w, hvilket er en grænse, vi støtter.

Reduktion af MIT er fokusområde for malingsproducenterne og de bliver de i stigende grad bedre til at reducere mængden af MIT på sigt endog til ret minimale mængder. Men hvis det skal være muligt i øjeblikket, kan man ikke samtidig yderligere begrænse den tilladte mængde 1,2-Benzisothiazol-2(2H)-one (BIT).

Vi foreslå derfor, at max. grænsen for BIT hæves til : 0,05% w/w.

Det fremgår ikke helt klart af kriteriet om begrænsningerne til de specifikke konserveringsmidler/totalindhold af isothiazolinoner gælder basefarverne og standardmalinger - eller om det også gælder malinger inkl. tonepasta. Hvis isothiazolinonerne fra tonepastaerne skal regnes med i det tilladte totalindhold af isothiazolinoner, er konsekvensen af den foreslåede grænse på 0,04% endnu værre.

Dow Coating Materials, (Danmark)

We have noticed limits for isothiazolinones are lower than the level permitted under the EU Ecolabelling criteria. We propose to be aligned with the EU Ecolabelling.

Københavns Kommune, Danmark

Kravene til Isotiazolinoner er korrekt og relevant. Hvis muligt bør de skærpes i fremtidige revisioner.

Miljøstyrelsen, Danmark

Isotiazolinoner, krav 14:

Fint, at grænsen er lavere end EU's miljømærkekrav for indendørs maling (200 ppm), men stadig meget langt fra den grænse, der er relevant fx i forhold til den anbefalede grænse for indhold for rinse-off kosmetik, som er 15 ppm.

- Den europæiske branche anbefaler deklaration af MI i maling uden nedre grænse, og den danske branche siger, at 80% af al maling allerede indeholder under 100 ppm.
- Producenternes selvklassificerer fra 0,1% stoffet (og deklarerer derfor fra 100 ppm – særlig deklarationspligt under CLP for allergistoffer under CLP).
- Harmoniseret klassificering kommer til diskussion i 2015. Formentlig kan en grænse på 100 ppm for klassificering blive udfaldet, det vil betyde deklaration af MI fra 10 ppm.
- Ifølge kriterierne punkt 012, tabel 8 vil MI ikke blive tilladt fra 1/10 af klassificeringsgrænsen. Derfor kunne det være et godt signal at foreslå 15 ppm ligesom for MCI: MI (og anbefalet af SCCS) allerede nu for Svanen

Astma-Allergi Danmark, Danmark

Astma-Allergi Danmark finder de foreslåede grænseværdier for indholdet af isothiazolinoner meget høje. I lyset af den epidemi af allergiske tilfælde overfor methylisothiazolinone, ser vi helst, at brugen af disse allergener forbydes eller begrænses hårdere end forslaget lyder. Ifølge den nyligt publicerede artikel "Methylisothiazolinone and benzisothiazolinone are widely used in paint: a multicentre study of paints from five European countries" af Schwensen et al. vil de foreslåede grænseværdier ikke være begrænsende for størstedelen de malinger, der findes på markedet i dag. Såfremt det ønskes at tillade små mængder af disse konserveringsmidler fra råvarer i malingen (f.eks. tonere), burde mængderne være mere begrænsede, da de foreslåede niveauer svarer til de mængder, der i dag anvendes til at konservere det endelige malingsprodukt.

Tikkurila Oyj, Finland

Applying total amount of isothiazolinones limit 400 ppm as suggested in the draft criteria is risky when at the same time we are trying to lower the level of monomers. If the bacteria can grow and spoil the paint, it can cause many adverse effects – withdrawal of the products from the customers / shops, lost resources and lost customers trust to eco labeled products – and the bacterial residues may even cause irritation or other health hazard to the user. As there is not many other biocides available, our opinion is that the concentration limit for total amount of isothiazolinones 500 ppm – as in EU eco label – should be applied.

Finnish Safety and Chemicals Agency (Tukes), Finland

a) Only preservatives authorized by Directive 98/8/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EU) No 528/2012 can be used.
At this moment only one preservative (IPBC) is approved for PT6, "Preservatives for products during storage" and one (tebuconazole) for PT7, "Film preservatives".
We propose that you add to O14 a) same text which EU Ecolabel has: Preservatives for which a dossier has been submitted for evaluation pending a decision on authorisation or non-inclusion may be used in the interim period up until the adoption of the Decision.

Akzo Nobel Coatings AS, Norge

I tabell 9a begrenses innholdet av konserveringsmidler i brekkfarger til 0,1% men EU Ecolabel har 0,2%. Det er ingen grunn til at Svanen skal ha en annen grense enn EU Ecolabel. Det er innholdet av konserveringsmidler i det ferdige produktet som er vesentlig, og produsentene bør selv få styre hvor mye som finnes i hhv. bassen og i brekkfargen. Brekkfargen bliver utsatt for et mye større infeksjonsrisiko enn ferdig emballert maling og krever derfor større beskyttelse mot både bakterier og mugg.

Svanen foreslår et lavere totalinnhold av isotiazolinoner og et lavere innhold BIT enn EU Ecolabel. Dette kan ikke kombineres med Svanens ønske om å begrense konsentrasjonen av MIT. MIT og BIT har en synergistisk effekt. Dersom malingsprodusentene skal ha mulighet til ikke å tilsette MIT selv, så må man tillate et høyere nivå av BIT og total innhold av isotiazolinoner. Svanen bør ha samme grense som EU Ecolabel.

Jotun, Norge

O14 Konserveringsmedel (EU Ecolabel 5c i-iv, tillegg 1)

Tabell 9a Konstruktionsgränser för konserveringsmedel

Typ av konserveringsmedel	Konstruktionsgränser
Konserveringsmedel för utrymmen med hög luftfuktighet*	0,10 viktprocent
Konserveringsmedel i brytfärger/ brytpastor från färgbrytningsmaskiner	0,10 viktprocent
Konserveringsmedel för burkförpackade produkter totalt (färger, lacker, basfärger etc.)	0,060 viktprocent

*Utrymmen med hög luftfuktighet beskrivs här som kök, badrum och andra våtutrymmen.

Tabell 9b Särskilda restriktioner för isotiazolinon, zinkpyrition och N-(3-aminopropyl)-N-dodecylpropan-1,3-diamin

Konserveringsmedel	Konstruktionsgränser
Totala mängder av isotiazolinoner	0,0400 viktprocent
2-metyl-2H-isotiazol-3-on	0,0100 viktprocent
1,2-benzisotiazol-2(2H)-on	0,0400 viktprocent
2-oktyl-2H-isotiazol-3-on	0,0400 viktprocent
5-klor-2-metyl-4-isotiazolin-3-on/2-metyl-4-isotiazolin-3-on	0,0015 viktprocent
Zinkpyrition	0,0500 viktprocent
N-(3-aminopropyl)-N-dodecylpropan-1,3-diamin	0,0500 viktprocent

Observera att 2,2'-ditiobis(N-metyl)bensamid (DTBMA) ska ingå i den totala mängden isotiazolinoner.

Er vel egentlig greit. Verdt å merke seg at de tar Dtbma inn i isothiazolinone kvoten. Litt rart at de har maks mengde isothiazolinone sammenlagt 400 ppm og så er total mengde dtbma 500, det henger ikke helt sammen. Vi bør også merke oss at zpt står på listen nå med 500 ppm.

In can total på 600 er nytt, men burde gå greit.

Miljødirektoratet, Norge

Under punkt O14 angis det at kun konserveringsmidler som er godkjente i hht Europaparlamentets og rådets direktiv 98/8/EF og forordning (EU) nr. 528/2012 kan benyttes.

Dette er ikke helt i tråd med regelverkets krav. I tillegg til konserveringsmidler som allerede er godkjente for aktuelle produkttyper (i dette tilfellet PT6 og/eller PT7) vil konserveringsmidler som er til vurdering for godkjenning i disse produkttypene være tillatt benyttet. Biocidforordningen (EU 528/2012) erstatter biociddirektivet (98/8/EF), og det er derfor tilstrekkelig å vise til kun forordningen.

Vi foreslår at teksten omformuleres til: "Kun konserveringsmidler som er godkjente eller tillatte for aktuelle produkttyper i hht forordning (EU) nr. 528/2012 kan benyttes". En tilsvarende endring må gjøres i engelsk tekst. Vi registrere her at begrepet "authorised" benyttes, og ikke det i denne sammenheng mer korrekte begrepet "approved".

Generelt finner vi det noe uheldig at det gjøres unntak fra de generelle kravene til Svanemerkede produkter for potente allergifremkallende stoffer, som isotiazolinonene. Disse stoffene kan i hht kapittel O12 kun inngå i Svanemerkede produkter i konsentrasjoner som trigger særlige merkekrav for allerede sensibiliserte personer, men ikke i konsentrasjoner som innebærer merking av produktene med H317.

Vi har forståelse for at unntaket skyldes det faktum at stoffene bedømmes som nødvendig i produktene, men er likevel noe bekymret for at dette kan undergrave noe av tilliten til Svanemerket.

Den generelle mengdebegrensningen for konserveringsmidler tillatt i produkter er satt til hhv 0,10 eller 0,06 % (tabell 9A). Samtidig skal kravet i O12 være oppfylt; at konsentrasjonen av konserveringsmidler ikke er så høy at produktene klassifiseres for enkelte nærmere spesifiserte endepunkter (jfr. tabell 8). Vi vil foreslå at det henvises til de generelle kravene gitt i O12 under tabell 9A (da spesifikke konsentrasjonsgrenser som er lavere enn de spesifiserte generelle grensene kan være satt - uten at de aktuelle stoffene er fanget opp i tabell 9b).

Flere av isotiazolinonene har per i dag en harmonisert klassifisering (CMIT/MIT, OIT og BIT med SCL for hudsensibilisering på hhv 15 ppm, 500 ppm og 500 ppm). Vi registrerer at det i kriteriedokumentet opereres med grenser som er litt strengere enn dette for BIT og OIT, mens grenseverdien er beholdt for CMIT/MIT. I forbindelse med evaluering av flere isotiazolinoner i stoffevalueringsprogrammet under Biocidforordningen (CMIT/MIT, MIT, OIT, BIT, DCOIT), vil det ved behov bli sendt inn forslag til ny/oppdatert harmonisert klassifisering på basis av kriteriene i CLP -eller et slikt forslag er allerede sendt inn. Som konsekvens av dette vil det kunne bli aktuelt å endre kravene til Svanemerkete produkter.

I tillegg til de nevnte isotiazolinonforbindelsene, vil 4,5-diklor-2-oktyl-2H-isotiazol-3-on (DCOIT, CAS.nr: 64359-81-5) kunne være aktuell brukt i rom med høy luftfuktighet. Stoffet er under vurdering som konserveringsmiddel for overflatefilm (PT7), men er ikke tillatt benyttet som in can konserveringsmiddel. Også dette stoffet

er en høypotent allergen, og en spesifikk konsentrasjonsgrense på 10 ppp (0,001%) er foreslått (se risikovurderingsrapport utarbeidet av Norge; AR for DCOIT). Et harmonisert klassifisering finnes ikke per i dag for dette stoffet, men et klassifiseringsforslag er under utarbeidelse.

Bruken av MIT (erstatning for det høypotente allergifremkallende konserveringsmiddelet CMIT/MIT (3:1)) er omfattende, og forekomsten av kontaktallergi raskt økende. Et klassifiseringsforslag har blitt sendt inn for dette stoffet, men forslaget har ikke ennå blitt sendt ut på offentlig høring (Skin Sens 1A, H317 og SCL = 0.06%, se <http://echa.europa.eu/registry-of-submitted-harmonised-classification-and-labelling-intentions/-/substance-rev/4909/term>). Med utgangspunkt i den pågående debatten om MIT, forventes en diskusjon rundt denne foreslåtte grenseverdien. Vi viser i den sammenheng til opinionen om MIT som ble publisert av The Scientific Committee for Consumer Safety (SCCS) i desember 2013, der det ble anbefalt å sette en grense for MIT på 15 ppm for kosmetiske produkter som vaskes av (rinse-off products) og et fullstendig forbud av MIT i kosmetiske produkter som forblir på huden (leave-on products). Vitenskapskomiteen mente at den gjeldende grensen på 100 ppm ikke ga tilstrekkelig beskyttelse for brukeren (SCCS (2013): Scientific Committee on Consumer Safety. Opinion on Methylisothiazolinone (P94) Submission II (Sensitisation only). Adopted 12 December 2013. SCCS/1521/13).

Enhetlige kjemiske navn og kortformer bør benyttes gjennom hele dokumentet og CAS-nummer introduseres; vi noterer for eksempel at MIT i et og samme kapittel (O14) omtales med de kjemiske navnene 2-metyl-2H-isotiazol-3-on, 2-metyl-4-isotiazolin-3-on og metylisotiazolinon, dels med kortformene MIT og MI. Konserveringsmiddelet 5-klor-2-metyl-4-isotiazolin-3-on/2-metyl-4-isotiazolin-3-on (=5-klor-2-metyl-4-isotiazolin-3-on/2-metyl-2H -isotiazol-3-one, CMIT/MIT) er videre referert i tabell 9b uten å ta med forholdstallet mellom de to inngående forbindelsene (3:1) eller CAS.nr (55965-84-9) og blir dermed noe upresist. Det kjemiske navnet til BIT slik dette er oppgitt ser ikke ut til å være helt korrekt (korrekt navn: 1,2-benzisotiazol-3(2H)-on)

Det vises for øvrig i teksten til at det finnes "særskilte grenseverdier" for MIT, BIT og OIT. Her bør vel for ordens skyld også CMIT/MIT nevnes.

Norges Astma-Allergiforbund, Norge

Norges astma- og allergiforbund (NAAF) ønsker å fremme sitt høringssvar på Miljømerking sine oppdaterte kriteriedokument på innendørs maling og lakk i versjon 3.0. NAAF fremmer sitt innspill på krav O14 som berører helsehensyn som er nærliggende for vår pasientorganisasjon å fokusere på. Det er fremdeles en økning i allergiforekomster for enkelte konserveringsmiddel og NAAF ønsker innskjerpede krav.

Krav O14 – «Preservatives» bør reguleres strengere

I likhet med mengden dokumentasjon som har bidratt til strengere regulering av blandingen av 5-chloro-2-metyl-4-isothiazolin-3-one og 2-Methylisothiazol-3(2H)-one (CMIT:MIT), foreligger det nå også god dokumentasjon på helseskadelige effekter av 2-Methylisothiazol-3(2H)-one (MIT).

Det har nå fremkommet en mengde kasuistikker på beskrevne allergiske reaksjoner mot MIT. EUs vitenskapskomité har poengtert i en oppdatert vurdering (Opinion SCCS/1521/13) at stoffet må omklassifiseres som et sterkt allergen på linje med CMIT:MIT [1]. Dette vil høyst sannsynlig også lede til endringer for bruk av MIT i kosmetikkforordningen [2].

Det applauderes at problemene med MIT fanges opp i de oppdaterte miljøkriteriene med en foreslått grense for MIT. Sett i lys av den oppdaterte dokumentasjonen som nå har tilkommet, bør Miljømerking ta de samlede signalene sterkere og innføre en strengere linje enn 0,010 % for denne spesifikke forbindelsen i de kommende krav for maling.

Det er viktig å opprettholde en bevissthet på at forbrukere og arbeidstagere kommer i kontakt med en lang rekke produkttyper som inneholder MIT. Produkter regulert av kosmetikkforordningen følger de gjeldende maksimale grenseverdiene, men i de fleste andreproduktkategoriene slår merkeplikten (CLP) nærmest utelukkende inn som en ren opplysningsplikt, der mengdene med MIT som inngår kan være langt høyere enn i hygiene-/kosmetikkprodukter.

Det er i folkehelsens interesse at flere produkttyper reguleres strengere slik at befolkningens totale eksponering overfor MIT reduseres. Ideelt burde grensen for MIT i Svanemerkede produkter vært satt til nærmere 0,0015%, i likhet med de allment aksepterte grensene satt for CMIT:MIT, for å forhindre og/eller begrense tilfeller av sensibilisering overfor MIT.

Avsluttende kommentarer og oppsummering

NAAF har tidligere levert inn et hørings svar, datert 15. september 2014, på bygningsplater. Vi begrunnet i dette svaret detaljert for at bruken av MIT bør begrenses ytterligere ettersom MIT ikke utelukkende er å anse som et bundet kontaktallergen. MIT kan emittere og fungere som luftbåren agens. Ut fra høringsammenstillingen fremgår det at Miljømerking har mottatt innspill fra flere parter at en mer restriktiv holdning til MIT er ønsket, noe som også har blitt tatt til følge [3].

For maling som produkt vil problematikken for blant annet MIT i sterkere grad gjelde både ved direkte kontakt med produktet (ved uhell, bevist kontakt eller dårlig HMS-forståelse) og luftbåren kontakt ved emittering. Det er derfor nødvendig for NAAF å oppfordre til å redusere tillatt mengde isothiazolinon(er), herunder spesielt MIT, for å forhindre uønsket helseskade med allergisk sensibilisering til følge. Miljømerking bør imidlertid utvise stor forsiktighet med å fremme helsepåstander i tilknytning til de oppdaterte malingskriteriene. Det er en risiko for at maling som følger de oppdaterte kriteriene kan utløse helsereaksjoner knyttet til direkte og/eller luftbåret utløst kontaktallergi. NAAF håper at derfor kravene til maling kan bli enda mer innskjerpet enn foreslått i høringsutkastet med nivåer som ligner de som er satt for blandingen CMIT:MIT.

Kilder:

- [1] EU Scientific Committee on Consumer Safety (SCCS). Opinion on Methylisothiazolinone (P94) Submission II (Sensitisation only). SCCS/1521/13 Revision of 27 March 2014
http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_145.pdf
- [2] Mattilsynet –
http://www.mattilsynet.no/kosmetikk/forslag_til_endringer_i_kosmetikkforskriften.17333
- [3] <http://www.svanemerket.no/for-bedrifter/sok-om-svanemerket/svanens-krav/byggevarer-oghus/bygningsplater/> Lastet ned fra internett 25.feb.2015 klokken 14.00.

015 Alkylphenoethoxylates (APEOs) surfactants (EU Ecolabel Appendix 4b)

No comments in hearing.

016 Perfluorinated substances and polyperfluorinated alkylated substances (EU Ecolabel Appendix 4c)

Københavns Kommune, Danmark

Krav til PFAS og PFOA o.l. skal fastholdes eller strammes i fremtidige revisioner.

017 Metals and their compounds (EU Ecolabel Appendix 5b)

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

I bakgrundsdocumentet till kriterierna står: ”Bariumsulfat (och andra svårlösliga bariumföreningar) används som fyllmedel i färger och undantas från detta krav eftersom det inte finns så många andra alternativ att tillgå med samma funktion.” Detta står dock inte med i kriteriedokumentet! Det finns ett undantag i O18 för barium i pigment men det behövs ett generellt undantag även i O17 motsvarande det som finns i Svanens kriterier för kemiska byggprodukter. Även i EU Ecolabels kriterier för färg finns motsvarande undantag.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Vi synes, der er noget, der ikke helt stemmer overens i O17 og O18.

O17 accepterer spor af de nævnte metaller på op til 100 ppm forudsat at de stammer fra urenheder. Men hvis det i stedet er en bestanddel, som f.eks. gør sig gældende ved mange uorganiske pigmenter, gælder noget andet (O18)
Samtidigt accepteres Bariumsulfat og Antimon nikkell i et uopløseligt TiO₂ gitter under henvisning til, at stofferne ikke er opløselige.

Denne forvirrende problemstilling kunne løses uden at slække på målsætning ved kriterierne ved

- at benytte en 100 ppm grænse som en generel grænse for alle listede metaller, hvad enten de findes som urenhed eller egentlig bestanddel.
- Og herudover kan defineres et undtagelseskriterium med opløseligheden af Bariumsulfat som reference, således at alle pigmenter med metalindhold undtages, hvis de har en opløselighed, der er lig med eller mindre end opløseligheden af Bariumsulfat.

I tillæg til ovenstående undrer vi os over cobalt, som er anført på listen i O17 (hvilket det ikke er tilfældet i Svane-kriterierne for kemiske byggevarer?). Samtidigt nævnes cobalt ikke i forbindelse med O18! Betyder det, at cobaltholdige pigmenter ikke kan anvendes? Hvis de ikke kan anvendes, hvad er begrundelsen da? De er næppe mere sundheds- eller miljøskadelige end andre metalholdige pigmenter. Eller betyder det, at de kan anvendes uden at skulle opfylde O18? Det bør tydeliggøres og det ville det blive med ovenstående forslag. Det må forventes, at hvis cobalt er acceptabelt som urenhed, er det også acceptabelt i almindelighed, forudsat at der ikke er nogen ændring i eksponeringen, hvilket garanteres med grænsen på 100 ppm.

Eurocolor, (Denmark)

O18 defines all mentioned elements acceptable in indoor paints provided laboratory testing proves their insolubility. This requirement is not sufficient for a thorough analytical control, because “insoluble” in chemical terms is not a definite value. Since the draft already defines acceptance criteria for traces “below 100 ppm”, the provision should explicitly state:

Test results demonstrating that the pigment chromophore is bonded within a crystal lattice and is insoluble (Solubility below 100 ppm). Test method: DIN 53770-1 or equivalent.

O17 accepts traces of the elements listed provided they are originating from impurities. The background document states that any of such elements as a constituent will be prohibited. We would like to emphasize that many inorganic pigments contain those listed elements as constituents. On the other hand Nordic ecolabelling willingly accepts barium sulphate in paints by referring to its insolubility. There is evidently a logical disconnect in the argumentation in paragraph O17 and O18.

This issue could be easily resolved without giving any objectives away by using the “100 ppm limit” as general limit for all listed elements either trace or constituent. Additionally one could define an exemption criteria using the solubility product of barium sulphate as reference. Therefore all pigments with a solubility equal or less than the solubility of barium sulphate should be exempted.

This should - of course - include cobalt pigments because, if cobalt is acceptable as a trace than it is acceptable in general, provided there is no change in consumer exposure which is guaranteed by the 100 ppm limit.

The exemptions should be changed to:

The following metal containing pigments are exempted for use without the need for testing:

Barium sulphate (CAS 7727-43-7)

Antimony nickel within an insoluble TiO₂ lattice (CAS 8007-18-9; P. Y. 53)

Pigments with equal or less solubility will also qualify for this exemption.

We would highly appreciate if our proposals would be taken into consideration for the revision of the Nordic Ecolabelling of indoor paints.

Ministry of the Interior, Finland

To achieve a Nordic Ecolabel indoor paints and varnishes need to fulfill certain environmental requirements. According to the requirement O17 Metals and their compounds (EU Ecolabel Appendix 5b) the following metals or metal compounds must not be present in the product or in its constituent substances:

Cadmium

Lead

Chromium VI

Mercury

Arsenic

Barium

Selenium

Antimony

Cobalt

It is, however, accepted that constituent substances may contain traces of the substances in the form of impurities. Trace amounts of each metal must not exceed 100 ppm (ppm=parts per million, 100 mg/kg, 0.010% w/w) in the raw material. In the final product the maximum is also 100 ppm of each of the listed metals .

The term constituent substance refers to all substances in the product, including additives in the ingredients (such as preservatives and stabilizers) but does not include impurities from primary production. Impurity refers to residues from primary production which maybe found in the finished product at concentrations below 100 ppm (0.0100% w/w, 100 mg/kg), but not substances that have been added to a raw material or the product actively and for a particular purpose, irrespective of quantity.

Impurities of over 1.0% concentration in the primary product are, however, regarded as constituent substances. Substances known to be degradation products of the constituent substances are also themselves considered to be constituent substances.

Comment

In the Ministry of Social Affairs and Health publication HTP-arvot 2014, Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet are presented the known harmful concentrations of impurities for workspace indoor air. For the metals presented above the concentrations for 8 hour and 15 minute exposure are as follows:

Metal	HPT 8 h (mg/m ³)	HPT 15 min (mg/m ³)
Cadmium and its compounds	0,02	
Lead	-	-
Chromium VI and its compounds	0,005	
Mercury and its compounds	0,02	
Arsenic and its compounds	0,01	
Barium, soluble compounds	0,5	
Selenium and its compounds	0,1	0,3
Antimony and its compounds	0,5	
Cobalt and its inorganic compounds	0,02	

HTP exposure limits can be expressed in ppm if the substance exists as a gas or vapor at normal room temperature and pressure (25°C and 1 atmosphere or 760 mm Hg). Converting mg/m³ to ppm can be done by a simple calculation:

$$X \text{ ppm} = (Y \text{ mg/m}^3) * (24,45) / (\text{molecular weight})$$

or

$$Y \text{ mg/m}^3 = (X \text{ ppm}) * (\text{molecular weight}) / 24,45$$

Thus the HTP exposure limits presented in ppm are as follows:

Metal	HPT 8 h (mg/m ³)	HPT 15 min (mg/m ³)
Cadmium and its compounds	0,02*24,45/112,414=0,004	
Lead	-	-
Chromium VI and its compounds	0,005*24,45/51,9961=0,002	
Mercury and its inorganic compounds	0,02*24,45/200,59=0,002	
Arsenic and its inorganic compounds	0,01*24,45/74,921595=0,003	
Barium, soluble compounds	0,5*24,45/137,327=0,09	
Selenium and its compounds	0,1*24,45/78,971=0,03	0,3*24,45/78,971=0,09
Antimony and its compounds	0,5*24,45/121,760=0,1	
Cobalt and its inorganic compounds	0,02*24,45/58,933194=0,008	

Compared the proposed 100 ppm trace amount to HTP exposure limits it is noticed that trace amounts are 1000-5000 times higher than HTP exposure limits. It is obvious that only small part, if any, of the 100 ppm trace amount of the metals are volatile, but to ensure that indoor air quality stays under the given limits when using indoor paints and varnishes, the 100 ppm trace amounts of the metals should be reassessed.

Environmental and health effects of the listed metals also vary significantly. Instead of the common 100 ppm trace amount environmental and health effects and trace amounts should be assessed individually for each metal.

018 Pigments (EU Ecolabel Appendix 5f)

Sveff, Sverige

Vi anser att EU-blommans kriterier bör följas, se vidare under generella kommentarer.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB

Jämfört med EUs krav har undantaget för koboltspinellpigment tagits bort medan övriga undantagna pigment finns kvar. Det finns ingen rimlig anledning att just koboltpigmenten skulle anses vara sämre ur hälso- och miljösynpunkt än t ex antimonnickelpigment.

Det går inte att jämföra kobolt bundet i pigment med exempelvis kobolt som förekommer i sickativ. Sickativ är katalysatorer och har som funktion att vara reaktiva, vilket också ger dem andra icke-önskvärda egenskaper och orsakar allergi- och CMR-klassning. Även sickativ baserade på zirkonium och mangan är allergi- och CMR-klassade men det innebär inte att zirkonium och mangan i sig har dessa egenskaper. I koboltspinellpigment är kobolten hårt bunden i ett kristallgitter vilket innebär att den är olöslig och kemiskt inert och alltså inte reaktiv. Kobolten är inte biologiskt tillgänglig och har därför inga toxiska effekter på hälsa eller miljö. Koboltspinellpigment är liksom bariumsulfat och antimonnickelpigment oklassade och det finns inga indikationer på att detta skulle ändras. Även om de största mängderna koboltpigment används i utomhusprodukter är mindre tillsatser ändå nödvändiga i inomhusprodukter för att få fram vissa kulörer. När det gäller färgbrytningssystem så är dessa baserade på en uppsättning av ett fast antal olika pastor (vad som får plats i brytmaskinen) som i olika kombinationer ger önskvärda kulörer. Koboltspinellpigment tillåts i inomhusfärg för EU Ecolabel och Blue Angel och i Svanens utomhuskriterier. Det måste vara möjligt att använda samma färgbrytningssystem även för Svanen inomhus, det går inte att utesluta enskilda pastor baserat på olika miljökriterier utan här måste finnas en harmonisering mellan kriterierna.

BASF SE, Germany (Danmark)

Metals in pigments shall fulfil requirement 018

Exemptions are mentioned in § 018.

- Barium sulphate (CAS 7727-43-7)
- Antimony nickel within an insoluble TiO₂ lattice (CAS 8007-18-9; P. Y. 53)

Can these two exemptions be understood with the following sentence:

Test results demonstrating that the pigment chromophore is bonded within a crystal lattice and is insoluble. Test method: DIN 53770-1 or equivalent.

But, if so, it is possible that other mineral like pigments can be used in varnishes allowed for the Nordic Eco-Label. In order to help authorities to agree on the label I suggest the following:

- The DIN 53770-1 method is mentioned in the BfR recommendation IX from 2010 for pigments regarding food contact purposes in addition with limit values for different heavy metals. Limit values are very important if an analysis is ordered. Especially if heavy metals (elements) are involved that are ubiquitous and sometimes like cobalt even trace elements for living species. Therefore I recommend to refer also in this case to the 100 ppm in § 018 to the paragraph above §017 as threshold value.

In addition is it possible to clarify the following:

- Cobalt is actually missing in the sum up of metals in the first sentence of § 018. Cobalt is used to produce mineral like pigments. Can you add Cobalt in the listing in § 018 as well?
- Why is only Antimony nickel within an insoluble TiO₂ lattice exempt and no other pigments that are also stable in a rutile lattice?

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Se under O17

Nordic Ecolabelling comments

Se under O17

Eurocolor, (Denmark)

Se under O17

Nordic Ecolabelling comments

Se under O17

Akzo Nobel Coatings AS, Norge

For brekkfarger kan man ikke ulike begrensninger i ulike kriteriedokumenter, fordi samme kombinasjon av brekkfarger må kunne fubngere både for EU Ecolabel og Svanen både utendørs og innendørs. Disse kriteriene må derfor være identiske med EU Ecolabel og ha samme unntak koboltspinellpigment.

Kobolten i koboltspinellpigment er sterkt bundet i et krystalgitter, hvilket innebærer at det er kjemisk inert og ikke biologisk tilgjengelig og derfor ikke farlig for helse eller miljø.

019 Phthalates (EU Ecolabel Appendix 6b)

Tikurilla Sverige AB, Sverige

Some of the listed phthalates are also covered by O13. Is there a reason for this?

Eurofins Product Testing A/S, Danmark

Som sidebemærkning vil jeg bemærke at man bør undgå at henvise til summen DHNUP (C7, C9 og C11 phthalater), da denne er meget dårligt defineret. Henvis hellere til undergrupperne DIHpP, DINP og DIUP, da disse er mere veldefinerte

Miljøstyrelsen, Danmark

Styrelsen kan støtte kravet men Svanen bør henvise til ftalater på kandidatlisten listen under REACH og så skrive navnene på de andre som ikke er på listen. Ellers vil det ikke være opdateret.

020 Formaldehyde (EU Ecolabel Appendix 7a)

Eurofins Product Testing A/S, Danmark

Mht til analyse af fri formaldehyd kunne man også henvise til EPA 8315A som et alternativ. Det vil gøre det lettere for producenterne at finde en akkrediteret udbyder af analysen og DNPH derivatisering er en glimrende måde at analysere formaldehyd på.

Københavns Kommune, Danmark

Krav O10 omfatter formaldehyd og formaldehydfraspaltene, hvilket Københavns Kommune er helt enig i.

021 Monomers (EU Ecolabel Appendix 7c)

PDLA, Sverige

In proposed draft the following statement is made "The total level of residual monomers in polymers may be no more than 100 ppm ..." and "The quantity of residual monomers is to be stated for newly produced polymers". We would like to

draw your attention that such limit is very difficult – if possible at all- to meet, and given that in the EU Ecolabelling the limit is 500 ppm in the final product, we would propose to align the proposed level with the EU criteria this provision in the proposed draft.

In addition, we would like to point out that the Nordic Ecolabel for Chemical Building Products exempts Vinyl Acetate from residual monomer with 1000ppm in the newly produced polymer. For consistency we would request to align the two Nordic Ecolabelling criteria and allow also in this case a limit of 1000ppm from residual monomer for Vinyl Acetate.

Finally we wondering how to understand the provision in O21 “The total level of residual monomers in polymers may be no more than 100ppm (0.010% w/w) , where they are very toxic, toxic or harmful to health and classified as Acute Tox. Cat. 1-4” compared to the statement made in the background document, Appendix 1 O21 where it is mentioned that the monomer limit is 100 ppm per monomer. It is therefore not clear if the monomer limit is 100 ppm in total or per monomer, and would ask for clarification on this matter.

Tikkurila Sverige AB, Sverige

None of our existing Swan labelled indoor products would pass this criterion. The limit, 100ppm, is too low for our current binders. Lowering the amount of residual monomers in the binders increases the risk of bacterial infections in the binder and in the paint, and must be compensated by more in-can preservatives like formaldehyde (for this purpose isothiazolinones are not working). A more reasonable level would be 500 ppm like in EU Ecolabel.

- Acute tox Cat 4 is not among the restricted hazard classifications for constituent substances in O9. Is it intentional to have a tougher restriction for monomers?
- The text only derogates classifications Acute Tox Cat 1-4. Most monomers are also classified with H317 (Methyl metacrylate, ethyl acrylate, butyl acrylate and more). The classification should be mentioned here and in O9. Also classification of substances in O10 are possible for monomers (example: vinyl acetate), establish maximum level Cat 1A & 1B. Suggested level: 1ppm.

Sveff, Sverige

För att bli mer konsekvent bör kriteriet ändras till att bara omfatta Akut tox kat 1-3. Detta eftersom det inte finns någon generell begränsning för ämnen klassade med Akut tox kat 4 i kriteriedokumentet under O9. Undantag bör även införas i O9 och O10 för monomerers klassificering.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Här skiljer sig kriterierna för Svanen och EU Ecolabel. EU Ecolabel tittar på totalhalten av monomerer medan Svanen fokuserar på monomerer med klassning Acute Tox cat 1-4.

Något som verkar inkonsekvent i kriterierna är att monomerer med klassning Acute Tox cat 4 begränsas när man inte har någon generell begränsning på ämnen med denna klassificering i kriterie O9. O21 bör därför ändras till att omfatta Acute Tox cat 1-3.

I kriterierna för Kemiska Byggprodukter har man en högre tillåten halt för vinylacetat eftersom denna ligger över 100 ppm i vinylacetatpolymerråvaror. Samma sak bör gälla i kriteriet för inomhusfärger eftersom polymerer baserade på vinylacetat är vanliga i väggfärger inomhus.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Er de 100 ppm restmonomere er pr. monomer eller total?

Der står i kriteriesættet 'the total level...'. Men i baggrundsnotatet står, at "...svanens grænseværdi er sat på hver monomer i polymeren". Det fremstår også her, som om det netop er forklaringen på, hvorfor man har valgt at sætte Blomstens grænsen på 500 ppm ned til 100 ppm i Svanen.

Dow Coating Materials, (Danmark)

In proposed draft, hazardous residual monomers is limited to 100 ppm for newly produced polymers. We would like to draw your attention that such limit is very difficult and needs additional steps in production processes which increase the energy and resources uses. The EU Ecolabelling limit is 500 ppm in the final product, we would propose to align the proposed level with the EU criteria.

In addition, the Nordic Ecolabel for Chemical Building Products exempts Vinyl Acetate from residual monomer with 1000ppm. For consistency we would request to align the two Nordic Ecolabelling criteria and allow also in this case a limit of 1000ppm from residual monomer for Vinyl Acetate.

Tikkurila Oyj, Finland

No binder providers can today fulfill the monomer level below 100 ppm. One consequence of lowering the monomer levels in dispersions is a growing risk of bio fouling, and thus more in-can biocide is needed to protect the binder / paint. Our suggestion is to keep the old criteria now and see how the EU eco labeling criteria will work and then maybe amend the criteria in the next upgrade of the Swan labeling.

The text only derogates classifications Acute Tox Cat 1-4. Most monomers are also classified with H317 (Methyl methacrylate, ethyl acrylate, butyl acrylate and more). The classification should be mentioned here.

022 Volatile Aromatic Hydrocarbons - VAH (EU Ecolabel 5x, appendix 7d)

EPDLA, Sverige

We would like to point out that the residual aromatic hydrocarbon content limit of 0.01% (100 ppm) is extremely low and might be challenging to meet for technical reasons. We would therefore request to increase the limit accordingly.

We understand that this level excludes the presence of residual styrene, and for enhanced clarity we would suggest to explicitly mention it in the proposed draft.

023 Nanoparticles (no equivalence in the EU Ecolabel document)

Tikurilla Sverige AB, Sverige

We have too little information to comment on this, especially regarding polymer dispersions. Why are these at all included? The polymers will form a film which is not "nano" during drying.

Københavns Kommune, Danmark

Der hersker stor tvivl om de forskellige nano-stoffers virkninger, hvorfor Svanemærket skal lade tvivlen komme miljøet til gode indtil andet er bevist. Specielt hvad angår nanosølv skal kravet fastholdes.

Miljøstyrelsen, Danmark

Det er godt at kriterierne bruger EU's nano-definition og afgrænsningen er også OK, så udelukkelse pga. nano kun dækker nanopartikler fra nanomaterialer (og ikke f.eks. støv/afgivelse af nanopartikler som følge af slid).

Et par mere specifikke kommentarer:

- Når man nu vælger en forsigtig tilgang er styrelsen lidt undrende overfor begrundelsen for undtagelsen vedr. aggregater af silica. Iflg. EU's nanodefinition er både aggregater og agglomerater af primærpartikler i nanostørrelse omfattet, og der er ikke nogen argumentation for, hvorfor de skulle være undtaget her???
- Giver nano-kravet problemer her: Der står om overfladebehandlede nanopartikler, at overfladebehandlingen skal overholde kravene i O9-11 og O13 – altså at der ikke må være anvendt kemiske stoffer der ellers er forbudt i henhold til kriteriesættet. Det samme gælder vel også for selve ”kerne-nanomaterialet”? Altså – at selvom det er coatet med et tilladt stof, må det alligevel ikke være et ”forbudt” stof. Det kunne man godt præcisere.
- Pigmenter: Styrelsens netop gennemførte kortlægning af pigmenter under indsatsen ”Bedre styr på nano” (publiceres snart) viser, at titanium dioxid i almindelighed må forventes at falde indenfor EU's nano-definition. Både den europæiske og den globale pigment-industris brancheorganisation har bekræftet dette generelle billede. Det kunne pege på at forbuddet skal gælde nano TiO₂ på anataseform for ikke at komme til at forbyde al hvid maling... .

Finnish Safety and Chemicals Agency (Tukes), Finland

a) Nanoparticles (from nanomaterials*) are not permitted in the product

Why are all nanoparticles forbidden? Full ban without hazard identification and/or risk characterization seems too strict even with couple of exemptions.

See also the final opinion of the *Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks (SCENIHR)*, "Scientific Basis for the Definition of the Term "nanomaterial"

http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenih_r_o_032.pdf.

"It should be stressed that "nanomaterial" is a categorisation of a material by the size of its constituent parts. It neither implies a specific risk nor does it necessarily mean that this material actually has new hazard properties compared to its constituent parts." (final opinion 2010, p31)

The Finnish Commerce Federation and the Finnish Grocery Trade Association

New or emerging issues and precautionary principle

The precautionary principle is widely applied in managing risks both from more convenient techniques and products and, even more importantly, from new and less studied sources. However, in our view the proposed approach for nanoparticles is

overly ambiguous in the light of prevailing understanding of the nature and behavior of nano-size particles and finished nano-based materials. Excluding the manufacturing phase where worker safety issues are taken care of by specific legislation together with the precautionary principle, finished nanomaterials should not be categorically regarded as a threat and risk for human beings nor for the environment.

All the latest scientific evidence should be taken into account in considering this criteria, e.g. the final opinion of the Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks (SCENIHR), "Scientific Basis for the Definition of the Term "nanomaterial" where it is stated that "It should be stressed that "nanomaterial" is a categorisation of a material by the size of its constituent parts. It neither implies a specific risk nor does it necessarily mean that this material actually has new hazard properties compared to its constituent parts." (final opinion 2010, p31)
http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenih_r_o_032.pdf

Helsedirektoratet, Norge

Som det også påpekes i dokumentet, råder det fortsatt stor usikkerhet om hvordan nano-partikler kan påvirke helse og miljø. FHI ser derfor positivt på at Nordisk miljømerking/ Svanemerking benytter forsiktighetsprinsippet og har en restriktiv holdning til bruken av nano-partikler i slike produkter. Unntakene som er gjort (som nano-titandioxid og syntetisk amorft silika) virker å være akseptable ut fra en totalvurdering av fordelene opp mot eventuell teoretisk helserisiko basert på iboende egenskaper og en eventuell eksponering. Det vil likevel påpekes at størrelsen på partiklene fortrinnsvis bør være så store som praktisk mulig, da risikoen for uønskede effekter av de litt større partiklene generelt er mindre enn for de minste nano-partiklene.

024 Consumer information (EU Ecolabel 6a-c)

Naturvårdsverket, Sverige

Naturvårdsverket välkomnar att man lagt till krav på konsumentinformation (024) och retursystem (025) med tydlig information om hur de ska följas upp (och har ingen kommentar/hänvisar till KemI och andra remissinstanser i övriga frågor, t.ex. innehåll av farlig ämnen).

Tikurilla Sverige AB, Sverige

What do you have in mind for "recover unused paint for re-use"? Is it simply that the customer puts the lid on the can and saves it for later?

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Kriteriet är otydligt men vi tolkar detta krav som att informationen ska finnas på förpackningen eller vara tillgänglig på en hemsida. Eftersom det inte är möjligt att ta med all denna text på förpackningen vill vi lägga delar av den på hemsidan. Det är önskvärt att förtydliga kravet.

025 Take-back systems (no equivalence in the EU Ecolabel document)

Naturvårdsverket, Sverige

Naturvårdsverket välkomnar att man lagt till krav på konsumentinformation (024) och retursystem (025) med tydlig information om hur de ska följas upp (och har ingen kommentar/hänvisar till KemI och andra remissinstanser i övriga frågor, t.ex. innehåll av farlig ämnen).

Tikurilla Sverige AB, Sverige

There should not be a requirement for take-back system for products, only packaging.
- In Sweden, FTi AB is not the only possible system provider; the criterion should not put one actor before another.

Sveff, Sverige

Vi anser att Svanen inte ska rekommendera någon specifik aktör när det gäller återvinning av förpackningar. Det är en fri och konkurrensutsatt marknad för återvinning, varför meningen med vilka relevanta system som finns bör strykas. Däremot kan man ställa krav på att förpackningen ska gå till återvinning.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

I Sverige finns även TMR AB

Avfall Sverige

Avfall Sverige välkomnar att Miljömärkning Sverige föreslår begränsningar när det gäller användningen av farliga ämnen.

Angående vilken information som ska finnas på förpackningen s. 18: Avfall Sverige välkomnar att information om hur förpackningen ska hanteras som avfall ska finnas på förpackningen.

I texten anges följande:

”Relevant national regulations, legislation and agreements within the sector regarding take-back systems for products and packaging shall be complied with in all the Nordic countries where the Nordic Ecolabelled products are marketed.

Relevant take-back systems are PYR (Fi), Grønt punkt (No) and FTi AB (Sw).”

Avfall Sverige anser att texten bör kompletteras så att det framgår att ”relevant take-back systems for packaging PYR (Fi), Grønt punkt (No) and FTi AB (Sw).” Detta eftersom det ju är förpackningen, exklusive eventuell överbliven färg (vilken i många fall ska hanteras som farligt avfall), som ska lämnas till insamlingssystemen.

Danmarks Farve- og Limindustri, Danmark

Ikke relevant for DK, men derudover mener vi ikke, at lovpligtige bestemmelser, bør være krav i miljømærker. Vi synes, kriteriet bør slettes.

Miljøstyrelsen, Danmark

For Danmark kan tekst være: Maling- og lakrester skal håndteres og bortskaffes som anbefalet af kommunen (typisk via genbrugsstationer, mobile genbrugsstationer eller viceværtsordninger til farligt affald).

026 Laws and regulations

Akzo Nobel Decorative Coatings AB

Vad menas med redogörelse för tillsynsmyndigheten? I Sverige sker kontroll av att lagar och bestämmelser följs genom tillsyn från respektive myndighet. Denna punkt behöver förtydligas.

027 Licence administrators

No comments in hearing.

028 Documentation

No comments in hearing.

029 Product quality

No comments in hearing.

030 Planned changes

No comments in hearing.

031 Unforeseen non-conformities

No comments in hearing.

032 Traceability

No comments in hearing.

Appendix 1

Finnish Safety and Chemicals Agency (Tukes), Finland

O 14: Does any of the raw material contain isothiazolinone compounds and/or IPBC?

What is the reason to ask for a IPBC declaration because there is no specific restriction for IPBC?

Appendix 2

EPDLA, Sverige

The declaration in Appendix 2 we believe is slightly unpractical to have to check the “tick-boxes”, and to provide the information only at the very end of the document. For practical reasons and enhanced readability, we would suggest to include a space for such a declaration under each specific item.

Sveff, Sverige

Enligt vår skrivning under de generella kommentarerna anser vi att det endast ska finnas en bilaga 2 att fylla i för råvaruleverantörer. Samma bilaga bör användas för inomhusfärg som för kemiska byggprodukter.

Akzo Nobel Decorative Coatings AB, Sverige

Det är en tidskrävande process att samla in råvarudeklarationer för samtliga råvaror och detta kräver många påminnelsemail. Det tar tid för leverantörerna att fylla i olika deklarerationer och många leverantörer är därför tyvärr ovilliga att göra detta.

Svanen har sedan tidigare ett råvaruformulär för Kemiska byggprodukter och EU Ecolabel har nu också infört krav på råvarudeklarationer. Det är normalt sett samma råvaruleverantörer till utom- och inomhusfärger och många färgprodukter är märkta både med Svanen och EU Ecolabel. Detta innebär att våra råvaruleverantörer nu måste fylla i en tredje typ av råvarudeklaration. Det hade varit mycket önskvärt om Svanen hade samordnat så att en råvarudeklaration för Kemiska byggprodukter även hade gällt för inomhusfärg.

Appendix 3

No comments in hearing.

Appendix 4

No comments in hearing.